

W. Freund

Algebraische Geometrie
Vorlesung 1931

Algebra 1931

902.6

R-84

1931

Հ. ՅԱԿՈԲ Ժ. Վ. ԳՕՍԵԱՆ
ՄԻԻԹ. ՈՒԽՏԷՆ

ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏՈՒՆ
ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՀԱՅՈՑ Կ.ՊՈԼՍՈՅ

ՈՎՆԱԲԿ ՄԸ ՆԱԽԿԻՆ ՆԻ ԱՐԴԻ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏԱՆ ՎՈՐԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ-
ԺՐԻՄՆԵՐՈՒ՝ ԴԱՄՐԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՑԻՁԱՅԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

902.6
Բ-84

Վ Ի Ե Ն Ն Ա
Մ Ե Ի Թ Ա Ր Ե Ա Ն Տ Պ Ա Ր Ա Ն

1931

- 5 OCT 2011

ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏՈՒՆ
ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՀԱՅՈՑ Կ.ՊՈԼՍՈՅ

2.6

84

Հ. ՅԱԿՈՒԲ Ժ. Վ. ԳՕՍԵԱՆ
ՄԽԻԹ. ՈՒԽՏԷՆ

ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏՈՒՆ
ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՀԱՅՈՑ Կ.ՊՈԼՍՈՑ

ԱՐԿ ՄԸ ՆՈՒԿԻՆ ՆԻ ՈՐԴԻ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏՈՆ ՎՈՅՐԵՐՈՒՆ ՎՐՈՑ.
ՁԻՐԻՄՆԵՐՈՒ՝ ԴՈՄԱՐԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՅԻՓԱՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Վ Ի Ե Ն Ն Ա
Մ Ն Ի Թ Ա Ր Ե Ա Ն Տ Պ Ա Ր Ա Ն
1931

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

Աստ կենցաղոյս վերջալոյս
Յաւիտենից Արշալոյս:

Աշխատասիրութիւնս չէ գիտական՝ ոչ ալ ուսումնական, այլ պարզ ննջեցելոց յիշատակն անմոռաց ընելու աշխատութիւն մը: Ամէն քրիստոնեայ ազգ յարգած է իւր մեռեալներու յիշատակը եւ վերջին հանգստեան վայրը՝ Գերեզմանատունները եւ չքեղապէս դարդարած: Նուիրական սրբավայրեր նկատած է մեր ազգն ալ գերեզմանատունները, եւ անցեալ դարերու ժամանակ աւելի յարգանք ընծայելով ննջեցելոց, եկեղեցիներու մօտ՝ շուրջը ըրած է գերեզմանավայրերը. շիրիմներով՝ դամբարաններով՝ յիշատակագրութեամբ, ծառերով ծաղիկներով դարդարած: Սակայն ժամանակը ոչ միայն կը փոխէ դւրաւոր գեղեցիկ սովորութիւնները, այլ նաեւ կը ջնջէ կ'աւրէ նոյն իսկ քարերու յիշատակագրութիւնները:

Կ. Պոլսոյ Կաթ. Հայոց նախկին եւ նոր գերեզմանատունները այցելութիւն ըրած ժամանակս կը տեսնէի գերեզմանաքարերու վրայ փորագրուածներէն՝ ոմանք անընթեռնելի դարձած, ոմանք սկսած են մաշիլ, օրեր տարիներ յետոյ ասոնք ալ անընթեռնելի դառնալու վտանգին մէջ: Տեսայ գերեզմանաքարեր ալ որոնք կտոր կտոր եղած ասդին անդին ձգուած էին:

Այս քարերուն տակ հանգչող ննջեցելոց յիշատակն յարգելու նպատակաւ ձեռնարկեցինք գրի առնել այն ամէն շի-

24571-59

g

ըրիմներու քարերու՝ խաչերու վրայ փորագրուած՝ գրուած յիշատակագրութիւնները, մինչեւ 1929 տարւոյ վերջը գրտնուածները տեսնուածները: Միայն Կ. Պոլսոյ քաղաքին նախկին գերեզմանավայրերու համառօտ պատմութիւնը յիշատակելէ յետոյ կը զննե՞ք զանոնք եւս մի առ մի:

«Աստ կենցաղոյս վերջալոյս, Յաւիտենից Արշալոյս» գրուած տեսայ քարի մը վրայ: Այո՛ գերեզմանավայրն է վերջալոյս մեր անցաւոր կենաց, ուր կը ծագի Արշալոյսն մեր յաւիտենական երջանիկ կենաց: Տէր արժանի ընէ այն յաւիտենական Արշալոյսին զամէնքն ալ որ կը հանդէին եւ պիտի հանդէին օր մը գերեզմանատանս հողին տակ:

Կ. Պոլիս, 30 Դեկտեմբեր 1929:

ԸՆԳԻՅԱՆՈՒՐ ԱԿՆԱՐԿ ՄԸ

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԵՆՑ ԳԵՐԵԶՄՆԵՍԱՆՑ ՎՐԱՅ

Ա. Կ. Պոլսոյ քրիստոնեայ հասարակութիւններն անցեալ տարիներու դարերու ժամանակ՝ իրենց ննջեցեալները կը թաղէին ընդհանրապէս իրենց պատկանեալ եկեղեցիներու շուրջը գտնուած վայրերուն մէջ, կամ ոչ այնչափ հեռի Աստուծոյ նուիրեալ տաճարներէն: Քրիստոնեայ ժողովրդեան ունեցած այս սովորութիւնը կը հաստատէ Belin անուն անձը իւր «Histoire de la Latinité de Constantinople» երկասիրութեան մէջ: Երբ 1560 թուականին Կ. Պոլսոյ մէջ պատահած համաճարակ ժանտախտը՝ հազարաւոր մարդկանց կենաց վերջ կու տայ, սոյն հիւանդութեան վարակման առջեւն առնելու նպատակաւ, կառավարութիւնն կ'արգելէ այլ եւս եկեղեցիներու շուրջը կամ մօտը մեռեալներ թաղելը: Սոյն թուականին Պոլսոյ քաղաքին բնակչութիւնն աւելի Ղալաթիոյ եւ Բերայի վարի կողմերը կը գտնուէր. այս կրկին թաղերուն մէջ էին ժողովրդեան՝ մանաւանդ քրիստոնեայ հասարակութեանց տուները կրպակները եւ ամէն բան: Բերայի վերի մասը, Թաքսիմ անուանուած տեղը եւ Թաքսիմէն դէպի վեր՝ արեւելեան հիւսիս կողմը կը գտնուէին ընդարձակ գետիններ, այժմեան Թալիմհանէի՝ Հարիպէի՝ Բանկալթի կողմերը, ամայի հողեր գետիններ, եւ ահա սոյն տեղերը կ'ըլլան գերեզմանատուններ: Յունաց գերեզմանատունը կ'ըլլայ՝ այժմ

իրենց Ս. Երրորդութիւն անուանեալ եկեղեցւոյն վայրը եւ մաս մըն ալ Թալիմհանէ անուանեալ տեղը: Լատինաց զերեզմանատունը կ'ըլլայ՝ այժմ Հասարակաց Պարտէզին տեղը (Jardin Public). Եւ դէպի վեր հայոց զերեզմանատունը՝ այժմեան Հարպիէ անուանեալ զօրանոցի հարաւային կողմը:

Այսպէս գրեթէ երեք դար 1560 մինչեւ 1865 թուական սոյն վայրերը կ'ըլլան եւ կը մնան իբր զերեզմանատուն քրիստոնեայ ժողովրդեան: Յընթացս երկու երեք դարու Կ. Պոլսոյ բնակչութիւնը երթալով կը բազմանայ. Բերայի թաղը երթալով կ'ընդարձակուի. Թաքսիմէն սկսեալ աւելի վեր բնակարաններ՝ տուներ կրպակներ կը շինուին. Բանկալթի եւ յետոյ Շիշլի նորագոյն թաղեր կը կաղմուին, կը զարգանան հեզհեռէ այս կողմերն ալ ամէն տեսակէտով: Տեղական՝ քաղաքական այս զարգացման յառաջագիւծութեան միջոցին, 1865ին կրկին համաճարակ հիւանդութիւն մը՝ քուլերան՝ կը սարսափեցընէ Պոլսոյ բնակիչները, Կառավարութիւնը տուներու՝ բնակարաններու մօտ ննջեցեալ թաղելը վտանգաւոր նկատելով, այս անգամ եւս համաճարակ հիւանդութեան առջեւն առնելու նպատակաւ, կ'արգելու այս կողմերն ալ այլեւս ննջեցեալ թաղելը:

Բ. Սոյն թուականէն շատ յառաջ, Գաղղիական կառավարութիւնը զնամ էր գետին մը Բանկալթիի վերի կողմերը եւ ըրած էր զերեզմանատուն իւր զինուորաց համար: Խրիմի անուանեալ պատերազմի միջոցին մեռնող զինուորները կը թաղուէին այն տեղ. ինչպէս յայտնի կը տեսնուի զերեզմանատանս առաջին կարգի ճամբուն մէջտեղը կանգնուած շիրիմէն, չորեքանկիւն բարձր սիւն մը, որուն երեք կողմը վերէն վար գրուած է այն կոթողին ներքեւ թաղուածներու անունը եւ մէկ կողմն ալ քանդակեալ՝ գրուած հետեւեալ սողերը.

Aux Medecins
Militaire Français
Morts
A l'Armée d'Orient
1854—1856.

Նոյնպէս նաեւ զերեզմանատանս երրորդ կարգի ճամբուն վրայ կը տեսնուի քարահիւս դամբարան մը, մէկ կողմը գրուած հետեւեալը.

A la Mémoire
des Militaires Français décédés
A Constantinople
Pendant la Guerre d'Orient
1854—1856.

Կը տեսնուին նաեւ ուրիշ շիրիմներ ալ որոնց վրայ քանդակուած գրութիւնները՝ սոյն թուականին հոն թաղուած զինուորաց կը պատկանին: Սոյն զերեզմանատունս ոչ միայն Գաղղիացի զինուորաց վերջին հանգստեան վայր մըն էր, այլ նաեւ Իտալացի զինուորաց: Գերեզմատանս մէկ կողմը կը տեսնուի բուրգի ձեւով շինուած շքեղ մեծ դամբարան մը, որուն տակ թաղուած են սոյն պատերազմի միջոցին մեռնող Իտալական զօրաց մարմինները, եւ որուն մէկ կողմը գրուած են հետեւեալ սողերը:

Alle Reliquie
Dei Soldati Italiani
Morti Nell' Ospedale di Jeni-Kioi
Durante la guerra del 1855—1856
La Patria Riconoscete
Onorato Riposo qui decretava
MDCCLXXXIII

Բաց աստի կը տեսնուին շատ մը ուրիշ շիրիմներ ալ, սոյն թուականին հոն թաղուած Իտալական զօրքերու գերեզմաններուն վրայ կանգնուած :

Այսպէս ի սկզբան անդ զինուորաց պատկանեալ գերեզմանատունս, մէկ երկու տարի յետոյ կ'ըլլայ Կ. Պոլսոյ Լատին Հասարակութեան ընդհանուրին գերեզմանատունը : Թէ որ թուականին Լատին Հասարակութիւնը սկսած է իւր ննջեցեալները հոս թաղել, ճշգրիտ գաղափար մը ունենալու համար, զիմեցինք գերեզմանատանս մատրանապետ քահանային, Don Jean Baptiste Filippucci, որ ցոյց տուաւ ինձ մատեան մը, որուն մէջ նշանակուած էին կանոնաւոր կերպով ամէն ննջեցելոց անունն եւ թուականը թաղման : Աչքէ անցընելով սոյն մատեանը, տեսայ որ Լատին Հասարակութենէ առաջին անգամ հոս թաղուողը կ'ըլլայ 1859 Մայիսին : Մատեան մը ուր սոյն թուականէն սկսեալ մինչեւ ցայսօր մաքուր պահուած եւ արձանագրուած են գերեզմանատանս դռնէն ներս բերուած ննջեցեալներու անունն եւ թուականը մի առ մի . օրինակելի մատեան մը ստուգիլ : Սոյն թուականին գերեզմանատանս քահանան եղած է Տօն Անթուան Ճօրձօվիչ անուն անձը, որ տարիներով վարած էր իւր տխրական պաշտօնը :

Յընթացս ժամանակաց գերեզմանատունս աւելի կ'ընդարձակուի, շուրջը գտնուած գետիններն ալ գնելով եւ բարձր քարաշէն որմերով պատելով, որուն դրան վրայ կը կարդանք այսօրս «Cimetière Catholique Latin» դրութիւնը : Բացի գերեզմանատանս մէջ տեսնուած շիրիմներու արձանագրութիւններէն եւ օրինակելի կանոնաւոր պահուած ննջեցելոց մատեանէն, այս օրս Լատին Հասարակութեան մէջ կան ալեւորներ որոնք կը հաստատեն մեր սոյն տողերը :

Վերոյիշեալ թուականէն (1859) սկսեալ Բանկալթի՝ Համամ փողոցի կողմը գտնուած սոյն գերեզմանատունն՝ Լատին

Հասարակութեան ննջեցելոց հանգստեան տեղի ըլլալէ յետոյ, հին՝ նախկին գերեզմանատան հողին տակ, թաղուածներու ոսկրոտիքը կը փոխադրեն այս տեղ, ինչպէս նաեւ ամբողջ գերեզմանաքարերը : Բնականաբար որոնք որ նոյն ժամանակ ունէին կենդանի ազգական, մասնաւոր տեղ գնելով, շիրիմները եւ ննջեցելոց ոսկրոտիքը կը փոխադրեն հոս, առանձին ընտանեկան տեղոյ մը վրայ կանգնելով, ինչպէս կը տեսնուին այս օրս շատ մը շիրիմներ հին գերեզմանատունէն բերուած եւ կանգնուած : Իսկ որոնք որ կենդանի մերձաւորներ չունէին, ասոնց ամէնուն ոսկրոտիքն ալ կը փոխադրեն հոս, անմոռաց յիշատակ պահելու համար, գերեզմանատան մէկ կողմը կը շինեն դամբարան մը, 6·25 մէտր երկայն, 3·50 մէտր լայն եւ 5 մէտր բարձ, չորեքանկիւն շէնք մը, անկիւններուն առջեւ նոյնպէս չորեքանկիւն բարձր ձեւաւոր սիւներ, եւ ամբողջ շէնքն եւ սիւնները, ինչպէս նաեւ չորս եզերքը գետինը, կը շարեն վրայէ վրայ հին գերեզմանաքարերը, մեծ ու պզտիկ քովէ քով՝ վրայէ վրայ գետեղելով, ամփոփելով ներքեւը փոխադրուած բերուած ոսկրոտիքը : Ահա այս շէնքին արեւելեան կողմը վերը կը տեսնենք մարմարիտն սպիտակ քար մ'ալ հետեւեալ քանդակագորութեամբ, որ ապացոյց մըն է մեր այս տողերուն :

Ancien Cimetière des Grands-Champs
A Bei-Oghlou Pera
Exhumation et Translation ici en 1864
Pierres Tombales provenant dudit Cimetière
Ossuaire Général Erigé en 1870.

Այսպէս Լատին Հասարակութիւնը Բանկալթիի կողմը գերեզմանատուն մը ունենալէ եւ նախկին գերեզմանատան քարերը շիրիմները եւ ննջեցելոց ոսկրոտիքը հոս փոխա-

դրել է յետոյ, կառավարութիւնը կը դնէ նախկին գերեզմանավայրը եւ կը դարձնէ Հասարակաց Պարտէզ մը, այժմեան «Jardin Public»ը: Այս օրս սոյն պարտէզը այցելող մը բնաւ մտքէն չանցնէր թէ այդ ծառերով ծաղիկներով զարդարուած դուարձութեան տեղը, ժամանակ մը՝ քանի մը տասնեակ տարիներ յառաջ, եղած էր այս՝ ծառերով եւ ծաղիկներով շիրիմներով զարդարուած տխուր մտածութեանց վայր մը՝ գերեզմանատուն մը:

Գ. Վերոյիշեալ թուականէն յետոյ (1865) Յոյն եւ Հայ Հասարակութեանց համար Շիրչի վերի կողմերը կը տրուի ընդարձակ գետիններ՝ գերեզմանատուն ընելու: Եւ ահա սոյն թուականէն սկսեալ Հայ Հասարակութիւնը կը դադրեցնէ թաղել ննջեցեալները Բանկալթի Հարպիէի քով գտնուած գերեզմանատան մէջ, եւ կ'ըլլայ իրենց ննջեցեալներու հանգրտեան բնակարան Շիրչի կողմը, այժմեան գերեզմանատունը: Բանկալթիի հին գերեզմանատան վայրը տակաւին այս օրս կը տեսնուի, միայն իւր նախկին ունեցած ընդարձակութիւնը չէ մնացած. յրեթացս վերջին տարիներու՝ քաղաքապետութիւնը Բանկալթի—Շիրչի երկարող ճամբան ընդարձակելու համար, գրեթէ 4—5 մէտր դէպի ներս քաշել տուած է ճամբուն վրայ երկարող որմը, որով բաւական տեղ կորսուած է: Նոյնպէս գերեզմանոցի կռնակը գտնուող՝ ժամանակ մը Աւատրիական՝ այժմ Գաղղիական հիւանդանոցի երթեւեկը աւելի դիւրացնելու համար, գերեզմանոցիս մէջտեղէն գրեթէ 10 մէտր լայնութեամբ ճամբայ մը բացուած է, որով կորսուած է նոյնպէս բաւական գետին մը: Սոյն ճամբուն յատուկ լայն մուտքին՝ դրան վրայ կը տեսնուի գրութիւն մը լատին գրով «Ermeni Kabristani». տակն ալ հայերէն «Գերեզմանատուն Հայոց» գրուած:

Մինչեւ 1865 սոյն գերեզմանատան հողին տակ թաղուած

ննջեցեալներու ոսկրոտիքը տակաւին կը մնան իրենց տեղը, վրանին դրուած գերեզմանաքարերը ցիր ու ցան կը տեսնուին, ոմանք դրուած տեղերնին անշարժ մնացած, ոմանք տեղերնէն շարժած: Համաձայնականներու զօրքերը մինչ կը գտնուէին Կ. Պոլիս (1920—1922) գերեզմանոցիս մէկ մասն ըրած էին իրենց գնդախաղի վայր, ըստ հետեւորդի գերեզմանաքարերը տեղերնէն վերցուած՝ տարուած ամփոփուած էին որմերու առջեւ: Ասոնց մեկնելէն յետոյ, դարձեալ գերեզմանաքարերը բերուեցան դրուեցան իրենց տեղը, սակայն բնականաբար ամէն քար իւր նախկին տեղը, իւր վրան քանդակեալ անձին ոսկերաց վրայ դրուեցաւ ըսել եւ հաստատել կարելի չէ:

Գերեզմանատան քարերէն շիրիմներէն մաս մը յրեթացս ժամանակաց տարուած են գերեզմանատան հարաւային կողմը կառուցուած Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյն առաջակողմը սանդուխներ շինելու, պարտէզին աջ ու ձախ կողմը բարձրադիր վայրերը զարդարելու, քով քովի շարելով, ոմանք կոտրած՝ ոմանք ամբողջ, ոմանց վրայի քանդակեալ գրութիւնն աւրուած մաշած, ինչպէս յայտնի կը տեսնէ այս ամէնն՝ վայրկեան մը եկեղեցւոյս պարտէզին դռնէն ներս մտնողը եւ աջ ու ձախ ակնարկ մը նետողը:

Նոյնպէս Բերայի Պալըզ Պազար թաղին մէջ կառուցուած Ս. Երրորդութեան եկեղեցին, որ շինուած է «Ի Պատրիարգութեան Ստեփանոս Արքեպիսկոպոսի Հայոց. ՌՄՁէ» թուականին, ինչպէս կը կարդանք եկեղեցւոյս աւագ դրան վրայ՝ որմին մէջ հաստատուած մարմարիոն քարին վրայ եղած արձանագրութիւնը. սոյն եկեղեցւոյն այցելութիւն ընողը՝ եթէ ակնարկ մը նետէ եկեղեցւոյս առաջակողմը եւ աջ ու ձախ գտնուած գաւիթներուն յատակը շարուած բազմաթիւ քարերուն վրայ եւ ուշի ուշով նայի, պիտի տեսնէ որ այս բազմաթիւ սպիտակ մարմարիոն քարերը՝ մեծ ու փոքր՝ եղած

են ժամանակ մը գերեզմանաքարեր, յետոյ եկեղեցւոյս գաւիթը զարդարելու համար բերուած են Բանկալթիի գերեզմանոցէն, ինչպէս կը վկայեն նաեւ ալեւոր անձինքներ: Այս քարերուն ոմանց վրայ կը տեսնուին յիշատակագրութեանց մնացորդ գրերը, ոմանց վրայ գրուած՝ քանդակուածն ալ բոլորովին անհետացած:

Նմանապէս գերեզմանոցիս դիմաց շինուած Ս. Յակոբ Անկելանոցի պարտէզը կը տեսնուին գերեզմանաքարեր՝ որոնք յընթացս ժամանակաց սոյն տեղէն՝ գերեզմանոցէն հոն տարուած են եւ դրուած քով քովի, այս քարերու յիշատակագրութիւնները ընդօրինակուած, պիտի տեսնէ ընթերցողը երկասիրութեանս մէջ:

Այսպէս Բանկալթիի գերեզմանատան մէջ թաղուած ննջեցեալներու վրայ դրուած քարերը հոս հոն տարուելէ՝ փոխադրուելէ յետոյ, տակաւին սոյն տեղը այցելութիւն մ'ընողը կը տեսնէ հարիւրաւոր գերեզմանաքարեր, որոնց վրայ քանդակեալ յիշատակագրութիւնները՝ ոմանք մաքուր մնացած են, ոմանք անընթեռնելի դարձած են:

Հայ Հասարակութեան ունեցած նախկին՝ Բանկալթիի եւ արդի Շիշիի գերեզմանատանց վրայ՝ մանրամասնօրէն գրուած կը կարդանք «Ազգային Գերեզմանատուն Հայոց Շիշիի» գրքին մէջ, զոր հաւաքած եւ հրատարակած են Գառնիկ Ատիլ Տ. Գասպարեան եւ Հրանդ Յ. Սշտեան, տպագրեալ Կ. Պոլիս 1922. Տպագ. Օ. Արզուման:

Լատին եւ Հայ Հասարակութեան ունեցած գերեզմանատանց վրայ այս ընդհանուր ակնարկը նետելէ եւ համառօտ դազափար մը կազմելէ յետոյ, կ'անցնինք մեր բուն նպատակին, որ է Կաթողիկէ Հայոց ունեցած գերեզմանատանց վրայ:

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՀԱՅՈՅ ՆԱԽԿԻՆ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՎԱՅԻՐԸ

Կ. Պոլսոյ Կաթ. Հայ Հասարակութիւնը, Բերայի եւ Ղաւթիոյ կողմերը բնակողները, անցեալ տարիներու դարերու շրջանին, իրենց ննջեցեալները կը թաղէին՝ ոմանք Լատինաց գերեզմանոցը, այժմեան Հասարակաց Պարտէզին մէջ, եւ ոմանք՝ մեծագոյն մասը Բանկալթիի Ազգային Գերեզմանոցի վայրը: Ալեւորներու վկայութիւնը մէկզի թողլով, իբր յայտնի ապացոյց կը գտնենք մեր այս տողերուն, Լատինաց այժմեան գերեզմանատան մէջ գտնուած գերեզմանաքարերու վրայ փորագրուած յիշատակագրութիւնները:

Ինչպէս վերագոյն յիշեցինք, Լատին Հասարակութիւնը երբ իրենց նախկին գերեզմանատան մէջ այլ եւս ննջեցեալ թաղել վերջ կու տայ, հոն թաղուած հարիւրաւոր ննջեցեալներու ոսկրոտիքը կը փոխադրեն նոր գերեզմանոցի մէջ. կը տանին նաեւ ամբողջ գերեզմանաքարերն ալ եւ այս քարերն անկորուստ, պահելու համար կը շարեն վրայէ վրայ, գեղեցիկ բարձր քառակուսի բաւական ընդարձակ յիշատակարան մը կը կանգնեն. փոխադրուած ոսկրոտիքն ամփոփելով այս յիշատակարանի տակը (տես էջ 11): Ահա այս շինուած կանգնուած յիշատակարանին՝ վրայէ վրայ գետեղուած շարուած՝ լատին գրերով քանդակեալ գերեզմանաքարերուն մէջ, աջ ու ձախ, ցածն ու բարձրը, եզերքը՝ կը տեսնուին նաեւ հայ գրերով քանդակուած գերեզմանաքարեր ալ, ոմանք ընթեռնելի, ոմանք բոլորովին անընթեռնելի դարձած: Սոյն կանգնուած յիշատակարանը կը գտնուի գերեզմանատան մատրան առաջակողմը՝ աջ դին՝ քանի մը քայլ անդին: Հագիւ ընթեռնելի մնացածները են հետեւեալները, զորս խնամով ընդօրինակած՝ կը դնենք հոս, իբր ապացոյց մեր վերոյիշեալ տողերուն:

1. Վիդոր Զամպետա
Այս է երկու քորֆ ալ Նահատակ Տէր Կոմիտասին
եւ հայր սոցա պարօն Մկրտիչ Ապարանեցին
Վիդոր աղջիկն ծնաւ 1730 եւ երեքին
եւ ամսեանն Օգոստոսի 30 եւ մեկին
եւ ծնաւ աղջիկն Զամպետա 1730 եւ հնգին
եւ ամսեանն Մարտի քսան եւ երկուքին
Որ փոխեցան առ Յիսուս երկուքն մեկ աւորին
Թվին Փրկչին 1740 եւ մեկին
եւ ամսեան Օգոստոսի 20 ուրին
եւ ով յիշեն սոքա բարեխօս լինին իրատաստանին :

2. Այս տապանը Զո...
ղայեցի...
Ռեանեանի որդի
Ողորմելի Գասպա
րին է. քվին ՌձԶԳ.

3. Այս է տապան Ապրնեցի
Պետրոսի որդի Ըռափի
իլին որ փոխեցաւ
առ Գրիստոս քվ. ՌձԼԹ.
Մայիսի Զ.

4. Տապանս այս հանգստեանի
Պէկօշիցի Սամանիեանի
Փեսա Սոմաֆէշ Ազասիի

16

Հէլէրու հօօնա Մուսա անվանի
Հանգեաւ յամի 1778 Յունիսի մէկի
Ոք հանդիպի այսմը շիրմի
Ասէ ողջոյն ընդ հայրմերի :

5. Շիրիմս այս հանգստարան
Արապկերցոյ ֆաղափական
Տոհմիւ ընչեղ ազնուական
Որ կա եղեալ ի սոյն տապան
Հայրն է մահտեսի Սիմէվոնին
Որդին սա է Պապիկ Ազան
Ի տար աշխար եղբարք սորան
Լեհաստանի բնակեալ կան
Քէերիպարի վանառական
Սա էկեալ աստ սոյն քվական
Էհար ժամտախտն աստկական
Հանդիպողքն ողորմիս տան
1778 :

6. Այս է տապան հանգս
տեան Էնկիւրիցի Մա
րուշեան Տէր Պետրո
սըն որ փոխեցաւ աստի
կենացս քուականիս
1780
Ամսեանն Նոյեմբերին
26ին :

17

7. Այս է տապանքս ի հանգրստ
եան Լեհաց յերկրէն Մօ
հիլօլցի Պօհտան Մարի
Ղիզիմնէ որ փոխեցաւ ի կեա
նս քվ. 1796 Ապրիլի 22 :

8. ...էհլիեան Հալէպլի քերզի Օհաննէս
Տիւնեանն սօնու եթիշտի պէն Օհաննէսա
...աւուն մարազը քափիլ պըրափուր պէնի մէգարէ
ագրապալար տօսուար կէօրիւմէգ օլտու էթրափա
սագըն ագրանլար պիլէ հիչ օլտուլար քիհանտէ
էյ վահ կէննիլիմէ պիթտի իւչ կիւն իչիմտէ
եաշըմըն քէմալի օթուգ սէփիգտէ
նէլէման վէրմէտի սէփասըն սիւրմէյէ
անէլէ ալըպ քէնիմի աթար քիւրապէ
պունլարը օֆույուպ ունուքմայըն՝ տիւնատէ
պու կիւն պանա իսէ եարըն սիզիբէ
Սէնէ հագրէթի իսա 1815
Նոյեմբերին 1 ինտէ :

Ինչպէս վերագոյն յիշեցինք Կաթ. Հայ հասարակութիւնը
անցեալ տարիներու շրջանին կը թաղէր նաեւ իւր ննջեցեալ-
ները եւ առաւելագոյն մասամբ Բանկալթիի Աղբայրին գերեզ-
մանոցին մէջ. Ս. Յակոբ Անկելանոցի դիմաց՝ Հարպիէ
անուանեալ զօրանոցի քով գտնուած ընդարձակ գերեզմանա-
տան մէջ: Այս օրս տակաւին կ'ապրին ծերունիներ՝ որոնք
կը հաստատեն թէ իրենց նախնիքը թաղուած են այս գերեզ-
մանատան հողերուն տակ: Ի մէջ այլոց Լազեան Օննիկ անուն
(ծն. 1849 Յուն. 13) ծերունին կ'ըսէ թէ իւր հայրը Յովսէփ
թաղուած է հոս 1863 Օգոստոսի մէջ: Ոչ միայն այս անձը,

այլ ուրիշ ալեւորներ կը հաստատեն եւ կ'ըսեն թէ իրենց
տոհմէն այս կամ այն անձը թաղուած է հոն: Այժմեան գե-
րեզմանատան ննջեցելոց մատենանին մէջ կը կարդանք նաեւ
գրութիւն մը, մեր այս տողերուն իբր ապացոյց. «1921
Նոյեմբեր Ալլահվէրտեան ննջեցելոց ոսկորտիք Ս. Յակոբայ
դիմաց գերեզմանոցէն փոխադրեալ» իրենց սեփական դամ-
բարանին տակ ամփոփուած :

Բացի կենդանի լեզուներու վկայութենէն, եթէ շրջան
մ'ընենք սոյն գերեզմանատանս մէջ, քով քովի շարուած բազ-
մաթիւ գերեզմանաքարերու մէջ կը տեսնենք նաեւ Կաթ.
Հայերու պատկանեալ գերեզմանաքարեր, որոնցմէ շատերու
վրայ քանդակուած յիշատակագրութիւնը անընթեռնի դար-
ձած են: Ըստ վկայութեան ալեւորներու Կաթ. Հայերը իրենց
ննջեցեալներու հողին վրայ դրած քարերուն՝ յիշատակարան
գրած ժամանակնին, սովոր էին քարին ճակատը՝ յիշատա-
կագրութեան վերը կամ տակը Ք դիրը փորագրել, «Քաթո-
լիկ» բառին տեղ: Ահա այն բազմաթիւ գերեզմանաքարերու
մէջ կը գտնենք Ք գրով շիրիմներ, որոշ եւ անջնջելի մնա-
ցած: Կը տեսնենք նաեւ գերեզմանաքարեր ալ որոնց վրայ
փորագրուած այս Ք դիրը յընթացս ժամանակաց աւրած, փո-
րած են գործիքով մը, սակայն յայտնի կը տեսնուի Ք գրին
տեղը: Թէ ինչ նպատակաւ ջնջուած՝ փորուած է այս քարե-
րուն վրայի Ք դիրը, աւելորդ է յառաջ բերել:

Այս քարերէն քանի մը տասնեակ փոխադրուած են յըն-
թացս ժամանակաց Ս. Յակոբայ Անկելանոցի պարտէզը
(տես յետոյ): Իսկ տակաւին գտնուածներէն քանի մը տաս-
նեակ ընդօրինակելով, թուականի կարգով կը դնենք հոս:
Կային այո՛՛ ուրիշ Ք գրով գերեզմանաքարեր ալ, ընդ-
օրինակել էր մեր բաղձանքը ամէնն ալ, սակայն Հկարողա-
ցանք կատարել այս մեր բաղձանքը, որովհետեւ անընթեռնելի
դարձած էին:

Ք

1.

Այս է տապան հանգստեան Պասմանի Սարգսի կողակցին Հոռոբսիմայի որ գեղեցիկ տեսեամբ փոխեցաւ անանց կեանս թ՛վին ՌճիՔ. Օգոստոսի ԻՔ օրն կիրակի. ասացէ՛ք Աստուած ողորմի

Ք

2.

Այս է տապան հանգստեան հալաքացի Ոսկերիչ Աբրահամին դստերն Կատար ինէին որ հանգեաւ թ՛վ. ՌճԾ

Այս է տապան հանգստեան Ղալաքացի Ոսկերիչ Աբրահամի կողակից Հոլրփին որ հանգեաւ թ՛վ. ՌճԾ

Ք.* 1

3.

Այս է տապան հանգստեան. Մկրտիչի որդի հափամաջի Պետրոս սին որ փոխեցաւ ի կեանս թ՛վ. ՌճԿԹ/ին.

¹ Աստղանիչ Ք գերը ջնջուած է քարերուն վրայէն:

Ք.

4.

Ի ներքոյ տապանիս է անփոփեալ Աթանասի դուստր Զիւմրիւտն որ ալանդեաց գիոզին թ՛վ. ՌճՂԱ ին վսյ հանդիպողացոյ միով հայրմերիւ յիշել աղաչի:

Ք.

5.

Այս է տապան հանգստեան Քօջէկ օղլուի փեսայ Պաղնի օղլու Նիկոէլու տիացու Կարապետին որ փոխեցաւ ի կեանս թ՛վ. ՌճՂԵ.

Ք.*

6.

Հագստարանս այս շիրմի Նարվեր գիւղէն հացագործի մահտեսի Սրապին որ փոխեցաւ ի կեանս թ՛վ. ՌճՂԸին.

Ք.

7.

Այս է տապան հան
գտեան Ամբ
արցումի որդի
Յովսէփին որ
փոխեցաւ ի կեանս
Քվ. ՌՄ.

Ք.

8.

Այս է
Տապան հան
գտեան Զիլին
կիր Օզլու Գրիգոր
ի որդի Արուբին որ
հանգեաւ ի կեանս
Թ. Տանկաց.
ՌՄԸ.

Ք.*

9.

Այս է տապան
հանգտեան Էնկիւ
արիցի Նուպունա
կի որդի հանգուցե
ալ Սոփնու Թոր
նսին 1766.

Ք.*

10.

Այս է տապան հա
նգտեան Մողոր
ձորցի Գասարի
որդի Պետրոսին
Քվ. ՌՄԺԵ. ուլիսին
Ա.ին.

Ք.

11.

Այս է տապան
Ղալաքացի էլ
մասի կողակ
ից Միւլին
հանգեաւ Քվ.
ՌՄԼԵ.

Այս է տապան
Ղալաքացի էլ
մասի որդի
Թումասըն
հանգեաւ Քվ.
ՌՄԺԵ.

Ք.*

12.

Այս է տապան հան
գտեան Արեւել
ցի Բազաբէն Սաք
լէլու Փէտէրենց
Ալիքսանի որդի
Սարգիսին որ հան
գեաւ ի կեանս Թ
ՌՄԺԶ. Օգոստոսի ժԲ.

13.

Այս է տապան հալ
աքացի Ապտուլահ
եան Սըբմաֆէշ
Յուրմուզի որդի
հազարոսին քվ.

ՌՄԺԶ.

Ք.

—

Ք.

14.

Փոքրիկ Յովհաննէս որդի սիրական
փոքր Յակոբայ Կարնեանց կոչեցեալ
ի հնգետասան ամաց ի լրման
... գծադիկ ժանտախտէ հարեալ
մնայ աստ յուսով յաւուր նորոգման
գարդարիլ լուսով փառաց երանեալ
ամի Տեանն 1770.

—

Ք.

15.

Տապանս է Կրակեան Գրիգոր աղայի
եւ կողակցի նրա Փափագեան
Թագուհի հաքունի.

1770 ի Յունիսի 12.

—

Ք.*

16.

Այս է տապան
Հանգստեան Ղա
լաքացի Կիւլմ

24

էգ Օղլու Անտոն
աղային կողակից
Շահգաստէ հաքու
նն որ փոխեցաւ ի կե
նս քվ. ՌՄԻԲ

—

Ք.

17.

Տապանս այս է
Էնկուրլու Մար
հար Օղլու Սոֆնու
տամատ Յօհաննէսէ
քվին ՌՄԻԲ ին
ունվարի ԻԲ ին.

—

Ք.*

18.

Այս է տապան հանգստեանի
Սումաֆէշ Սամանեանի
Դուստր գոլով Աղասիյի
Սիմախաքունի Մորջորջի
Հանգեաւ հայոց քուականի
Հազար երկու հարուր ժԹի
ի ամսեանն Դէկտեմբերի
Որք հանդիպի յայսմ շիրմի
Ասէ ողջոյն ընդ հայրմերի.

—

25

Ք.

19.

Այս է տապան՝ հան
գատեան՝ հալաթ-
նի՝ Թարթոշնի՝ և
օնայ՝ Նիկոզոսի՝
որդի Յանտօնիին՝
որ հանգեաւ կեանս
Թ. ՌՄԻԶին.

Ք.

20.

Եփրոսինէս դուստր բարի.
Որ սահաթնի Ղազարոսեան.
Քարմ հասակաւ հարսն լինի.
Միֆայելի որ Սօրդունեան.
Որքան մնաց մօրն յարգանդի.
Այնքան կեցեալ յետ...
Եղաւ կոծով յայս տապանի.
Ատեալ սըրով ժանտախտական.
Ամի Փրկչին 1778.

Ք.

21. Այս Զիչիլիայ
քոյրն սորա
պայծառ դիմօֆ
եւ կոյս տղա՝
չորեփտասան՝
ամաց էր սա՝

Պերոնուրս այս
նոր զարգացեալ
հնգետասան՝
ամօֆ լըցեալ
անկարծ մահու
հանդիպեցեալ՝

26

յորժամ էհաս
մահն սըմա՝
աստ ամփոփեալ
կան երկոքին
մարգարտատիպ՝
ակունֆ անգին՝
Քողեալ լալով եւ կաթոզին
գմայր իւրեանց
հանի Իսկուհին.

եւ ի շիրմիս
այս հանգուցեալ
Հայոց հագար
Երկհարիւրին
ֆսան եւ եօթն աւել Քվ
որդի էր սա
հավուխնուիին
Ծարուկ անուամբ
մահտեսիին.

Ք.

22.

Այս է տապան՝ հան
գատեան՝ կեսարացի
Սուվանի յուսդա՝
Սըրապիոնի՝ կողակից
Յուլիմպայ՝ հաթու
նին՝ որ հանգեաւ ի կեա
նս Քվ. ՌՄԼԱին.

Ք.

23.

Այս է տապան Տիրուհիյի
դստեր Սօփեալը Եղիագարի
ամուսնանայ ի կարգի աշխարհի
ընդ Սամաննի օղու Անտօնի
ի ֆառասուն եւ վեց ամենի
յաստեաց յանանց կեանս փոխի
յամի Տեառն 1786 ի Դեկտ. 2.

27

Ք.*

24.

Հանգուցեալ կայ յայսմ շիրմի
Որդին Պարօն Մանուելի
Որ մականուամբ Բսա ոջօրջի
Պարօն Յօհաննէս Պաղտատի
Հիւանդանա եւ մեռանի
Իսներկամեա ժամանակի
Որք թողլով աստ դուստր եւ որդի
Եւ իւր խոհեմ տիկինն այրի
Ամի Տեառն 1789 Ապրիլի 23ին.

—

Ք.

25.

Մատաղ հասակաւ ի շիրմիս ագանդ
Վերոնիգ Խաթուն պահի ի յաւանդ
Ազնիւ Գէորգին դուստր հնագանդ
Սիրովն Փրկչին վառեալ ջերմեռանդ
Նախնիօք սիրական հոչակեալ տիկին
Պարօն Յովսէփին վայելչագեղ կին
Արդ սա ի ծնունդ որդւոյն երկրորդի
Ծնաւ եւ ինքեան վերջի օր մթին
Մուգ անհնարին ազգայնոյն շնորհե'աց
Մանասէ եղբօր սրտին նմեաց
Մինչ աստի չուեց ի յոյսն աւետեաց
Յամի Տեառն 1791 Մարտի 23.

—

Ք.

26.

Այս է տապան հանգստի
Սիլիստրէցի նալ
պանտ Թումասի
որդի մաղազա
նի Գրիգորին
որ հանգեաւ ի
կեանս թՎ. ՌՄԽԲ.

—

Ք.

27.

Այս է տապան հանգստեան
Գէորգ աղայի կեննեան
Հաստչին բոլորից է սահման անդարձ
Ի հողոյ առար՝ անդէն ի հող դարձ
Տուր գաւանդ իմ ինձ ծառայ գերեդարձ
Զերծեալ ի վշտաց ի հանգիստ քոյ դարձ.

—

Մովսէս էր հայր անոս յարգի
Յովով որդւովք եւ սա ծաղկի
Վաթսուն եւ վեց ի հասակի
Յաստեաց յանանց կեանս յանկի
Յամի Տեառն 1793 ՅԱպր. 14.

—

28. Այս է տապան հանգստեան
Քիւթահեացի Անէմ
Գրիգորի որդի հազագ
Օհանին որ հանգեաւ
Քվ. հայոց ՌՄԽԹ
Մայիսի ԻԶ.

29. Վնիւն անդարձ մահու հասեալ
Ինձ այս տապան եղեւ իմ հանգիստ
Ի հողոյ առեալ մարմինս ի հող
Դառցաւ աստ իսկ հոգիս կայ առ
Ստեղծողին պատկեր Աստուծոյ դուստր
Տէր Պետրոսեան Մինասայ Հռիփսիմէ
Կոչիմ վեշտասան ամաց յուսով
Յարութեան աստ հանգչիմ
Յամի Տեառն 1819 Յունվարի 1.

Այս է հանգստեան դամբարան շիրմի
Տրապիզոնցի Տէր Պետրոսի իրիցկին
Աննայի որ լցեալ գաւուրս կենաց բարի
Վարուք երկնային բարեաց լինի ժառ
անգորդ անջինջ յիշատակ եկելոց դարուց
Յամի Տեառն 1797 Նոյեմբերի 17.

30. Դամբարանքս այս է տեղի
Դուստր չուհանի Գրիգորի
Սեդրոսեանց ազնիւ տոհմի
Թագուհի խաբուն անուանի
Վարուք համեղ տեսեամբ բարի
Էր արժանի կոչել փարելի
Կին վիճակեալ ըստ օրինի
Յարգի սահաբնի Օհաննէսի
Յանկարծ անբուժ ցաւօք բռնի
Քառասուն եւ վեց ամաց կենի
Ոչ դեղ եւ ոչ բժիշկ օգտի
Տանի ի տուն յախտենի
Յետնոցըն բողեալ ողբալի
Հայցելով հայր մեր եւ ողջոյն լի
Յամի Տեառն 1801 Ապրիլ 1.

31. Բերսաբէ տիկին դուստր Զաֆարի
Յոյժ տառապանօք ի կենաց զըրկի
Մերձ առ Մազլըմի իւրում գուգակցի
Ամփոփեալ դընի ի սոյն տապանի
1802 Յունիսի 14:

32. Այս է տապան հանգստեան Պէյօղլուցի
Այս է տապան հանգստեան Պէյօղլուցի

Մկրտիչի դուստր
Կուսակրօն եւ պարկե
շտուհի մարապ
Ետ Պիրիհիկին որ
հանգեաւ քվին
ՌՄԾԲ Հեկտեմբերի 2
1804.

Մկրտիչի դուստր
Կուսակրօն եւ պարկ
եշտուհի մարապ
Ետ Հոռսիմային
որ հանգեաւ քվին
ՌՄԾԲ Մայիսի 6
1804.

—
Ք.*

33.

Այս է տապան հանգստեան
Վըլանկացի խուշախ
նի մահտեսի Մախսուտի
Կողակից Զումրուք
ին ի քվին ՌՃԿԳ.

Այս է տապան հանգստեան
Վըլանկացի խուշախնի
մահտեսի Մախսուտի դուստր
Թագուհիին հանգեաւ
ի կեանս քվ. ՌՄԾ.

—
Ք.

34.

Պու մէգար պերպեր
Յօհաննէսին Արքին
Օղլունուն քի վէֆաք էքտի
վէ պատէն օգուեան տօսուլար
րահմէք չըֆարա
Իսամէսի սէնէսի 1812.

32

Ք.

35.

Պարոն վե՛չէն նէվահիրնի
Ագնիւ բարուք վարուք բարի
Ռրդի Սօֆնու հաչատուրի
Տուն Մաղաֆեան տոնմ մայրենի
Իգնատիոս հարագատի
Սատար սիրով եւ սիրելի
Մերձաւորի հեռաւորի
Եղբայրօրէն սերտ գովելի
Քատասուն եւ եօթն ամ հասակի
Աշխատութեամբ եւ արդեամբք լի
Արդ աստանօր մարմնով հանգչի
Հոգւով ի վեր առ Տէր փոխի
1803. Փետր. 19.

36.

Ք.*

Ինսանըն միւլֆի սահիպի պու ֆատար եէր տիր
Սաղօլանլերէ քէֆէֆիւր ֆարիգէտին տիր
Թաշ իւզրէ հազըլը պիֆատէ ֆախտէն տիր
Կէչմիշին խայրուամէլին զիֆրէ վէսիլէ տիր
Սահիպի մէֆեան լաֆապի Թուխթամ հօնայ Մինաս տըր
Էելի Մարի ֆսահիպ քսայիաք շարքը իրֆան տըր
Մէվլուտ Էնֆարէ հազընըլըֆտէ սահիպի շան տըր
Ալքմըշ իւչիւնտէ կէլիպ էմրի հաֆ քարիֆ նիհան տըր
Ճան կէօգիլիլէ պաֆըլսայ պոննայ եքանինսան տըր
Էնէլին պիլմէեիւպ ֆագաէմէ օղրսեանլար տըր

3

33

Ինսան պիմեզ էնէլ վաֆտին
Սիւբէր սանըր օլ կէնչիլիին
Քարար վերտիմ եաշ քէֆմիլին
Եւրմի սէֆիգտէ էննամին
Աշրափ օլլու Արթվինլիյն
Քարիպ Պէտրօս պէն խաֆիրի
Տիւա էտին շօլ ըուհիմի
Նայիլ օլսուն մէսրուրիմի
Ֆի քարիլս հասվիյէ 1815
Սեպտեմբեր 1.

—
Ք.*

40. Նամ Մարգար գըզը վարվառիա իսիմտէ
Էհլի կարապետ տէվրիշ հէմգատէ
Վարֆ ըիվայէթի ֆազլի ամէլլէրտէ
Քեամիլ քապիր օլուր ատիլ տիլլէրտէ
Էլլի ալթը եաշընէ տախիլ օլտիֆտէ
Մէվթիմէ պայիս իլլէթի էնէ
Պէշ էվլատընը ֆանի նիհանտէ
Թէրֆ իտիւպ չըֆար պարի քաալէյէ
Պէշ մէհրում իպնիմի մուֆաթտէմատէ
Տախի կէօրմէզի հուգուրի հաֆտէ
Բուհի սէմավի քէնէֆֆուզիմտէ
Ճէմալի հիւտայի նագար իքմէտէ
Պունու օգույան գարտաշլէրիմտէ
Սէյֆ կէչմէսինլէր տիւալէրիմտէ
Թարիլս պին սէֆիզ էիւզ օնալթըտէ
Մահի Սէպտեմբեր այ սէֆիզիմտէ.

Ք.

41.

Տավուտ գատէ Անտոն
Աղանըն այալի Մարիամ
Տուտունըն մէգարընըն
Նըշան դաշը տըր հէր ֆիմ
Զիյարէթ էտէր իսէ քահմէթ
Իլէ եատ իյլեյէ
Քարիլս միլատի հազ
ըէթի իւս
1817.

—
Ք.

42.

Լուցեաի Տուտուի
Սիրասնունդ դստեր արժանագովասուն
Վասլի Բժշկի
Որ կեան վարելով ժրագլուխ ի կարգի
Ամս քսան եւ երկու
Փոխեցաւ յաստեացս ի քառասուն ամի
հասակի
Թողեալ զհետ իւր կաթոգին զիւրսն
Եւ զեօթանեասին որքս
Առ ի յիշատակ անմոռաց բարեաց
Ամուսնոյն կանգնէ զմահարձանս
Աբրահամ Ուզուրլեան
Յամի 1817 Փետր. 9.

Ք.

43. Ֆանի մի տիր տիրենա Ֆանի պիլիրիզ
Ֆանիլիկին հէր տէմ վազըն վերիրիզ
Հիմէթ նե օլտուզուն թէֆմիլ պիլիրիզ
Կէօրմէտիֆնէ միւլսք ասրի կեչէրիզ
Թէֆմիլի գարպըն կէօրմէֆ իստերսին
Նագմա էյլէ հահու պաֆ պու թաշ սեն
Կիննիլիֆ տեվլեթ բադպեթի պիրտիլէն
Կեզլետի պու թաշ ալթընտան եէֆտէն
Յուսէփ Պուրնագեան ֆիսվէթտէ շիրին
Փետերի Պաղտասար չարշըսըն բիրին
Նինէ աղլամասըն հեմշերեսի վէ էիլին
Ետի երկիրմի հաշ մըֆտարի կիւվեինն
Վուրուլուր թավունտան Պէյֆօզ հատ եէրտէ
Էնտի պու չուֆուրա գարպը պեշ կիւնտէ
Սէնէ 1817. Օգոստոս 21.

Ք.

44. Այս տապանի մարմնով դընի
Ազնիւ Յակոբ այր Նագելի
Որ ֆաղաֆաւ Կուտինացի
Վանատական՝ մետաֆէի
Սա էր որդի հե՛զ Մկրտչի
Բարուֆ հանդարտ՝ հեգահոզի
Հիւանդանայ՝ ախտիւ տենդի՝
Ուստի ի մահ՝ հըրաւիրի
Զամըս լըցեալ՝ վաթտուն եւ մի

Յուսով բարեաց՝ առ Տէր հանգչի
Մի հայր մերիւ՝ տուֆ գողորմի
Ի յօթեանս հօր եւ ընկալցի
Յամի Տեան 1818 ի 23 Ապրիլ.

—

45. Այս է տապան հանգստեան
Ալաշֆէցի գիւղէն Կա
բսանցի Մրկտչի որդի
Աստուրին թվ. ՌՄԿԹ
Վարդեվարի Իէ.
Ք.

—

Ք.

46. Էնֆարէլի Բանկազէր գըզը Բան
թարնը օղու վալիտէսի Եզսա
բէթ.
Եաշար իֆէն՝ պու նիհանտէ.
Մէմնուն իտիմ՝ հէր հալիմտէ.
Իհտիեարլըֆ՝ իլլէթինտէն.
Վէֆաթ էթտիմ՝ պէնտէն.
Սէֆսէն պիր տիր՝ հաշ ֆէմալիմ.
Մէֆեանըմ պու՝ նիքէ մալիմ.
Արգ իտէրիմ՝ սիգէ հալիմ.
Տուվանըզը՝ փէֆ տիլէրիմ.
Սէնէ Իսա 1821. Օգոստոս 14.

—

47.

Զոր աշխարհ ոչ կալաւ
 ... ընդ արեաց
 Դարձուցին ողջանդամ
 Ի տուն հայրենեաց
 Անտոնի Սամանեան
 Ըզկրտսերն յուստերաց
 ԸզՅովսէփ վախճանեալ
 Այս տապան ամփոփեաց
 Ամաց ԾԱ. Ի Հոկտ. 22. 1821.

—

48.

Արձան Գեորգայ առն
 Որդւոյ մահտեսի Ռաբայէլի
 Կարնեցոյ հունտախնեան
 Ես եմ հողածին սերունդ ի Կարին
 Սերեալ ի Պօլսեան քաղաք պածալին
 Պանծայի շքով իմ ազգատոհմին
 Շուք արկեալ զինեւ ի յելս եւ մըտին
 Այս փառք սընտրի կապտիչ գողուղի
 Զըտայ գնաշակ բարեաց աշխարհի
 Այստից բազմութիւն լծորդ ի միջի
 հռտորնակ տիոց փոքու եւ մեծի
 Տասանց երկից էր եւ ութ աւելի
 Ընթացք մահարձանս տիպ յիշատակի
 Տիպար ազգայնոյս օժանդակեսցի
 Ի թուին 1823. Մայիս 8.

—

49.

Էփսէրնեան Յարութիւն :
 Ով մարդ ուր ե՛ս գործքդ ինչ է .
 Եկար աշխարհ մահըդ հետ է .
 Ինչ սերմիէ՛ առած ես նէ .
 Լեցուն շահը՝ տալու տեղն է :
 Ես Յարութիւնս՝ ոչ ինչ տեսայ .
 Եեդմիշ երկու՝ տարի կեցայ .
 Ուղղափառի՛ գաւակ եղայ .
 Կեանքս պրծաւ հողը մըտայ .
 Հինգ հատ գաւակ ողջ թողուցի .
 Որ զիս յիշեն՝ որդւոց որդի .
 Ով բարեկամք՝ իմ սիրելի .
 Զեր սէրն ըլլայ՝ աղօթք յարգի .
 Յամի Փրկչին 1832 .
 Յունիսի 5 .

—

50.

Պու գերեզման էնկիւրիւլի
 Խօնա Միֆայելին քըզի
 Աննա քատըն տըր ատը Նի
 սօֆնի Կարապետին էկի
 Պրաքտը կիթի պու տիւնեայի
 Հէր քիմ օխուր պու մեգարի
 Տէսին իւչ ողջոյն հայր մեր
 Էթսին սիգէ Յիսուս մերհամէթի :
 (Անթուակահան :)

—

Ք.

51. Թօփուզեան տոհմին ոսկերացն անին
Արձակեն ուժգին ի վիմէս գոչին
Եկ մահկանացուդ մի լինիր անգուք
Տուր մեզ գողորմիս մարդկութեան պարտիս:

(Անթուակահան:)

Ք.

52. Այս է տապան
Սեբաստացի
Գուղէն Բրբն
Իկցի Պօտո
եան Ղազարոսի
որդի Միֆայ
Ելի որդի Պոզ
ոսին.

(Անթուակահան:)

Վերոյիշեալ սոյն գերեզմանաքարերն ընդօրինակած ժամանակ, սոյն տեղ տեսայ մաքուր մնացած մէկ երկու գերեզմանաքարեր եւս, որոնց վրայ փորագրուած յիշատակագրութիւնները Հ. Եփրեմ Ծ. Վ. Ապրոյեան ընդօրինակած եւ հրատարակել տուած էր «Մեղու»¹ անուն թերթին մէջ. եւ են հետեւեալները:

¹ Մեղու Ա. Տարի. Թիւ 7. 1927 Յուլիս 14, Կ. Պոլիս: Գանի մը ցիրուցան տապանագիրեր Վենետիկի Միսիթարեան Հայրերու Բանկալթիի Ազգ. Գերեզմանատան մէջ. Հ. Եփրեմ Ծ. Վ. Ապրոյեան:

Ո | Կ
Վ | Ա

53.

Թովմաս վարդապետ Աբբայեան
Որդի Մանուկի Պուզախեան
Սահման հողադարձ գարմիս Ադամեան
Յայս վայր ինձ դիպաւ ի պանդխտութեան,
Զի թէպէտ ծնունդ էի Բուզանդեան,
Այլ իմ հայրենիք վանքն էր Աբբայեան,
Անդ սընեալ ուսմամբ առ ի մանկութեան,
Հասի աստիճան վարդապետութեան,
Եւ այսրէն դարձայ ըստ հնագանդութեան
Ի քարոզ փողոց ապաշխարութեան.
Անցեալ ի քառասնամն իմոյ հասակիս
Եւ նժդեհութեան աստ ութերորդիս,
Եղայ ի դադար հանգըստարանիս.
Աննահանջ ազդեալ ըզմառ քարոզիս:
Այլ ի վարձ բարի դոյզն իմ վաստակոց,
Յուսամ վայելել յէին խնամոց,
Առեալ ինձ սատար սրբոց հեծելոց,
Զմաքուր պաղատանս ձեր խնդրուածոց:
Յամի Տեառն 1793 յԱպրիլի 14:

Ո | Կ
Վ | Ա

54.

Յարութիւն վարդապետ Աբբայեան
Մազաքեան Տոհմին Պսակ Պարծանաց
Մահաիրաւէր փողոյն բարբառ ազդողական
Խոց կարեւոր յիս նետածիզ ախտ մահական,
Յե՛ց ցուատիչ կեանց տնկոյս իմ բանական

Քակտեայ մարմինն տապաստ էարկ գիս յայս տապան .
Քարոգատու գոլով բանին նշմարտութեան
Տիրանըկար ուղւոյն անձուկ հետեւութեան
Վարատութեամբ յայս վայր տեղի տարագրութեան ,
Սպասեալ յուսոյ Տեառն արարչին յօր գալստեան :
Փոխեցաւ առ Տէր ի հասակի Կ ամաց :

1797 ի Սեպտ . 17 .

55 .

Ո | Կ
Վ | Ա

Հայր Յակոբոս Մխիթարեան ¹
Վարդապետ մեծ Տանն Զամչեան
Ազնիւ ողկոյց իմաստութեան
Ի ձոյլ հատից ըզգաստութեան ,
Ոսկիափայլ փող յոքելեան ,
Բանին կենաց նշմարտութեան .
Համբերատար աշխատութեան
Յոգնավաստակ արիութեան .
Սա հեղինակ Օրագրութեան ,
Ազգիս մերոյ Աստուածագեան .
Քաջ չափաբեր երկնից շարժման ,
Տօմարագէտ ըստոյէկեան .
Ուրսուներեք ամ լիութեան
Ծաղկեալ յիւրում կենդանութեան
Փոխի յաստեաց յերկնից կայան
Յնծալ ի լոյս արքայութեան :
1805 . Օգոստոս :

¹ Մեղու . Թիւ 8 . Յուլիս 21 . 1927 :

ԱՐԳԻ ՇԻՇԼԻԻ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏՈՒՆԸ

Երբ այլ եւս Բանկալթիի գերեզմանատան մէջ ննջեցեալ
Թաղելուն վերջ կը տրուի , Կաթ . Հայ հասարակութիւնը կ'ու-
նենայ իրեն սեփական գերեզմանատուն մը Շիշլիի կողմը :
Բանկալթի-Շիշլի գացող հանրակառքերու (Tramways) վեր-
ջին եւ գլխաւոր կայարանին դիմաց կը տեսնուի Յունաց գե-
րեզմանատան մեծ դուռը , որուն առջեւէն անցնելով եւ երեք
հարիւր հանդարտ քայլեր առնելէ յետոյ կը հասնինք Կաթ .
Հայոց գերեզմանատան պատկանեալ քարահիւս երկուքուկէս
մէտր բարձր պատը , կից Յունաց գերեզմանատան պատին ,
որուն քովէն քայլերնիս յառաջ փոխելով եւ 140 քայլ առնելէ
յետոյ կու գանք կը հասնինք երկաթաշէն երեք դռներու առ-
ջեւ : Միջավայրի մեծ դրան վրայ աչքերնիս դարձընելով կը
տեսնենք գրուած , լատին գրով՝

Ermeni Katolik Kabristanı

Գերեզմանատուն Կաթողիկէ Հայոց :

Գերեզմանատանս դրան առջեւէն կ'երկարի դէպի Պէօլիւք
Տէրէ գացող ճամբան , որուն վրայէն կը տեսնուին անդադար
ետեւէ ետեւ սրընթաց ինքնաշարժներ , ձիաքարշ կառքեր ,
դէպի այն կողմը գանուող գիւղերը գացող , կամ այն կողմե-
ւէն քաղաք վերադարձող : Կը տեսնուին նաեւ հետիտան
չըջաղայութեան ելլողներու խումբեր , մանաւանդ երբ օդը
նպաստաւոր է եւ հաճոյական : Գերեզմանոցիս դիմաց գըր-
նուող մարգագետիններու վրայ , թթենոյ ծառերու շուքե-
րուն տակ խումբ խումբ ընտանիքներ նստած , մաքուր օդ
ծծելով կ'անցընեն ժամանակնին : Հանրակառքի երկաթ գիծն
կ'երկարի ճիշդ մինչեւ գերեզմանոցիս դրան առջեւ եւ հարկ
տեսնուած ժամանակ , մանաւանդ Մեռելոցի օրեր , կիրակի

օրեր՝ հանրակառքը կու գայ մինչեւ հոս իւր մէջ գտնուած անձինքներով :

Գերեզմանատանս փոքր դռնէն ներս մտնելով, ձախ կողմերնիս կը տեսնենք մատուռ մը փոքրիկ, ուր կը կատարուի եկեղեցական պաշտամունք, Մեռելոցի օրեր կը մատուցուի Պատարագ, ինչպէս նաեւ ուրիշ օրեր ըստ բաղձանաց հաւատացելոց : Աջ կողմերնիս կը տեսնենք փոքրիկ տուն մը կրկին սենեակներով, որոնցմէ միոյն մէջ կը բնակին գերեզմանատանս պահապաններն՝ գործողները եւ միւսը կը պատկանի գերեզմանատանս վարչութեան անդամոց, ուր կը պահուին ննջեցեալներու մատեանները եւ կարելոր տետրներ :

Փոքրիկ մատրանս կռնակի կողմը կը տեսնուի՝ գերեզմանատան որմին կից ծաղկանոց մը՝ շինուած վերջին տարիներս, որուն դրան քով կը կարգանք հետեւեալը .

Ծաղկանոցս
Կառուցուեցաւ Բարեբար
ներու նուիրատուքեամբ
Յամի Տեառն 1924 .

Ծացկանոցս ունի 36 ոտք երկարութիւն եւ 12 ոտք լայնութիւն, ապակիներով գոցուած եւ առջեւի որմն կիսով չափ ապակիով շինուած, ուր կը խնամուին մասնաւոր հոգածութեամբ թաղարներու մէջ տեսակ տեսակ ծաղիկներ եւ բաղձացողը կրնայ գնել եւ տանիլ գնել իւր սիրելւոյն հանգստարանին՝ հողին վրայ : Իսկ մատրանս որմին մէջ՝ արտաքուստ կը տեսնենք մարմարիոն սպիտակ քար մը զետեղուած, հետեւեալ արձանագրութեամբ .

Գերեզմանատուն՝
Կաթողիկեայ Հայոց
Պատեցաւ որմով
ՌՅԻԴ — 1875 :

Նոյնպէս գերեզմանատանս դրան աջ կողմը գտնուած պահապանաց եւ վարչութեան յատուկ շէնքին որմին մէջ կը տեսնուի մարմարիոն սպիտակ քար մըն ալ, որուն վրայ փորագրուած են հետեւեալ տողերը .

Ի Հայրապետութան
ՏՆ. ՏՆ. Պօղոս Պետրոսի ժԲ .
Կաթողիկոսի Պատրիարքի Տանն Կիլիկիոյ
Ի նորոյ կառուցան
ԳՈՒՈՆ եւ յարակից շինութիւնք
Գերեզմանատանս Կ. Հայոց
ՌՅԾԷ — 1908 :

Գերեզմանատանս տեղւոյն նկատմամբ շատ հետամուտ եղանք գտնելու գրութիւն մը Պատրիարքարանի գիւանատան մէջ բայց ի զուր . գտանք միայն գրութիւն մը տաճկերէն զրով եւ լեզուով, որ վերոյգրեալ արձանագրութեան՝ շինութեան հրամանագիրն էր : Հրամանագիր մը կառավարութեան կողմանէ տրուած 1326 նիճրէթի, Ապտիւլ Համիտ Բ. ժամանակին, որով կը տրուի հրաման գերեզմանատան արտաքին մեծ եւ քովն երկու փոքր դռները, ինչպէս յարակից սենեակները շինելու, Պատրիարքարանի կողմանէ տրուելիք 250 ոսկիով :

(Սոյն հրամանագիրը բերաւ ինձ Գեր. Հ. Յովհաննէս Ծ. Վ. Թումայեան. տարինք տաճկադէտ Կուրտիկեան Ստեփան էֆ. կարգալ տուինք. բովանդակութիւնն էր մեր վերոյգրեալ տողերը . 1927. Նոյ. 11. կարգացինք :)

Գերեզմանատանս մէջ շրջան մ'ընելով կը տեսնենք ընդարձակ գետինը բաժնուած սոյլ եւ այլ քառակուսի մասերու եւ ամէն մէկ քառակուսի ուղին սուրբերու անուններով

որոշուած : Աւաջին ուղին Սուրբ Պետրոս , որուն երկու կողմը սոճիի ծառերով զարդարուած են : Սոյն գլխաւոր ճամբուն վերի կողմը կը տեսնենք վայր մը , ապագային մատուռ մը կառուցանելու համար որոշուած , տեղւոյն մէջտեղը կանգնուած է մարմարինոն սպիտակ սիւնակ մը՝ վրան քանդակուած :

Ես եմ
Յարութիւն
Էւ
Կեանք :

Ուղիներու իւրաքանչիւրին անկիւնը՝ ոմանց առջեւ քարահիւս սիւնակ մը շինուած վրան գրուած ուղւոյն անունը , ինչպէս Ս . Սահակ , Ս . Մեսրոպ , Ս . Թադէոս , Ս . Ն . Շնորհալի , Ս . Բարթողիմէոս , Ս . Հովիտիմէ : Իսկ ոմանց անկեան առջեւ երկաթ ձող մը կանգնուած՝ երկաթ տախտակով մը , վրան գրուած ուղւոյն անունը , ինչպէս Ս . Կոմիտաս , Ս . Աննա , Ս . Յովհաննէս , Ս . Մարկոս , Ս . Եղիշէ , Ս . Պողոս , Ս . Մատթէոս , Ս . Գրիգոր Լուսաւորիչ , Ս . Ղուկաս :

Սոյն ճամբաներուն անկիւնները կը տեսնուին փոքրիկ ջրոյ աւազաններ շինուած , որոնց մէջ մասնաւոր խողովակներով կու դայ կը լեցուի Տէրքօղի անուանեալ ջուրը եւ մեծ դիւրութեամբ կը ջրուն շիրիմներու շուրջը տնկուած ծաղիկներն եւ մատաղատունկ ծառերը : Այս աւազաններէն , Ս . Բարթողիմէոս ուղիին անկիւնը շինուած աւազանին վրայ կը կարգանք հետեւեալ տողերը :

Յիշատակ է Մշոյ Նորշէն
գիւղացի Յովակիմ Տէր Մը
կըրտիչեանի 27 Յլս . 1924 :

ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԻ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏԱՆՍ

Գերեզմանատանս գետինը ըստ պատշաճի հողալու խնամելու՝ բաժանումներ ընելու , ամէն կերպով զարգարելու համար , բնական էր որ պէտք էր ունենալ հողատար անձինքներ , որոնց զործունէութեամբ տխուր վայրս ըլլար բարեզարդուած : Ունեցած է այո՛ գերեզմանատունս յանձնախումբ մը սկիզբէն մինչեւ ցայսօրս , որոնց խնամքով եւ անխոնջ աշխատութեամբ՝ ժամանակ մը ամայի դաշտը գետինը դարձած է կանոնաւոր բաժանումներով , տնկուած ծառերով խնամուած ննջեցելոց հանգստարան մը : Սոյն զործադիր Յանձնախումբին անուններն տարւոյ կարգաւ մի առ մի գրել հետամուտ եղանք , բայց դժգոխտաբար չկրցանք ըստ մեր բաղձանաց գտնել տետր մը՝ մատեան մը որուն մէջ կանոնաւորապէս գրուած ըլլային ասոնց անունները : Ս . Յովհան Ոսկերբեան եկեղեցւոյն սենեակներէն միոյն մէջ , ուր տեղի կ'ունենայ այս օրս սոյն Յանձնախումբին գումարումը՝ ժողովները , պահուած են թուղթեր տետրակներ , ժողովքի արձանագրութիւններ , բայց չկրցայ գտնել տետր մը , որուն մէջ յաջորդաբար գրուած ըլլայ Յանձնախումբիս անգամոց անունները՝ ըստ պատշաճի եւ կարգի :

Սոյն թուղթերուն՝ տետրներուն մէջ գրուած անձանց անուններէն կը տեսնուի որ՝ ոմանք մէկ երկու տարի վարած են իրենց պաշտօնը , ոմանք քանի մը ամիս միայն մասնակցած են Յանձնախումբիս , ոմանք ալ մէկ երկու տարի կատարելէ յետոյ իրենց զործքը՝ հրաժարած են եւ մէկ երկու տարի յետոյ դարձեալ ստանձնած : Այսու ամենայնիւ այս տետրներէն քաղելով ասոնց անունները , կը դնենք հոս թուականի կարգաւ , իբր անմոռաց յիշատակ իրենց զործունէութեան :

- 1875 Ն. Գ. Գարազեան Վ. Պետրոս Կիւղէլ. Միջայէլ Ապոստոլաց.
- 1878 Միհրան Վենսան. Չամիչ Գէորգ.
- 1880 Մանուէլեան. Մկրտիչ Մուրատեան.
- 1881 Բէքմէզեան Կոմ. Սարգիս Տիւղ.
- 1889 Տամատ Յովհաննէս.
- 1893 Սահակ Վ. Գաղանձեան.
- 1897 Ն. Պողոս Գաֆթանձեան. Սերովբէ Աբիկեան. Ա. Ալթուն Օղլու. Մկրտիչ Էնքսէրձեան. Վենսան Գասապեան
- 1901 Ն. Ն. Նարկիլձեան Վ. Կիւրեղեան. Ստեփան Գաղանձեան.
- 1905 Մոմձեան Օննիկ.
- 1906 Համամլեան վարդապ. Լ. Օտապաշեան. Հայկ. Չըպձը. Միմիտեան.
- 1907 Քէչէձեան Վ. Վ. Վ. Մկրտիչեան. Մարաշեան.
- 1907 Վենսան Մուրատեան. Անթուան Անանեան (ճարտարապետ).

- 1909 Յ. Քէօմիւրձեան.
- 1916 Մելքոն Սիրունեան. Բարաղեան Բասթալ. Ժան Թիւլպէնտձեան. Վենսան Բէնպեյեան. Խաչիկ Թօփուղեան. Օննիկ Ազիզեան. Յովսէփ Աղճիկեան.
- 1918 Չուխաձեան.
- 1922 Յովսէփ Վ. Սարուխանեան. Յովսէփ Աղճիկեան. Գրիգոր Հէզիմեան. Օննիկ Ազիզեան. Արամ Բարաղեան. Օննիկ Գապարաձեան. Միհրան Գուրպան. Անդրէ Ալթունեան. Լեւոն Լուսարար. Ս. Միլեան. Պ. Միմիտեան. Բէնպեյեան. Գուրպանեան. Երուանդ Բախձը.
- 1923 Ռափայէլ Վ. Քիւլիւքեան.
- 1923 Լեւոն Լուսարար. Փասթալ Փափաղեան. Ճիվան Չուխաձեան. Անտոն Սրապեան. Բիէր Թիւլպէնտձեան.

- 1924 Յով. Վ. Սարուխանեան. Օննիկ Ազիզեան. Գրիգոր Մըսըրլեան. Միջայէլ Կիւրձեան. Գրիգոր Հէզիմեան.
- 1927 Ն. Արեքսիս Վ. (մատրանապետ).

- Ազարեան Սեթրակ. Գրիգոր Մըսըրլը. Գէորգ Շէխիկեան. Երուանդ Բախձը.
- 1928 Ազարեան Սեթրակ. Գրիգոր Մըսըրլը. Երուանդ Բախձը. Ժողէֆ Գասապեան.

Ներկայ տարւոյս 1929 ի Գերեզմանատանս Յանձնախումբի անդամներն են վերոգրեալ՝ անցեալ տարւոյ անձինքը, որոնք իրենց պաշտօնը ամենայն եռանդեամբ կատարել կը ջանան, ժամանակին պահանջմանց եւ բաղձանաց համաձայն:

Յանձնախումբս ունեցած է մասնաւոր կարգադրութեան որոշումներ, որոնց համաձայն գործել ջանացած է: Սոյն կարգադրութիւնը տպուած կը գտնենք դերեզմանատանս Յանձնախումբի սենեակին մէջ. եւ են հետեւեալները:

ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆՔ

Գերեզմանատան կաթողիկեայ Հայոց

Ի Բերա Ֆէրի-Գիւղ

ԳԼՈՒԽ ԱՌԱՋԻՆ

Մասնաժողով:

Յօդուած Ա. Գերեզմանատան բարեկարգութեանը համար Ազգին կողմանէ առանձին Մասնաժողով մը հաստատուած է:

Յօդուած Բ. Այս Մասնաժողովը չորս անդամներէ կը բաղկանայ, որոնցմէ երեքն աշխարհիկ եւ մին քահանայ է:

Յօդուած Գ. Մասնաժողովի վարչութիւնը երեք տարի պիտի տեւէ: Երեք տարին լրանալէն վերջը, նոյն պաշտօնատեարք կրնան վերստին ընտրուիլ:

Յօդուած Դ. Ժողովոյն պաշտօններն են՝

1. Գերեզմանատան բարեկարգութեանը համար զծուած յատակադժին համեմատ՝ ըստ յետագայ կարգադրութեանց, խնդրողներուն թաղ ծախել, եւ գերեզմանաց տեղերը ցուցնել:

2. Գերեզմանատան հասոյթները ժողովելով պէտք եղած ծախքերը հոգալ:

3. Ելեւմտից հաշուեզրոյն հետ միանգամայն ննջեցելոց յիշատակագիր մը յօրինել: Եւ ամէն տարի սոյն հաշուեզրոյն ու յիշատակագիրը վարչութեան ժողովոյն միջոցաւ Երեսփոխանաց ժողովոյն ներկայացնել:

4. Թաղ զնել ուզողներուն մուրհակ տալ:

ԳՂՈՒՆ ԵՐԿՐՈՐԳ

Ննջեցելոց ի գերեզմանատուն մտնելն:

Յօդուած Ե. Ննջեցեալները գերեզմանատուն բերող քահանայն պարտաւոր է ննջեցելոյն անունը եւ մականունը գրուած եւ ստորագրուած թուղթ մը հոն դանսուող պաշտօնէին յանձնել:

ԳՂՈՒՆ ԵՐԿՐՈՐԳ

Թաղք եւ գերեզմանք:

Յօդուած Զ. Գերեզմանատան յատակադժին համեմատ բովանդակ գերեզմանատան երկիրը եօթն գլխաւոր մասի (թարխ) բաժնուած է:

Յօդուած Է. Գերեզմանատան մեծ փողոցին լայնութիւնը

տասն կանգուն է, իսկ երկրորդական փողոցներուն լայնութիւնը ութնական կանգուն են:

Յօդուած Ը. Ննջեցեալները կարգաւ թաղուելու համար գերեզմանատան ամէն մէկ մասը՝ ծախուելու թաղերուն համար, ետեւէ ետեւ երեք կարգի բաժնուած է:

1. Մեծ փողոցին առաջին կարգին խորութիւնը վեց ու կէս կանգուն է:

Այս կարգէն թաղի մը տեղ խնդրողները հինգ կանգուն երեսէն մինչեւ ութը կանգուն ծախու առած թաղերնուն, ամէն մէկ քառակուսի կանգնոյ համար երկու Օսմանեան ոսկի լիրա պիտի հատուցանեն: Իսկ ութ կանգունէն աւելի խնդրողները, ծախու առած բոլոր թաղին ամէն մէկ քառակուսի կանգնոյ համար երեք Օսմանեան ոսկի լիրա պիտի հատուցանեն:

Մեծ փողոցին վրայ թաղ ունեցողները, իրենց իւրաքանչիւր ննջեցելոց թաղման համար պարտաւոր են երեք Օսմանեան ոսկի լիրա հատուցանել գերեզմանատան վարչութեան:

2. Միւս փողոցներուն առաջին կարգի թաղերուն խորութիւնը հինգ կանգուն է:

Այս փողոցներուն առաջին կարգէն թաղի տէր ըլլալ խնդրողները, երեք կանգուն երեսէն մինչեւ վեց կանգուն ծախու առած թաղին, ամէն մէկ քառակուսի կանգնոյ համար մէկ եւ կէս Օսմանեան ոսկի լիրա պիտի հատուցանեն: Իսկ վեց կանգունէն աւելի խնդրողները, ծախու առած բոլոր թաղին ամէն մէկ քառակուսի կանգնոյ համար երկու Օսմանեան լիրա, եւ մէկ քառորդ ոսկի ալ պիտի հատուցանեն:

Այս երկրորդական փողոցներուն առաջին կարգի թաղի տեարք իրենց ամէն մէկ ննջեցելոյն թաղման համար պարտաւոր են երկու Օսմանեան ոսկի հատուցանել:

3. Թէ մեծ, եւ թէ մեւս փողոցներուն երկրորդ կարգի թաղերուն խորութիւնը չորս կանգուն է:

Այս երկրորդ կարգէն թաղի տէր ըլլալ կամեցողները, երեք կանգուն երեսէն մինչեւ վեց կանգուն ծախու առած թաղերուն իւրաքանչիւր քառակուսի կանգնոյ համար մէկ Օսմանեան ոսկի լիւրա պիտի հատուցանեն. իսկ վեց կանգունէն աւելի ուղղոյնը, ծախու առած բոլոր թաղին ամէն մէկ քառակուսի կանգնոյ համար մէկ ու կէս Օսմանեան ոսկի լիւրա հատուցանելու պարտական են:

Երկրորդ կարգի թաղի տեսարք, իրենց ամէն մէկ ննջեցելոյն թաղման համար, պարտական են մէկ ու կէս Օսմանեան ոսկի լիւրա հատուցանելու:

4. Երրորդ կարգի գերեզմանատեղիք՝ Անճնական, այսինքն՝ մէկ ննջեցելոյ մը միայն յատկացած են:

Այս կարգի մասնաւոր գերեզմանատեղեաց իւրաքանչիւրին երեսը մէկ եւ կէս կանգուն, իսկ խորութիւնը երեք կանգուն է:

Ամէն մէկ քառակուսի կանգնոյ համար կէս Օսմանեան ոսկի լիւրա պիտի հատուցանեն:

Այս երրորդ կարգի գերեզմանաց մէջ ննջեցեալները թաղած ժամանակին, պարտաւոր են մէկ Օսմանեան ոսկի լիւրա հատուցանել:

5. Առաջին ու երկրորդ կարգին մէջտեղ եղած փողոցին լայնութիւնը երկու կանգուն է:

Իսկ երկրորդ եւ երրորդ կարգին մէջտեղ եղած փողոցին լայնութիւնը մէկ ու կէս կանգուն է:

6. Առաջին, երկրորդ եւ երրորդ կարգի թաղի տեսարք, իրենց արուած մուրհակաց համեմատ կը պարտաւորին կամ շինուածով կամ գետնափոր տապանով եւ կամ երկաթեայ վանդակաւ գնած թաղերին որոշել:

ԳԼՈՒԽ ԶՈՐՐՈՐԳ

Հասարակաց գերեզմանատեղիք:

Յօդուած Թ. Գերեզմանատան եօթն բաժնուած գլխաւոր մասերուն միջաւայր ընդարձակ երկիրները հասարակաց ննջեցելոց թաղման յատկացած են հետեւեալ կարգադրութեամբք:

1. Գաւազանակրաւ յուղարկուած ննջեցելոց համար, ի վարձ գերեզմանատան, մէկ Օսմանեան ոսկի լիւրա պիտի հատուցուի:

2. Առանց դաւազանակրի յուղարկուած ննջեցելոյն համար կէս Օսմանեան ոսկի լիւրա պիտի հատուցուի:

3. Այն ննջեցելոց համար, զորս Եկեղեցիք եւ Աղքատանոցը, ճրի կը յուղարկեն, գերեզմանատան վարձ չպիտի պահանջուի:

ԳԼՈՒԽ ՀԻՆԳԵՐՐԳ

Թաղերուն վերաբերեալք:

Յօդուած Ժ. Առաջին եւ երկրորդ կարգի մէջ ննջեցելոց համար գետնափոր տապան (քավ) շինել կամեցողները, ա՛յն փողոցներուն վրայ թաղի տէր պէտք է ըլլան, ուր գետնի տակէն ջրանցքներ շինուած են:

Յօդուած ԺԱ. Այս կարգադրութիւնքս յառաջմէ մինչեւ ցայսօր առանձին չէնքով, եւ կամ պատերով որոշուած թաղից տէրանցն ալ կը վերաբերին:

Յօդուած ԺԲ. Ամէն թաղ ուղղակի գծով ինչած առանձին բնտանեաց մը միայն կը վերաբերին:

Իսկ եթէ նոյն գերդաստանէն անուղղակի գծով ինչած ազգականաց ննջեցեալները ուղեան նոյն թաղին մէջ թաղել, պէտք է նախ եւ առաջ թաղին բուն տէրոջմէն հրաման ընդունել:

Տոմսակք եւ մուրհակք :

Յօդուած ժԳ. Որպիսի եւ իցէ տոմսակք եւ մուրհակք անպատճառ պէտք է՝ որ գերեզմանատան յատուկ կնքովը զմուռին :

Յօդուած ժԴ. Թաղ ծախու առնողներուն տրուելի մուրհակները վարագայի սահիհէի վրայ գրուած, ի չորրեց պաշտօնէից մասնաժողովոյն ստորագրեալ, Պատրիարքարանին կնքովը վաւերացած եւ նորին գիւանին մէջ արձանագրուած պիտի ըլլայ :

Յօդուած ժԵ. Ուրիշ ո՛ր եւ իցէ ընդունելի դրամոց համար տրուելու ընկալազիրն զանձապետէն միայն ստորագրուելը բաւական է :

Այլ եւ այլ գործողութեանց վերաբերեալ :

Յօդուած ժԶ. Ի գերեզմանատուն բերուած ամէն ննջեցեալք անխտիր քսան եւ չորս ժամ երեսնին բաց, եւ ձեռքերնին ազատ, առանձին տեղ մը պիտի պահուին : Եւ այսպիսի մեռելոց համար այն ամէն կարելի միջոցները եւ զգուշութիւնները ըստ Եւրոպական կանոնաց ի գործ պիտի դրուին :

Յօդուած ժԷ. Գետնափոր տապանաց մէջ հանգչած ննջեցեալք անհրաժեշտ եւ անպատճառ պէտք է որ թաղասանով օծուած, եւ զինկօ կամ կապարեայ արկղաց մէջ դրուին :

Յօդուած ժԸ. Գետնափոր տապանաց շինութեանը սպասել հարկ եղած ժամանակ, որուն երբէք պայմանաժամը վեց ամիսը չպիտի կարենայ անցուիլ, նախորդ յօդուածոյն պայմանին համեմատ ըստ ամենայնի կատարուելէն վերջը, ննջեցեալք յատուկ տեղ մը պահուած պիտի մնան :

Յօդուած ժԹ. Ննջեցեալք ի գերեզմանատուն բերուելով, եթէ քսան եւ չորս ժամուն մէջ որոշեալ տուրքը չհատուցուին, եւ ժԷ. եւ ժԸ. յօդուածոց պայմաններն ի ժամանակին չկատարուին, իսկոյն եւ անմիջապէս հասարակաց գերեզմանատանը մէջ կը թաղուին :

Յօդուած Ի. Հասարակաց գերեզմանաց վրայ քար չպիտի դրուի, եւ եթէ հասարակաց թաղերը լեցուելու ըլլան, հոն թաղուած ննջեցելոց բոլոր ոսկրները առանձին տեղ մը պիտի դրուին :

Այս կանոնագրութեան բնագիրը ի 23 Հոկտեմբերի 1874 յԱզգային վարչութեմէ վաւերացուած եւ Պատրիարքական դիւանին մէջ պահուած է :

Կանոնագրութեան Բ. Դոնէն վաւերացուած ըլլալուն եւ այլ քանի մը կարեւոր խորհրդածութեանց նկատմամբ եկած Հրամանագրոյն ճիշդ օրինակն է :

«Գաթօլիկ Բաթրիքիկինէ»

Պէօլլունտա Շիշլի նամ մահալտէ Գաթօլիկ միլլէթինէ մուզատաէմա թախսիս վէ իրայէ օլունմուշ օլան Գապրիսթանէ տայիւր Բաթրիքիսանէլէրինտէ թանգիմ վէ մուզատաէմէ Պապը Ալիյէ թաղտիմ օլունմուշ օլան Նիդամնամէ սուրէթի, վէ օլ պապտէ թաղերի Ասիլանէլէրի եւ պէրապէր պա թէգըրէյի սամիյէ Սըհհիյէ նէգարէթի ճէլիլէսինէ իրալ պուլըրումասընտան նաշի, պու քէրրէ նէգարէթի միւշարիլէյհատան ալլընան ճէվապտա Նիդամնամէյի մէգըլըրտէ միւնտէրիճ մէվատտըն դապուլ վէ իճրասը՝ մուվաֆըզը հալ վէ մասլահաթ օլուպ, անձազ պունտա վէֆաթ իտէնլէրին տայիլէյի սըհհիյէտէն ըուխաթ իսթիհասալ օլունմագսըրըլըն տէֆն իթտիրիլմէմէսի, վէ տէֆն օլունան մէվթանըն իւզէ-

ըինտէն իւշ սէնէ միւրուր իթմէքսիզին նազլի դպուր օլուն-
մամասը կիպի տէֆնի էմվաթ նիդամնամէսինտէ մուհարրէր
Փըզրաաթը նիզամիյէ միւնտէրիճ օլմատըղընտան, մէրի իւլ
իճրա օլան մէզըլըր տէֆնի էմվաթ նիդամնամէսի աճքեամընա
քէմաքեան թէվֆիզ մուամէլէ իթտիրիլէճէյինին տախի նի-
դամնամէյի մէզըլըրէ իլավէսի զըմնընտա թարաֆը Ասիլա-
նէլէրինէ թէպլիդաթ իճրասը լիւղումիւ կէօրիւմիւշ օլմաղլէ,
օլ վէճճ իլէ իճասը հալին իճրասընա հիմմէթ պուլուրմալէրի
սիյազընտա թէզըլըրէյի սէնավէրի թէրգիմ գըլընտը էֆէն-
տիմ»:

1291 Քեանուռի սանի 26, 1292 Մուհարրէմ 10 (26 Յու-
նուար 1875):

Սալֆէք:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳԱՂԱՓԱՐ ՄԸ

Գերեզմանատանս մէջ քաղուղներու բույն:

Գերեզմանատանս հողին տակ թաղուած ննջեցեալներու
համագումարին վրայ գաղափար մը տալու համար, շատ
հետամուտ եղանք, իւր սկիզբէն՝ 1865էն սկսեալ մինչեւ ներ-
կայ թուականս հոս հանգչողները մի առ մի համրել եւ գրել,
բայց դժբախտաբար չգտանք մատեան մը որուն մէջ կանո-
նաւորապէս արձանագրուած ըլլային՝ սկիզբէն մինչեւ ցայսօր՝
Գերեզմանատանս զոնէն ներս բերուած եւ թաղուած ննջե-
ցեալները: Գերեզմանատանս հոգաբարձութեան յատուկ սե-
նեակին մէջ կը գտնուին մատեաններ. մատեան մը որուն
առաջին թերթին վրայ գրուած է. «Յայտ առնեմք եթէ Մա-
տեանս Գերեզմանատան խորհրդոյ կողմանէ կազմակերպեալ,
Շիշլիի Ազգային Գերեզմանատան վերաբերեալ վաւերական
մատեանն է. 23 Օգոստոս 1897. Ստեփ. Պետրոս Ժ. Կաթ.

Պատրիարք»: Սոյն մատեանին առջի էջերուն վրայ արձանա-
գրուած են սոյն թուականէն սկսեալ հոն թաղուածներու
անունները եւ թուականը, յետոյ քանի մը թերթ թողլով՝
գարձեալ գրուած քանի մը էջ եւ յետոյ բոլորովին մէկ կողմ
գրուած: Կայ երկրորդ մատեան մըն ալ, վրան գրուած «Տետր
ննջեցելոց թաղեալք ի գերեզմանատան Կաթողիկէ Հայոց ի
Շիշլի 3 Յունուար 1906—9 Ապրիլ 1919»: Կայ երրորդ մա-
տեան մըն ալ վրան գրուած «Աձանագրութիւնք Ընտանեկան,
Անճնական, Քահանայից, Մայրապետաց եւ Բրդնիկցոց թա-
ղից. 1923 Նոյեմբեր»: Կայ չորրորդ մատեան մըն ալ «Ընդ-
հանուր 1923» անուամբ: Կայ նաեւ մատեան մըն ալ «Արձա-
նագրութիւնք մանկանց Ընդհանուրի 1921» անուամբ: Այս
Մատեանները մի առ մի աչքէ անցընելով, ընդհանուր գաղա-
փար մ'ունենալու համար, կը դնենք գերեզմանատանս մէջ
թաղուածներու զումարը, տարւոյ կարգաւ:

1897 (Օգոստոսէ սկսեալ)	48	թաղեալ
1898	187	»
1899	172	»
1900	162	»
1901	171	»
1902	157	»
1903	149	»
1904	157	»
1905	175	»
1906	186	»
1907	230	»
1908	197	»
1909	209	»
1910	179	»
1911	214	»

1912	171	8
1913	206	»
1914	171	»
1915	191	»
1916	215	»
1917	271	»
1918	252	»
1919	109	»
1920	92	»
1921	147	»
1922	118	»
1923	144	»
1924	168	»
1925	114	»
1926	130	»
1927	125	»
1928	129	»
1929	137	»

ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏԱՆՍ ՄԷՋ ԹԱՂՈՒԱԾ

Եկեղեցականներ :

Գերեզմանատանս հողարարձութեան սենեակին մէջ կը գտնուի տետր մը, որուն մէջ գրուած են Եկեղեցականներու անունները, որոնց մարմինը կը հանդէի գերեզմանատանս հողին ներքեւ : Սոյն տետրն վերջին տարւոյ հողարարձութեան անդամոց կողմանէ գրուած է . քաջուած ննջեցելոց մատեաններէն . եւ են հետեւեալները :

1865 Յունիս 28. Աղեքսանդրեան Միքայէլ վրդ . Արքեպ . Երուսաղէմի :

- 1882 Փետր . 7 . Հ . Յովսէփ վրդ . Գաթրճեան (Մխիթարեան Վիեննայի) :
- 1885 Փետր . 19 . Հ . Մանուէլ վրդ . Տէրվիչեան (Մխիթարեան Վիեննայի) :
- 1886 Փետր . 27 . Հ . Արիստակէս վրդ . Լորենց (Մխիթարեան Վիեննայի) :
- 1888 Փետր . 24 . Հ . Վրթանէս վրդ . Եագութեան (Մխիթարեան Վիեննայի) :
- 1892 Փետր . 1 . Հ . Սերովբէ վրդ . Տէրվիչեան (Մխիթարեան Վիեննայի) :
- 1894 Յունուար 12 . Հ . Եղիշէ Ալէանաք (Մխիթարեան Վենետիկի) :
- 1897 Մայ . 13 . Արսլանեան Կարապետ վրդ . Արքեպ . :
- 1897 Դեկտ . 28 . Ղևոնդ վրդ . Զրաճեանց :
- 1898 Փետր . 19 . Մովսէս Եպիսկոպոս Ամպէրայօյեան (Մխիթարեան Վենետիկի) :
- 1898 Սեպտ . 8 . Գրիգորիս վրդ . Պատմաճեան :
- 1899 Ապր . 20 . Յովհաննէս Եպ . Յովհաննէսեան . Անկիւրիոյ :
- 1899 Հոկտ . 29 . Աետոն վրդ . Վարդերեսեան :
- 1900 Օգոստ . 23 . Հ . Թովմաս վրդ . Էֆտեան (Մխիթարեան Վենետիկի) :
- 1901 Մարտ 20 . Կորիւն վրդ . Սանճեանց :
- 1901 Մայ . 21 . Հ . Մեսրոպ Ծ . Վ . Ծաղիկեան (Մխիթ . Վիեննայի) :
- 1902 Յնր . 10 . Հ . Վահան վրդ . Ռեհանեան :
- 1902 Մարտ 1 . Եղ . Յովսէփ Կիւպաշեան (Կրօն . Մխիթարեան Վիեննայի) :
- 1902 Հոկտ . 30 . Հ . Գրիգորիս վրդ . Մէրճանեան :
- 1903 Յնր . 3 . Անտոն Ծ . Վ . Մարտիրոսեան :
- 1903 Ապր . 2 . Մեսրոպ վրդ . Ճերմակեան :
- 1904 Փետր . 18 . Հ . Բառնարաս վրդ . Սամանճեան :

- 1904 Ապր. 2. Յովհաննէս վրդ. Քալբաքճեան :
- 1904 Ապր. 11. Պօղոս Պետրոս ԺԱ. Էմմանուէլեան :
- 1904 Ապր. 30. Յարութիւն վրդ. Նուրիճեան :
- 1905 Յնր. 15. Հ. Յուսիկ վրդ. Պաղտասարեան :
- 1906 Մարտ 19. Հ. Մարկոս վրդ. Մանասեան :
- 1907 Փետր. 12. Հ. Դաւիթ վրդ. Չըրաճեան :
- 1908 Հոկտ. 20. Գրիգոր վրդ. Գաղչեան :
- 1909 Հաճեան Սահակ վրդ. Արքեպ. Սերասոս. :
- 1910 Ապր. 10. Յովհաննէս վրդ. Չրազեան :
- 1910 Նոյ. 7. Կղեմէս Եպիսկոպոս Ղազարոսեան. Եպ. Ան-
կիւրիոյ :
- 1910 Դեկտ. 9. Սահակ վրդ. Գաղանճեան :
- 1911 Յնր. 30. Յովսէֆ վրդ. Արապեան :
- 1911 Դեկտ. 12. Եփրեմ վրդ. Չաղըճեան (Մխիթարեան
Վիեննայի) :
- 1912 Յնր. 21. Հ. Կոմիտաս վրդ. Իսկէնտէր :
- ✓ 1912 Դեկտ. 19. Հ. Եղիշ Ծ. Վ. Գաֆթանեան (Մխիթարեան
Վիեննայի) :
- ✓ 1913 Սեպտ. 15. Աշճեան Տէր Մկրտիչ քահանայ :
- 1914 Նոյ. 13. Հ. Նիկողայոս վրդ. Պէօճէքեան :
- 1915 Յուլ. 12. Սիսլեան Մատթէոս Եպիսկոպոս :
- ✓ 1916 Դեկտ. 30. Հ. Ռափայէլ վրդ. Սանտալճեան (Մխիթարեան
Վենետիկի) :
- 1917 Փետր. 24. Հ. Ռափայէլ վրդ. Միասիրեան :
- 1917 Մայ. 26. Հ. Մատթիա վրդ. Պետրոսեան :
- 1917 Դեկտ. 27. Գեր. Ճիզմէճեան Սահակ Գերապայճոս :
- 1918 Յնր. 10. Գերյ. Ստ. վրդ. Համամլեան :
- 1918 Փետր. 12. Գերյ. Աճէմեան Ներսէս Ծ. Վ. :
- 1918 Մարտ 17. Հ. Աղեքսանդր վրդ. Մանուէլեան (Մխիթարեան
Վենետիկի) :

- 1918 Մարտ 22. Հ. Մեսրոպ վրդ. Սահակեան (Մխիթարեան ✓
Վենետիկի) :
- 1918 Մարտ 23. Գերյ. Ուղուրլեան Մեսրոպ վրդ. ✓
- 1919 Յուլ. 19. Յովսէֆ վրդ. Սէյեսհի :
- 1920 Յնր. 24. Յովսէֆ Արքեպիսկոպոս Մեղքիսեղեկեան : ✓
- 1920 Փետր. 28. Յովհաննէս Ծ. Վ. Միսքճեան : ✓
- 1920 Ապր. 4. Կարապետ վրդ. Էմիլիսանեան :
- 1920 Մայ. 3. Նիկողոս Ծ. Վ. Պաղչեան :
- 1921 Օգոստ. 10. Հ. Բառնարաս վրդ. Պիլէգիկճեան (Մխիթարեան
Վիեննայի) :
- 1921 Սեպտ. 21. Աւերբեան Գեր. Պետրոս Քահանայ :
- 1921 Նոյ. 23. Հ. Կիւրեղ վրդ. Խոշարեան (Մխիթարեան
Վիեննայի) :
- 1922 Յուլ. 15. Հ. Յովսէֆ վրդ. Տէր Մարգարեան (Մխիթարեան
Վիեննայի) :
- 1922 Նոյ. 17. Հ. Եղիա Ծ. Վ. Քիլճեան :
- 1924 Յուլ. 27. Գեր. Հ. Սահակ Սրապեան : ✓
- 1927 Յնր. 4. Հ. Վարդան վրդ. Գարազալ :
- 1928 Յնր. 13. Հ. Խորէն վրդ. Սինանեան (Մխիթարեան ✓
Վենետիկի) :
- 1928 Մարտ 30. Յակոբ վրդ. Մաղարեան :
- 1929 Յնր. 10. Գէորգ Ծ. Վ. Թէրզիպաչեան :
- 1930 Մարտ 23. Պօղոս Ծ. վրդ. Գամպուրեան :
- Քոյրերու՝ Մայրապետներու անուններն ալ՝ որոնք թա-
ղուած են Գերեզմանատան մէջ, կը դնենք հոս թուականի
կարգաւ, քաղելով իրենց դիւանատան մէջ սահուած մա-
տեանէն 1866 թուականէն սկսելով :
- 1866 Սեպտ. 2. Քոյր Վարդուհի Բօլաքեան :
- 1867 Օգոստ. 15. Քոյր Նունէ Յովնանեան :

- 1869 Հոկտ. 2. Քոյր էլյկիս Աղալարեան :
- 1871 Նոյ. 22. Քոյր Պեղեքիա Վառվառեան :
- 1882 Դեկտ. 20. Քոյր Յուստիանէ Պօղոսեան :
- 1883 Օգոստ. 17. Քոյր Փիլոնէլլա Փափաղեան :
- 1884 Հոկտ. 17. Քոյր Ռոզալի Պօյաճեան :
- 1887 Մարտ 25. Քոյր Բրաբրին Մամէլեան :
- 1887 Դեկտ. 23. Քոյր Սրբուհի Հաճի Անտոնեան :
- 1889 Նոյեմբ. 2. Քոյր Յուզիտա Աւետիկեան :
- 1890 Յունիս 16. Քոյր Թէրէզա Ատալեան :
- 1890 Օգոստ. 7. Քոյր Հեղինէ Մարկոսեան :
- 1890 Դեկտ. 6. Քոյր Իսկուհի Էմիլիան :
- 1891 Մարտ 1. Քոյր Քիարա Բոլլէրինի :
- 1892 Փետր. 25. Քոյր Ուրսիւլ Փէշտիմալճեան :
- 1898 Փետր. 3. Քոյր Կատարինէ Թոգաթլեան :
- 1898 Օգոստ. 31. Քոյր Եպրաքսէ Թօլեան :
- 1898 Դեկտ. 4. Քոյր Ապոլլինա Բաճեան :
- 1899 Փետր. 5. Քոյր Իսկուհի Տէլլիմէթճեան :
- 1899 Դեկտ. 29. Քոյր Գայանէ Իզմիրլեան :
- 1900 Յուն. 1. Քոյր Լուցիքա Իսապալեան :
- 1901 Յունիս 27. Քոյր Բեռնարդինէ Պապեան :
- 1903 Նոյեմբ. 14. Քոյր Իրմոնէ Իզմիրլեան :
- 1904 Յունիս 21. Քոյր Եւլալիա Ծաղիկեան :
- 1906 Դեկտ. 17. Մայր Աննա Էքմէքճեան :
- 1908 Ապր. 5. Մայր Տիրուհի Էմիլիան :
- 1909 Յուլիս 7. Քոյր Զէլէստին Մարկոսեան :
- 1909 Դեկտ. 22. Մայր Յուլիանէ Պալեան :
- 1910 Յունիս 13. Մայր Մարիամ Ասլանկիլեան :
- 1910 Յունիս 11. Մայր Եւփիմէ Գապլանեան :
- 1910 Մարտ 27. Մայր Բրիստինէ Պալեան :
- 1910 Նոյ. 1. Մայր Զիչիլիա Թոգաթլեան :
- 1912 Օգոստ. 18. Քոյր Քերզրուտէ Քօսեան :

- 1913 Մարտ 9. Մայր Թագուհի Ճէնտէրիճեան :
- 1913 Յուլ. 16. Մայր Վառվառիա Թոգաթլեան :
- 1914 Յնր. 21. Քոյր Մարիցա Աբրահամեան :
- 1914 Նոյ. 5. Մայր Ագաթա Ալիքեան :
- 1915 Յուլ. 5. Մայր Ռոզա Բարմաքարզեան :
- 1915 Օգոստ. 12. Քոյր Վիրգինիա Վրոյրեան :
- 1917 Մարտ 11. Քոյր Ճիլմէնա Մամէլեան :
- 1917 Ապր. 12. Քոյր Փեփրոնէ Միսիթարեան :
- 1918 Դեկտ. 21. Քոյր Մոնիքա Յովհաննէսեան :
- 1919 Ապր. 10. Քոյր Վալանթին Թիւթիւնճեան :
- 1919 Յուլ. 24. Քոյր Մարգարիտա Զոհրապեան :
- 1919 Յուլ. 25. Քոյր Վերոնիքա Բէօսէեան :
- 1919 Նոյ. 9. Քոյր Անճելա Բէչէճեան :
- 1920 Նոյ. 9. Քոյր Վարդուհի Աւետեան :
- 1921 Յունիս 11. Քոյր Ագալի Գաղեղեան :
- 1924 Մայ. 9. Քոյր Նազարինէ Սերոբեան :
- 1925 Օգոստ. 24. Մայր Եւզինէ Բէքմէղեան :
- 1926 Փետր. 27. Քոյր Յուստիանէ Տայեան :
- 1926 Հոկտ. 2. Մայր Աղաւնի Ասիերեան :
- 1926 Նոյ. 11. Մայր Պրիծիտա Եաղլըքճեան :
- 1928 Օգոստ. 18. Մայր Հոփսիմէ Ալէքսանեան :
- 1924 Մարտ 15. Մայր Երանուհի Ուրկանեան :
- 1929 Դեկտ. 15. Քոյր Մարիանէ Նահապետեան :
- 1930 Յունիս 2. Քոյր Իւրսիւլ Սիմօթիլ :
- 1930 Օգոստ. 9. Քոյր Մարիանէ Թօրպաճեան :

ՅԻՇԱՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՇԻՐԻՄ-
ՆԵՐՈՒ, ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՔԱՐԵՐՈՒ, ԽԱԶՔԱՐԵՐՈՒ

Գերեզմանատանս վրայ համառօտ զաղափար մը քաղելէ եւ գրելէ յետոյ, սոյն տեղ՝ աջ ու ձախ շրջան մ'ընելով, կը տեսնենք դամբարաններ՝ կանգնուած շիրիմներ՝ խաչքարեր՝ եւ դետին գրուած պարզ գերեզմանաքարեր, որոնց ոմանց վրայ գրուած կը տեսնենք սրտառուչ ստանաւոր տողեր եւ ոմանց վրայ միայն նոյն քարին տակ հանգչողին անունն եւ թուականը: Ժամանակը կը ջնջէ նաեւ քարերու վրայ փորագրուածը, ինչպէս յայտնի տեսանք նախկին գերեզմանատանց մէջ գտնուած քարերուն վրայ գրուածները՝ շատերն անընթեռնլի դարձած էին եւ ոմանցն ալ բոլորովին աւրուած: Ուստի մի առ մի այս ամէնն ընդօրինակելով՝ կը դնենք հոս, քառակուսի բաժանումներու կարգաւ. սկիզբէն մինչեւ ներկայ տարւոյս (1929) վերջը գրուածները: Կը տեսնուին ընտանեկան մասնաւոր դամբարաններ, ուր ամէն մէկ ննջեցեալին վրայ կանգնած են քար մը, ասոնք կը գրենք ա, բ, նշանակելով: Կան նաեւ ընտանեկան մասնաւոր վայրեր, ուր կը տեսնուին քար մը՝ շիրիմ մը միայն, որուն վրայ փորագրուած մի առ մի նոյն տեղ թաղուողներու անունները, ասոնք կ'ընդօրինակենք ինչպէս որ են:

Գերեզմանատանս զոնէն ներս մտնելով, առջեւնիս կը տեսնենք բաւական լայն ճամբայ մը՝ որուն երկու կողմը շինուած են փոքրիկ մատուռի ձեւով հանգստեան վայրեր՝ կանգնուած են շիրիմներ՝ խաչքարեր: Ասոնց վրայ քանդակուած յիշատակագրութիւններն են հետեւեալները:

1. Ազգատոհմ վ. Հէֆիմեան
Վիչէն
1850—1914.
2. Դամբարան Աւետիսեան
Ընտանեաց.
(Մատուռի զրան ձակատը գրուած).
3. Շիրիմ
Սիրապեան Ընտանեաց
Տիգրանուհի Սիրապեան
ծնեալ 28 Մայիս 1877
վախճանեալ 25 Փետր. 1905.
4. Պօղոս Կէօչէյեան
Ընտանիք
Մատըլէն
Ալիֆաանեան
ծնեալ Կէօչէյեան
վախճանեալ 1924.
- բ. Թագուհի Կէօչէյեան
վախճանեալ 1891
53 տարեկան.
- դ. Պօղոս
Կէօչէյեան
վախճանեալ 1880
62 տարեկան.

5.

Էնտագեան
Տոհմին

Աւիկ որդի Անտոնի
ԿԴ. ամաց վախճանեալ ի 22 Նոյմբ. 1868.

Տիրուհի դուստր Պօղոսի
ԽԴ. ամաց վախճանեալ ի 26 Մայիսի 1870.

Հիբի դուստր Անտոնի
Կռդակից Պօղոսի
ՀԵ. ամաց վախճանեալ ի 2 Յունիսի 1870.

Յովսէփ որդի Անտոնի
ԿԹ. ամաց վախճանեալ ի 8 Ապրիլի 1871.

Անտոն որդի Պօղոսի
ԽԵ. ամաց վախճանեալ ի 6 Մայիսի 1872.

Յովհաննէս որդի Պօղոսի
ԾԵ. ամաց վախճանեալ ի 25 Օգոստ. 1874.

Գէորգ որդի Պօղոսի
վախճանեալ ի 29 Սեպտեմբերի 1887.

Մարիօնա դուստր Պօղոսի
վախճանեալ յ 8 Դեկտեմբերի 1890
Իսկուհի Մ. Միրան, դուստր Պօղոսի
վախճանեալ ի 4 Դեկտ. 1902.

—
Սամաննը
Ապտուլլահեան Գէորգ.

68

7.

Դամբարան
1896

Պօղոս Ֆօյաճեան եւ Գերդաստան
Paul Foyadjian et Famille.
(Մատուռի դրան ճակատը զրուած)
(Ներքը քարերու վրայ զրուածները)

ա. Աստ հանգչի
Ֆօյաճեան Յովսէփ որդի Կարապետի
վախճանեալ 15 Հոկտմ. 1868, ամաց 28.

Ֆօյաճեան Կարապետ որդի Յակոբայ
վախճանեալ 18 Յուլիս 1870. ամաց 46
Ֆօյաճեան Թագուհի կռդակից Կարապետի
դուստր Բարմախըզեան Ռափայէլի
վախճանեալ 31 Դեկտ. 1895, ամաց 70.

բ. Բօլ Ֆօյաճեան
վախ. Ապրիլ 1910.

8.

Շիրիմ Գերդաստանին
Աբրահամ Ամիրայի Ալլահվերտեանց
Յամի Տեառն 1885 թուականին Գրիստոսի
(Մատուռի դրան ճակատը զրուած)

ի
Նորակերտ Շիրիմ
Տանն Աբրահամու Ամիրայի
Ալլահվերտեանց

69

ի յարկիդ սրբութեան ընկալ Շիրիմդ աստուածամեծ,
 Ըզնշխարս հանգուցելոց սիրելեաց Տանն Ալլահվերտեանց.
 Աւանդեմք քեզ ըզնոսին մեք բարե'պաշտ ծընրադուքեամբ.
 Ընկալ գտապանն ամէնօրինեալ յորում եղաւ զարմանուհին
 Ընդ օտար աստեղօք դըստերն ի գիրկս անշընչացեալ.
 Յանձն առնեմք քեզ զայն այսօր լալեօք, խնկովք եւ սաղմո-

սիւք:

Հանգիցէ խաղաղութեամբ ի քեզ Բամբիշըն լուսանուն,
 Մարմնովն եւ հոգով, բարուք, գործովքն անհամեմատ,
 Արարածն աշխարհանագ, փառք մեր, բերկրամք եւ մըլխիքար:
 Հանգիցէ մօտ յընծայեալն յերկրէ յերկինս հարսըն կուսան,
 Յանուանակիցն՝ ի Կորկիւր խամբեալ շուշան ադինատունկ՝
 Զոր դեռ կոծեն լալահառաչ հողմ եւ ծով մեծ ի հեռաստան.
 Ամփոփեա զցանկալի գաւանդըս մեր Շիրիմըդ սուրբ.
 Քեզ հաւատամք մեք զայնոսիկ: Մի մերձեցին ի նոսա բնաւ
 Ռբք ոչ պաշտօն հրաժարելոցն յաստեացս հոգւոց արկանիցեն.
 Մնացես անբիծ եւ անարատ դու յանմաբուր հայեցուածոց.
 Մի՛ առաքուր կոխեսցեն զքեզ անհաւատքն երկնաւորաց.
 Բերցուք մեք քեզ ըզջերմեռանդն ըզմեր աղօթս եւ զարտասուս.
 Պահապան եւ հովանի քեզ Զըւարթունք լիցին երկնից.
 Քաղցր ի քեզ ակնարկեսցէ նախ արուսեակն առաւօտու.
 Լուսատու լիցի քեզ լուսին ի փայլ խանդակար.
 Ծաղկեսցեն շուրջ ըզքեւ գեղեցկագոյն վարդք զարնայնոյ.
 Զհեշտագոյն զիւր սիրոյ երգս առ քեզ սոխակ գեղգեղեսցէ,
 Մինչեւ յօրն յետին յորում ձայն բարբառոյ կենդանարար,
 Զարթունցէ զնընչեցեալսն եւ գեղացեալ մարմինս իւրեանց
 Նորոգեալ վերածեսցէ անդրէն ի կեանս անմահութեան,
 եւ ցըրուեալքն սիրելիք ժողովեսցին դարձեալ յեղեմ:

Բերա 13/25 Մայիս 1886. Կարապետ Գարագաշ:

(Շըջանակի մէջ տպեալ կը գտնուի պատէն կախուած:)

(Ներսը քարերու վրայ գրուածները)

- ս. Գրիգոր Ալլահվերտի որդի
 Աբրահամ Ամիրայի
 Ալլահվերտեան
 ծնեալ 1820
 վախճանեալ 1873.
-
- բ. Մանուկ Ալլահվերտի որդի
 Աբրահամ Ամիրայի
 Ալլահվերտեան
 ծնեալ 1834
 վախճանեալ 1882.
-
- գ. Արուսեակ Ալլահվերտի դուստր
 Աբրահամ Ամիրայի
 Ալլահվերտեան
 ծնեալ 1830
 վախճանեալ 1885.
-
- դ. Լուցիֆա Ալլահվերտի կողակից
 Յովհաննէս Էփէնտի
 Ալլահվերտեան
 ծնեալ 1843
 վախճանեալ 1885.
-

Է. Աբրահամ Ալլահվերտի
որդի
Յովհաննէս Էֆէնտի
Ալլահվերտեան
ծնեալ 1869
վախճանեալ 1887.

Դ. Տիրուհի Ալլահվերտի
կողակից
Աբրահամ Ամիրայի
Ալլահվերտեան
ծնեալ 1802
վախճանեալ 1891.

Ե. Anna Eram
1er Aout 1926.

Ը. A. O. Eram
17 Novembre 1926.

9. Սանդուխ եմ Յակոբեան յերկրէս վերնոյն օրեան
երկնաչու հոգւոց տոհմին Կէօչէեան.
(Մատուռի դրան ճակատը գրուած)

(Ներսը քարերու վրայ գրուածները)

ա. Տիրան
Մկրտիչ Կէօչէեան
որդի Բեդրակայ
ծն. 1850. Փետրվ. 3
վլսն. 1874. Յունվ. 30.

բ. Բեդրիկ
Պետրոս Կէօչէեանց
որդի Անտոնի
1811—1852.

գ. Էֆիմի
Եւփիմէ Կէօչէեան
ծնեալ Մանաս
կողակից Պետրոսի
ծն. 1818. Հոկտ. 30
վլսն. 1888. Յուլ. 20.

դ. Նասիպ
Յարութիւն Կէօչէեան
որդի Բեդրակայ
ծն. 1847. Ապրիլ 6.
վլսն. 1882. Սեպտ. 3.

10. Ազգատոհմ Գր. Հէֆիմեան.
(Մատուռի դրան ճակատը գրուած)

(Ներսը քարերու վրայ գրուածը)
Զհանգիստն յաւիտենական պարգեւեա նոցա Տէր.
Աստ Հանգչին

Ս. Սրբուհի
ծն. Սինանեան, դուստր Գէորգայ
1812—1892.
Ամուսնացեալ յամին 1835 ընդ Գրիգորի Հէֆիմեան.
ծնեալ 1790. վախն. 1853.

Ր. Աննա
1841—1907.

Ղ. Յովհաննէս
1837—1908.

Պ. Անտոն
1844—1910.

Լ. Ֆիլովէնա
1839—1912.

Չ. Գէորգ
1843—1918.

Յ. Եօլանտ
դուստր Մկրտիչի եւ Լիւսիի
29 Յունուար 1906—12 Յունուար 1920

Ր. Մկրտիչ
Որդի Գրիգորի եւ Սրբուհիոյ
Ամուսնացեալ ընդ Լիւսի Մարուշի յՏ Մայիսի 1887
25 Օգոստոս 1847—20 Յուլիս 1927.

Ք. Լիւսի
ծնեալ Մարուշ
Դուստր Գրիգորի եւ Ազանիոյ
Ամուսնացեալ ընդ Մկրտիչի յՏ Մայիսի 1887
6 Յունուարի 1867—18 Յունուար 1928.

11. Մարուշ Գրիգորի
Դամբան
Աստ Հանգչին
Մարիամ Մարուշ
Դուստր Գրիգորի եւ Ազանիոյ Մարուշ
ծնաւ 28 Յուլիս 1868. Հանգեաւ 28 Նոյեմբեր 1870 (ն. տ.)
Ազանի Մարուշ
Կողակից Գրիգորի Մարուշի դուստր Յովհաննու Ագարեան
ծնաւ 6 Նոյեմբեր 1831: Հանգեաւ 9 Յունիս 1890. (ն. տ.)
Գրիգոր Մարուշ
Կողակից Ազանիոյ Ագարեան եւ որդի Պետրոսի
ծնաւ 1824. հանգեաւ 25 Ապրիլ 1897. (ն. տ.)

12. Միֆայէլ Փաշա
Փորքուգալ
Նախարար Կայսերական Գանձուն
1842—1897.

13.

Շիրիմ

Գերդաստանին Կիւզէլեանց

Յարութիւն որդի Անտոնի Կիւզէլեան
1797 † 1868.

Աբիկ որդի Անտոնի Կիւզէլեան
1819 † 1877.

Հօռօբիկ դուստր Պօղոսի Մարաշեան
եւ կողակից Յարութիւնի Կիւզէլեան
1812 † 1887.

Մարիամ դուստր Անտոնի Կիւզէլեան
1801 † 1894.

Սուրբիկ դուստր Պետրոսի Կիւզէլեան
1858 † 1862.

Ֆիլօմէն դուստր Պետրոսի Կիւզէլեան
1861 † 1862.

Կիւզէլեան Վիչէն վախճանեալ
19 Նոյեմբեր 1878.

Կիւզէլեան Յովհաննէս
1833 † 1901.

Յովհաննէս որդի Աբիկ Կիւզէլեանի
1862 † 1907.

Անտոն որդի Աբիկ Կիւզէլեանի
1856 † 1912.

Մարիամ կողակից Աբիկ Կիւզէլեանի
1827 † 1913.

7.

Մարի Կիւզէլեան

ծն. Մըսըրլեան

1856 † 1923.

Եղբայրդ Գրիգոր
Ջերմ արցունքով լի
Դընէ գայս տապան
Հոգւոյդ անմահի.

14.

Գերդաստան Մըսըրլեան

(Մատուռի դրան ճակատը գրուած)

(Ներսը քարի վրայ գրուած)

Անտոն Մըսըրլեան

ծնեալ յամին 1814

վախճանեալ 14 Փետրուար 1888.

15.

Ընտանիք Գանքար Թօգար

Famille Kantar de Tokat

(Մատուռի դրան ճակատը գրուած)

(Ներսը քարերուն վրայ գրուած)

Բրաբիոն Գանքար ծն. Փիլիպպոսեան
ծնեալ յ2 Ապրիլի 1804
վախճանեալ յ2 Փետրուարի 1874.

Բ.

Եղոկեացի

Գանքարեանց

Տոհմին

Բրաբիոն

Դուստր Փիլիպպոսեան Յարութեան
Կողակից Գանթարեան Յովսէփայ
70 ամաց վախճանեալ
ի 3 Փետրուարի 1874.

Չ. Յովսէփ
Որդի Գանթարեան Յովհաննու
80 ամաց վախճանեալ
ի 6 Մայիսի 1877.

Դ. Յովսէփ որդի Յովհաննու Գանթար
ծնեալ յ7 Յուլիսի 1801
վախճանեալ ի 6 Մայիսի 1877.

Լ. Աստ հանգչի
Յովհաննէս Գանթար
որդի Յովսէփ Գանթարի
Որ ծնաւ 1829ին Ապրիլ 5 Ուրբաթ օր
եւ մահկանացուն կնքեց
1908 Նոյեմբեր 5ին Երեքշաբթի օր.

16.

Ի
Յիշատակ
Ազնուահոգի
Լուցիֆա Մուրատ
Դուստր Եալտգնեան Տիոսի
վախճանեալ ի Սամսոն 1890 Դեկ. 12
եւ փոխադրեալ աստ 1890 Դեկ. 20

78

Միհրան Մուրատ
վշտահար
նորին ամուսին
կանգնեաց
գայս
մահարձան
Դամբարան
Միհրան—Լուցիֆա—Մուրատ.

17. Ընտանիք
Յովսէփայ Կեօզէեան.

18. Տեղի Հանգստեան
Ոսկերաց ննջեցելոց.
(Մատրան ձեւ շինուած վայր մը).

19. Շիրիմ Գերդաստանի
Անտոն Էֆէնտի Կիւզէլեանց
Կառուցեալ ի 1887 քուականի Քրիստոսի.
(Մատուռի զբան ճակատը զբուած)

20. Ci-Git
Boghos Courbalk
Fils d'Andon Courbalk
et de Lucia Courbalk
né a Tokat en 1874

79

et mort à Constantinople
le 15 Nov. 1914
R. I. P.

21.

ս. Թաղ
Տանն Անտոն Պէյի
Ալլահվերտեան
Յամի Տեան
1894.

բ. Աստ հանգչի
Անտոն Ալլահվերտեան
որդի Նագարէքի
1813—1889.

«Յիշատակ արդարոց՝ օրհնութեամբ եղիցի»

դ. Աստ հանգչի
Սօֆի Ալլահվերտեան
դուստր Յովս. Ազնաւորեան
1816—1893.
«Կին երկիւղած եւ
բարեպաշտօն օրհնեսցի»

դ. Աստ Հանգչի
Թագուհի Ալլահվերտեան
դուստր Նագարէքի
1819—1891.
«Ի Ֆեզ Տէր յուսացայ
մի ամաչեցից յաւիտեան».

Է. Աստ Հանգչի
Հոիփսիմէ Ալլահվերտեան
1849—1897.
«Վասն անուան համբերի Տէր
համբեր անձն իմ բանի քու».

զ. Աստ Հանգչի
Աստուածատուր Ալլահվերտեան
որդի Անտոնի
1836—1904.
«Դարձ անձն իմ ի հանգիստ քո
զի Տէր կոչեաց զքեզ».

22.

Շիրիմ
Տոնմին
Արիստակեսի Ազարեանց
1883.
(Մատուռի դրան ճակատը դրուած)
(Ներսը քարերուն վրայ դրուածները)

ս. Աստ հանգչի
Հոիփսիմէ Ազարեան
դուստր
Յովսեփայ եւ Մարիամայ Բէժմէզ
ծնեալ ի 1821
Ամուսնացեալ ընդ Արիստակէս Ազարեանի 15/27 Յունիս 1841
վախճանեալ ի 13/25 Փետր. 1883.

բ. Աստ հանգչի
Աննա Մարթա Ագարեան
դուստր
Պետրոսի Ա. Ագարեան
Եւ կողակցին իւրոյ Թագուհւոյ Մարուշ
ծնաւ

ի 6 Նոյեմբեր (ն. տ.) 1876
փոխեցաւ առ Աստուած
յ13 Օգոստոսի (ն. տ.) 1878.

զ. Աստ հանգչի
Աննա Ագարեան
(ծնեալ Գուլումեան)
ծնեալ յամին 1801

Ամուսնացեալ 1820 ընդ Յովհաննու Ագարեան
վախճանեալ ի 18 Մարտ 1896 (ն. տ.).

զ. Աստ հանգչի
Արիստակէս Ագարեան
որդի

Յովհաննու Ագարեան եւ Աննա Գուլումեանի
ծնեալ 1/13 Յունուար 1821
Ամուսնացեալ 15/27 Յունիս 1841 ընդ Հոփսիմէ Բէֆմէզ
վախճանեալ 6/18 Մայիս 1897.

է. Աստ հանգչի
Յովհաննէս Արիստակէս Ագարեան
որդի
Պետրոսի Ա. Ագարեան

Եւ կողակցին իւրոյ Թագուհւոյ Մարուշ
ծնաւ

ի 6/18 Յուլիս 1880
փոխեցաւ առ Աստուած
ի 31/13 Փետրուար 1902.

զ. Աստ հանգչի
Պետրոս Ագարեան
որդի

Արիստակէսի Յ. Ագարեան եւ Հոփսիմէս Բէֆմէզ
ծնեալ 30/12 Գեկտեմբեր 1842
Ամուսնացեալ 7/19 Ապրիլ 1874 ընդ Թագուհւոյ Մարուշ
վախճանեալ 21/3 Սեպտեմբեր 1906.

է. Աստ հանգչի
Նեկտարինէ Ագարեան
դուստր

Պետրոսի Ա. Ագարեան եւ կողակցին իւրոյ Թագուհւոյ Մարուշ
ծնաւ

ի 23/5 Յուլիս 1892
փոխեցաւ առ Աստուած ի 22/5 Յուլիս 1908.

ը. Աստ հանգչի
Լիւսի Ագարեան
ծնեալ Անանեան
դուստր Պօղոսի եւ Րէնիմայի

ծնեալ ի 4 Ապրիլ 1848
Ամուսնացեալ ընդ Յովսէփայ Ա. Ագարեան ի 12 Ապրիլ 1887
վախճանեալ ի 17 Ապրիլ 1914 (ն. տ.)

Սոյն առաջին ճամբուն՝ աջ ու ձախ կողմը, իրարմէ բա-
 ւական հեռաւորութեամբ կը տեսնուին երկրորդական ճամ-
 բաներ եւս: Իւրաքանչիւր ճամբան՝ ինչպէս ըսինք՝ սուրբի
 մը անունով որոշուած: Այս անուններով գերեզմանատանս
 հողին այլ եւ այլ մասերու կամ թաղերու բաժանումը կը
 տեսնուի. իւրաքանչիւր թաղի կամ բաժանման վրայ կը տես-
 նուին կարգաւ քով քովի մասնաւոր ընտանեաց շիրիմները՝
 խաչքարերը՝ դամբարանները: Մտնելով առաջին ճամբուն
 մէջ՝ Ս. Սահակ՝ անուանեալ, կը գտնենք հետեւեալ ընտա-
 նեաց գերեզմաններու յիշատակագրութիւնները:

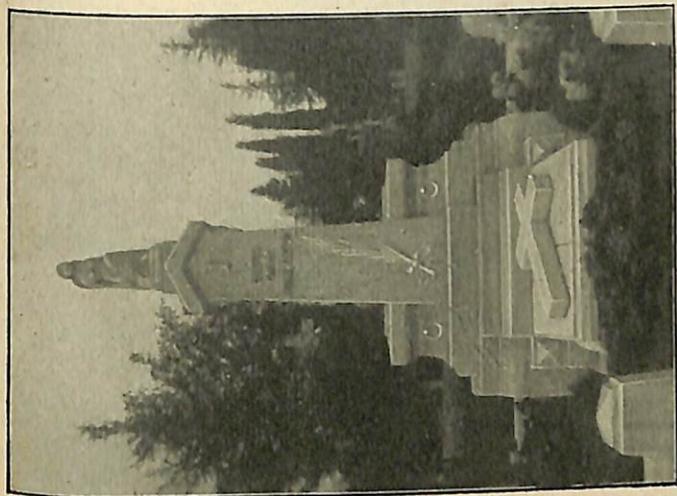
1.

Ս. Սահակ (ձախ կողմը)

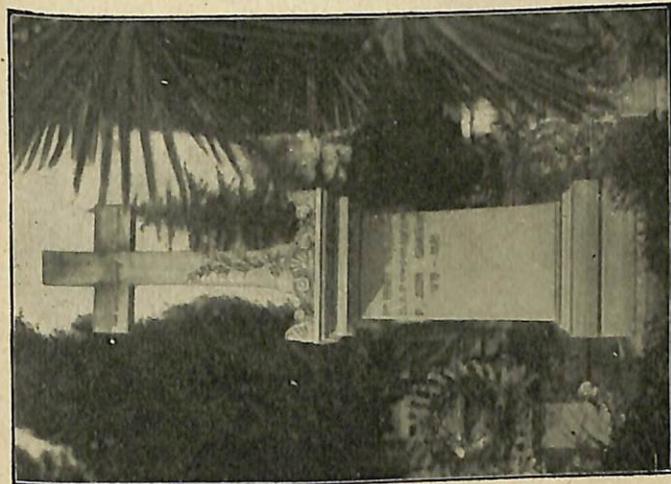
Աստ հանգչի
 Յակոբ ձիւնեան
 ծն. 1858 վ|սն| . 1927
 4 նոյեմ.

Արքահամ Չափաֆեան
 վախն. 1891. Ապր. 28.

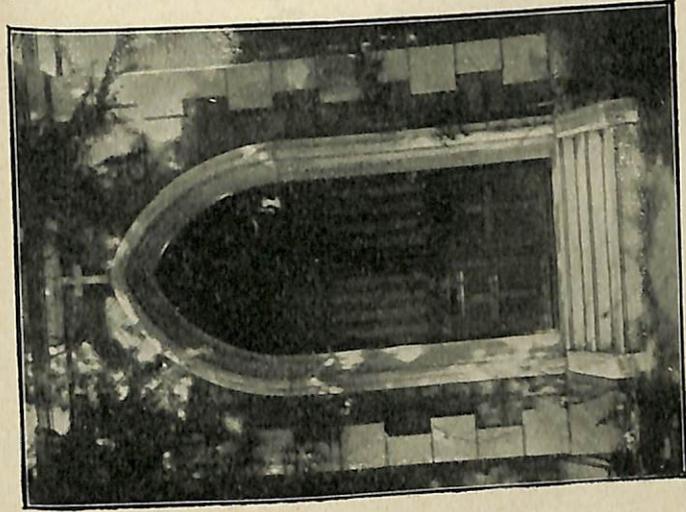
Ի Յիշատակ
 Սիրելի հօր իւրեանց
 Չայս արձան
 վկայ անջինջ ցաւոցն
 Կանգնեն
 Կինն, որդիք եւ փեսայն
 Արտուսագին.

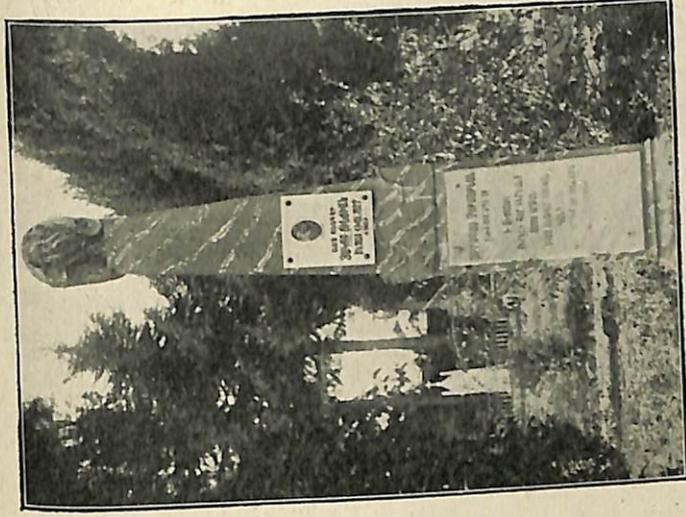
Ռեւրթէն ընտանիք:

Գարանձիկեան գերեզման:

Արխատակերտ Ազատեանց
Տաճարի դուռը:

Յակոբ շինեցեան:
Արքայազն Զաֆարեան:

2.

Թաղ
Ճիննեան Գերդաստանի

Պետրոս ճիննեան
վրն. 1 Յվր. 1889.

Վիրժինի ճիննեան
ծն. 30 Հոկ. 1869
վրն. 5 Օգ. 1888.

Երանիկ ճէնտէրէնեան
ծնեալ 1851
վախն. Յուլիս 1919.
Հանգիցէ
ի խաղաղութեան.

1.

Ս. Սահակ (*աջ կողմ. Ա. կարգ*)

Մահարձան
Պագշեան Տոմիլն.

2.

Աստ հանգչի
Մանասէ Մանասեան
Որդի Սրապայ
վախնանեալ 2 Ապրիլ 1888
ամաց 51.

3.

Մօմճեան Ընտանիք
Famille
Momdjian

Tereze Momdjian
1867—1905.

Onnik Momdjian
1851—1918.

Boghos Momdjian
1858—1921.

Clotilde Momdjian
1862—1925.

—

4.

Famille Artar

Naïdah Falkeisen
1852—1920.

Paul Artar
1830—1918.

1838. Sophie Artar 1925.

—

5.

Գերդաստան
Տոբբ. Գ. Եւ Յր. Ֆիննաննեան

Աստ Հանգչի

Տ. Տոբբ. Զապել Ֆիննաննեան
ծնեալ Գրասէր

1883

Վիսն. 9 Փետրուար 1920.

—

Ընդհանուր Տեսարան հիւսիս կողմանէ:
Ս. Մեսրոպ ճամբուն վրայէն:

Ընդհանուր տեսարան հարաւ. կողմանէ.
Ս. Սահակ ճամբուն վրայէն:
Տանարն է Մարիկեան Ընտանիք:

6. Բիրիւնեան Գերդաստան
Տ. Նեֆտառիկէ
ծն. 1863 † 1911.

7. Գարանփիլեան Գերդաստան
ՏԲԲ. Յովսէփ Գարանփիլեան
ծն. 21 Օգ. 1879. վխն. 13 Փետր. 1920
Dr. Joseph Caranfilian
1879—1920.

8. Գերդաստան Ս. Էմինեան

Օր. Աղանի	Էմինեան	Դուստր	1892.	16 VII	1908
Համբարձում	„	Զաւակ	1896.	28 XII	1915
Գրիգոր	„	„	1883.	16 III	1916
Ռափաէլ	„	„	1898.	28 VIII	1918
Սարգիս	„	Հայր	1849.	8 I	1921
Տկն. Մարիամ	„	Մայր	1861.	24 I	1921

Famille S. Eminian 1892.

Mlle. Aghavni Eminian	fille	1892.	16 VII	1908
Hampar	„ fils	1896.	28 XII	1915
Gregoire	„ „	1883.	16 III	1916
Raphael	„ „	1898.	28 VIII	1918
Sarkis	„ Père	1849.	8 I	1921
Mme. Marie	„ Mère	1861.	24 I	1921

un de Profundis.

9.

Դամբարան
Մկրտիչ
Նազարեթեան
Գերդաստանի

Յովհաննէս
Նազարեթեան
ծն. 20 Յունիս 1899
վրն. 11 Յունվար
1919.

Jean
Nazareth
Né le 20 Juin 1899
Mort le 11
Janvier 1919.

10.

Ռէսթէն
Ընտանիք
Famille Resten

Օննիկ Ռէսթէն
1873—1921.

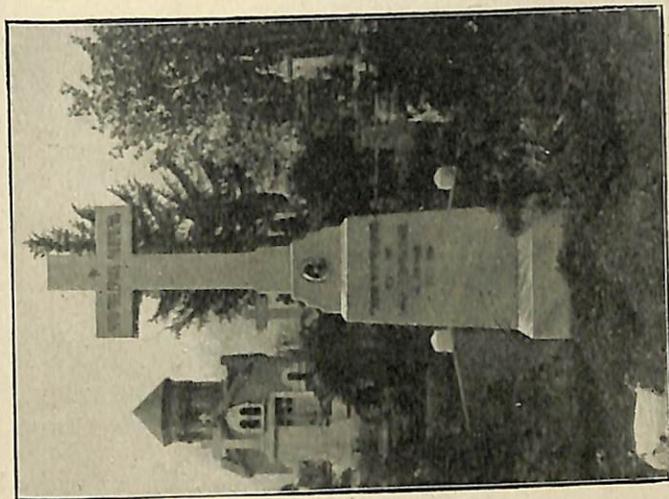
Թագուհի Ռէսթէն
ծնեալ Սիմանեան
1872—1922.

11.

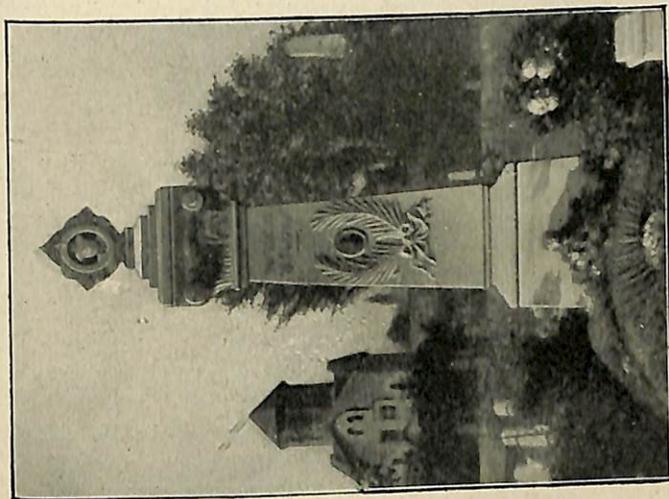
Գերդաստան
ձերմակ
Negtar Germak
décédée le 29 Avril 1924.

12.

Խ.
Գրուպարեան Դամբարան
Պետրոս Գրուպարեան
1833—1896.
Լիւսի Գրուպարեան
ծն. Մանիկեան.
1871—1924.

Խ. Գրուպարեան Դամբարան:

Գերդաստան ձերմակ:

13. Յարութիւն Զէլէպեան
Երկրաչափ
1860—1923.

1. Ս. Սահակ (աջ կողմ. Բ. Կարգին վրայ).

Famille
Virabian

Յուշ քեզ անցորդ ընդ ցուրտ շիրմիս
Իդձ մի սրբոտի վիրապեան տոհմիս.
Վահան որդիք ամաց 50
Տիգրան Ստեփանոսի ամաց 45

Հանգեան 24 Մայիսի 1870

Նեվրեստէ կողակից Ստեփանոսի
հանգեաւ 28 Դեկ. 1880. 76

Ելպիս կողակից Վահանայ
հանգեաւ 14 Դեկ. 1889. 49

Աղեկէզ որդւոյն յիշատակ
Տապանքս այս սիրոյ անբակ.
1892.

2. Իգնատիոս
Պէշիկթաշլեան
Որդի Երդուարդայ
ծն. 1852 Փետր. 4
վրն. 1887 Յուլ. 21
ի ծուփս բաղդին
Աւուրք իմ անցին
Գոհ եմ կեցի շատ
Զի լոկ հանգչիմ աստ.

902

8-

8

4-

8

8

3. Ci-git
Lazare
P. Karibian
de Brgnik
pres Sivas
Né 13 V
1861
Décédé 19 II
1886.

Աստ Հանգչի
Յամի 1886 դի.
19 Փետր.
Պ. Ղարիպեան
Ղազարոս
ծնեալ ի Բոզնիք
Սեբաստիոյ
ի գլուխ Մայիսի
Յամի Տեանն 1861 դի

Hier ruhet
Lazarus
P. Karibyan
aus Brgnik
bei Sivas
geb. 13 V
1861
gest. 19 II
1886.

4.

Mathilde Hissar

Treize printemps t'ont-ils donc pu suffire
Doux rejeton d'un arbre jeune encore
Pour que sitôt sur l'aile du zephyre
Vers d'autres lieux tu prennes ton essor
Charmante soeur, chaste et tendre colombe
De cette terre où donc as-tu passé?
Ah! jouis-tu dans la nuit de la tombe
De ce bonheur que rien n'a surpassé?
De quels appas la vie est-elle pleine
Pour qu'on lui montre un grand attachement
Je suis au ciel j'y vis en souveraine
Au ciel je veux vivre éternellement.

Née le 17 Fevrier 1864
et décédée le 23 Avril 1877

Famille Hissar

Շիրիմ Մեդիլտայ
Դստեր Հիսարեան Ալեքսանի.

5.

Աստ Հանգչի
Օր. Մարի Սարայտարեան
Մեռեալ ծաղիկ հասակի
1922. Մարտ 1.

6.

Գամբան
Ընտանեկան
Վ. Ա. Այանեանի
և որդւոց

Մարի Այանեան
ծնեալ Ուզունեան 1851 † 1911
Նեկտար Հարունեան
ծնեալ Այանեան 1873 † 1915.

7.

Վիրժին Գարսեան
† 1918.

8.

Մկրտիչ Գարսեան
† 1917.

9.

Սօֆի Ճամբեան
1866—1918
Sophie Djamdjian

10.

Օննիկ Իննիքեան ծն. 1892
վխն. 1917 Դեկտ. 24.

11. Սօֆի Իննիրեան ծն. Յանկիրեա
1893. Մարտ 9...
Յունիս 1.

12. Յովսէփ Մ. Մանուէլեան
1878—1918.

13. Մանուէլ Ա. Մանուէլեան
1838—1921.

14. Սօֆի Պ. Ղազարեան
ծնեալ 1887. վախճ. 29 Յուլ. 1915
Sophie P. Lazar
Née 1887 décédée le 29 Jul. 1915.

15. Շիրիմ Վիշէն Մկրտիչեան.

16. Աստ Հանգչի
Յովսէփ Մէնէվիշեան
2 Մարտ 1916.

17. Անտոն Ալեանաբ
ծնեալ 1872. վախճ. 1921.

92

18. Օտապաշեան Ընտանիք
Famille
Odabachian
Անայիզ Օտապաշեան
1910—1911.
Սօֆի Օտապաշեան
1856—1923.

19. Երուանդ Բօլատեան
ծնեալ 15 Փետր. 1880. վախճ. 6 Ապրիլ 1923.

20. Գերդաստան Ժորժ Սերբոս
Albert Serpos
1872—1924.
Philomene Damad
1854—1924.

Ս. Սահակ (աջ կողմ. Գ. կարգին վրայ).

1. Էմին Գ. Պալիք
† 22 Յունիս. 1919.

2. Anna Mouradian
1863—1919
O mère admirable et
epouse modèle le souvenir

93

de tes bontés, et ta charité
et de ton indomptable
énergie qui n'avaient d'égale
que ton ardente foi restera
à jamais gravé dans le coeur
de ceux qui te pleurent
Honneur et reconnaissance
à ta mémoire
Աննա Մուրատեան .

3.

1896
Թագուհի Փիւսկիւլեան
Փետ. 2.

4.

Arsene Panossian
Né le 7 Octobre 1902, décédé à
le fleur de l'age, le 28 Novembre 1918.

5.

Բեռնարդինէ Նազլեան
Տարագիր ընդ անապատս
ի Քարբերդէ
քօթափեաց աստէն
գծադիկ ժՁ ամեաց հասակին
յամի Տեանն 1920. ի 13 Փետր .

Վիրժին Աշեան
1862—1925.

94

6.

Մարիամ Մերմիսէֆեան
վախճանեալ 21 Մարտ 1917 .
Marie Merdjimekian.

Ս. Սահակ (աջ կողմ . Դ. կարգին վրայ) .

1.

Famille Der-Arsenian
Ընտ . Տէր Արսէնեան .

2.

Տապան
Իսկուհի
Զարֆեանի
Դուստր
Թումաս Աղայ
Զէմպէրէֆեանի
ծնեալ ի 1798
Եւ հանգուցեալ ի 1879 .

3.

Գայիանէ
Դուստր Անտոնի Հիւրմիւզ
Կողակից Ղազար Ապրայի
վախճանեալ ի 19 Ապրիլի 1881 .

4.

Տիրուհի Թընկլըբեան
վախճանեալ
1894 Փետր . 14 .

95

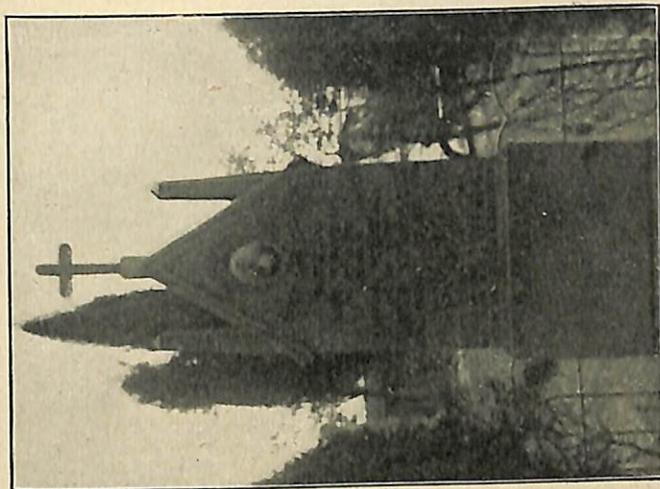
5. 1865. Զարեհ Սօֆիայեան 1925.
Zareh.

6. Լուսի Դարփին
ծն. 1 Ա. 1892
† 8. Բ. 1908.

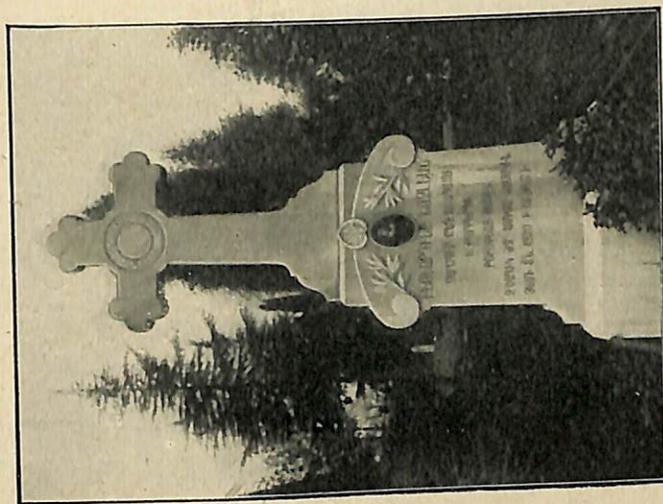
7. Սօֆի Հոնա Իպրահիմ
Դուստր Քերովբէի
3 Մարտ 1872—22 Օգոս. 1895.

8. Աստ Հանգչի
Յարութիւն Երամեան
որդի Անտոնի
Հանգեալ ի Տէր 15 Յունիս
1896. Ամաց 58.

9. Տուրսունեան Թագուհոյ
Մօր ըզգօն սիրելոյ
Խանդակաք որդոյ սէր
Ըզշիրիմս այս կանգնէր
վախճանեալ 3 Մարտ 1897.

Դամբարան Յակոբ Պապանեանի :

Բեռնարդիկնէ Նազկեան :

10.

Աստ Հանգչի
Օրիորդ
Սիմա Գաեապպեան
որ հանգեաւ ի Տէր
18 Դեկ. 1898.

11.

Տէր
Հանգեաւ
Թագուհի Տէյիբմէնեան
Ամուսին Յակոբայ Արապեան
Եւ մայր հնգից որդւոց
Յամին 1883 յԱպրիլ 5.
Մահ ոչ իմացեալ մահ է
Մահ իմացեալ անմահութիւն է.

12.

Աւետիս Մխիթարեան Մշոյ Արինջ
գիւղէն. վրն. 1922.

13.

Երանի այնցիկ որք ի Տէր ննջեցին
Աստ
Հանգչի
Կոմիտաս Էփէնտի Պէտիկեան
որդի Քերովբէի
ծն. ի Պրուսա 7 Յուլիս 1835
վրն. 15 Օգոստոս 1897
Որդին Յովսէփ
ի յիշատակ սիրեցելոյ հորն
Կանգնեաց գայս մահարձան.

14. Գրիգոր Գարսեան
ծնեալ 15 Յուլիս 1885
վախճանեալ 12 Յունիս 1921.

Ս. Սահակ (աջ կողմ. Ե. կարգին վրայ).

1. Ի յուշ սիրայնոյ
ամուսնոյն Լուիճայի Սօրքան
կանգնէ զայս մահարձան
Յակոբ Յակոբեան
ծնեալ ի 26 Հոկտեմ. 1854
հանգեալ ի Տէր ի 27 Յունվ. 1896.

2. Աստ Հանգչի
Յովհան Յակոբեան որդի Պօղոսայ
ծնել. ի 28 Հոկտ. 1830
հանգեալ ի Տէր ի 27 Հոկտ. 1891.

3. Դամբարան
Յակոբ Պապանանեան
Գերդաստանի
Յակոբ Պապանանեան
ծն. 1820 † 1900
Կողակիցն
Վերոնիֆա Պապանանեան
ծն. 1841 † 1901

Պետրոս Պապանանեան
Վկայեալ փաստաբան ի համալսարանէն Բարիզի
1875 † 1916.

Առաքինի ուսեալ հանուրց սիրելի
Խոստանայի լինել պարծանք քաղելի
Աւաղ խլեաց գգեց ի մէնջ մահ դաժան
Բայց յիշատակդ առ մեզ կացցէ յաւիտեան.

4. Ս. Ագարեա Բասկալեան
Կովիտասայ որդի
ծնեալ յամին 1833
վախճանեալ ի 27 Փետր. 1893.

Բ. Իսկուհի Պապիկեան դուստր
Յովակիմայ կողակից Ագարեա
ծնեալ 1836. վախ. 1896 Մայ. 15.

5. Աստ հանգչի
Միֆայել Պապիկեան որդի Յովակիմայ
ծնեալ 1830. վախ. 1895 Յուլիս 28.

6. Միհրան Եալէսէր
1860—1924
Գերդաստան
Եալէսէրեան
Ընտանեաց

Յովհաննէս որդի Յովսէփայ
ծն. 1868 Մարտ 6.
† 1877 Յուլիս 11.

Յովսէփ որդի Յովհաննու
ծն. 1825 Մարտ 12.
† 1872 Յուն. 16.

Մկրտիչ որդի Յովսէփայ
ծն. 1865 Ապրիլ 25
† 1901 Սեպ. 16.

Տիկին Լուցիֆա Եալէսէրեան
Կողակից հանգուցեալ Եալէսէր
ծնեալ 1834 Նոյեմբեր 14
† 1909 Սեպտեմբեր 28.

7.

Ընտանիք Ժ. Մըսըրլեան
Էֆթիկ Մըսըրլեան
1858 † 1923.

8.

Դամբարան
Ազիզեան Գերդաստան
Աստ հանգչին
Մարիօնֆա Ազիզեան ծն. Էմինեան
1840—1909
Նելիտա Ազիզեան ծն. Սերբոս
1873—1915.

100

բ. Ժիլպէր Ազիզեան
1916—1917.

դ. Էօժէնի Ազիզեան
ծնեալ Հիսարլեան
1879—1918.

դ. Անտոն
Ազիզեան
1861—1921.

9. Պօղոս Արապեան Ընտանիք.

10. Հարունեան զարմին հարսն Աղանի
Լըֆեալ ըզրուիկդ մանկամբ գեղանի
Սըլացար անդարձ յանմահիցն երամ
Առնուլ ըզպսակ բարեացդ անդարամ:
Մի քեզ մոռացօնք յուսոյդ անբաժան
Որք զանժամ շիրիմդ արտաստօք բանան:
Ծնեալ յամին Տեան 1894. հանգեալ ի Տէր 1921.

11.

Ici
Repose
Edouard Papazian
Էտուար Փափազեան
Né le 13 Novem.
1886

101

Dédécdé
22 Sept. 1923
Priez pour lui

12.

Մալօեան Գերդաստան .

Ս. Թաղէոս (ճամբուն ճախ կողմին վրայ) .

1.

ա. Անահիտ Հոգոց . Anaide Hocotz
1896—1912 Նոյ . 5 Nov.

բ. Արամ Հոգոց . Aram Hocotz
ծն . 1891 . վր . 27 Օգ . 1915 .

դ. Միքայէլ Հոգոցեան . Michel Hocotzian
1899 . 17 տարեկան վրն . 1916 .

դ. Notre chere mere
Anna Hocotz
Avril 2. 1916.

է. Նուպար Հոգոց 23 † 1917

զ. Ալինէ Հոգոցեան . Aliné Hocotzian
16 Մարտ 1899—8 Փետր . 1918 .

102

5. Robert Hocotzian
née 23 Janvier 1905, décédée 28 Mai 1926
Ռօպէր Հոգոց
Աստուած ողորմի հոգույն .

2.

Մահարձան
վեր . Հ . Պօղոս
վարդապետի
Պօյնուէյրի
Եւ
Հիսարեան
Տոմի
1881 .

3.

Դամբան
Անտոն Պ . Բէմէգեան
Հեղինէ
Դուստր Օգոստինոսի Հանրմեան
Կողակից Անտոնի Պ . Բէմէգեան
վախճանեալ 16 Մայիսի
1885 .
Պօղոս
Որդի Անտոնի Պ . Բէմէգեան
վախճանեալ ի 29 Դեկտեմբերի
1886 .

8

103

4.

Գամբարան
Կարապետ Թընկլըր
և
Տիրուհի Տէրվիշեան .

5.

Գերդաստան
Ռափայէլ Գալստեան .

6.

Շիրիմ
Ընտանեաց
Անտոնի
Ագարեան

Անտոն Ագարեան
որդի Յովհաննու

Ծնեալ ի Պօլիս ի 17 Յունուարի հ. տ. 1837
Հանգեալ ի Տէր ի 6 Մայիս 1898 ամի .

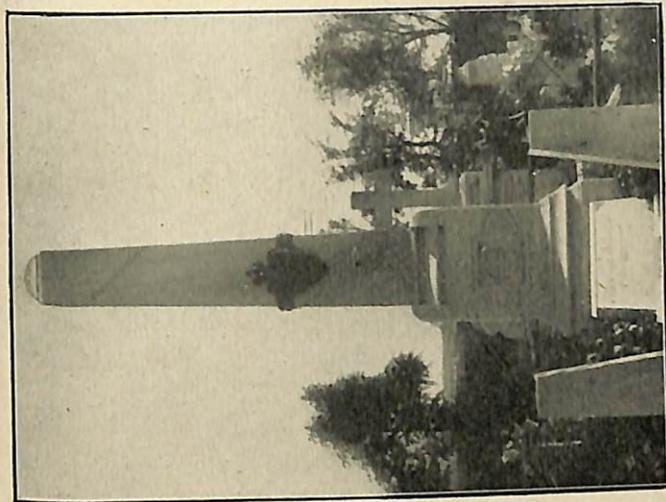
Տիկին Սուրբիկ Ագարեան
Ծնեալ ի 28 Մարտի 1844
Հանգեալ ի Տէր ի 11/24 Յունիսի 1909 .

7.

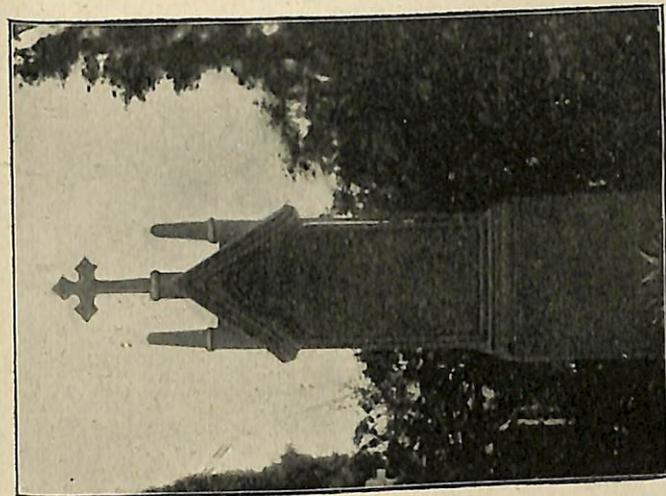
Շիրիմ Գերդաստանին Հալէպեանց Գրիգորի
Եղոկիացոյ որդոյ Եղիայի
1902 .

Վարդենոյն միակ ծաղիկ սիրամոյն
Ո՛հ քաղի տարածամ գոհ մահուն
Թագուհին Գ. Հալէպեան
Տիկին Յ. Գասապեան

104

Ռիքա Բապիս Ագարեան :

Շիրիմ Ընտանեաց :
Անտոնի Ագարեանց :

Անց բազմիլ յերկնանեմ գահն անմահ
Ում խրախնամք անվախնան կան ի պահ
Քեզ ի յուշ ծնողացդ արտասուք
Զոյգ մանկանցդ յանմեղ տիոց յորդ լալիւնք.
Ծնեալ յԵւզոկիս 17 Փետրուար 1874
† Կ. Պոլիս 21 Յուլիս 1902.

Գրիգոր Հալեպեան ծնեալ յԵւզոկիս
6 Փետրուար 1843.

Մարիցա Տիկին Գ. Հալեպեան ծն. Փէմփէնեան յԵւզոկիս
15 Նոյեմբեր 1857.

Ազանի Յ. Գասապեան
Թոռնուհի Գրիգոր եւ Մարիցա Հալեպեանի
ծնեալ 15 Դեկտ. 1899
վախ. 17 Մայիս 1923.

8.

Գերդաստան
Ս. Նիֆոդիմոսեան
Ընտանիք
Famille S. Nicotimoss.

9.

Ռիդա Բապիս Ազարեան
Rita Pabis Azarian
10 Maggio 1921.

10.

Բուլնեան Դամբարան

Աստ Հանգչին
Յարութիւն Բուլնեան
1845—1899.

Թէրէգ Բուլնեան ծն. Գարսեան
1852—1924.

—

11.

Յարութիւն Թօփքաշ
1856—1924.

Անքունան Տիպանը
1842—1915.

—

Ս. Թաղէոս (*Ճամբուն աջ կողմին վրայ. Ա. կարգ*).

—

1.

Դամբարան
Ընտանեաց Բէմէգեան Կոմիտասայ
1881.

(*Մատրան դրան ճակատը գրուած*).

—

2.

Վիհինեան Գերդաստան
Յովսէփ Վիհինեան
10 Դեկ. 1873.

Թագուհի. 1 Մարտ 1886.

Գրիգոր Վիհինեան
Փաստարան

ծնեալ 24 Յուլիս 1848

վախճանեալ 28 Նոյ. 1897.

—

106

3.

Աստ հանգչի

Սօֆի տիկին Սարըեան

ծնեալ 1 Փետրուար 1841

վախճանեալ 12 Սեպտեմբեր 1890.

Կին խոհական պարկեշտ

քաղցրաբարոյ սիրտ

Գուք գորով սէր սքփոէ իւր

բարի գործովքն ու բանիւ

կըրեց մարմնոյ ախ ու վիշտ ցաւ

մինչեւ հնչեց մահուան փող

Հոգին մահուր վեր սրացաւ

մարմինն աստ հանգչի.

Շիշմանեանց հարս գեղանի

ննջէ եւ յայս տապանի

վախճանեալ 12 Ապրիլի 1898.

—

4.

Սարըեան Գերդաստան

Աստ Հանգչի

Բժշիկ Անտոն Պէյ Սարըեան

ծնեալ ի Պոլիս յամի Տեառն 1822

վախճանեալ ի Բերա 1 Յունուար 1891.

Այր պատուական բլծիշկ արի

նեցուկ որբին հայր հիգին

Կանուխ թողուց այս աշխարհի

ցաւերն հոգերը դառնագին.

Եւ հըրաժեշտ տալով կեանց

ժըրաջան այլ խոնջ մըշակ.

Հոգին յերկինս առնուլ գընաց

անմահութեան ըզնաշակ.

107

Սօֆի տիկնոջ քոյրն Աղանի
յուսով կենացն յաւիտենից
ծնեալ 20 Յուլիս 1837.

5. Մաղիկեան   Զարմէ
Կուսանֆ   Երկոճեան
Ղազարու   Աննայի
Դստերֆ   Միաբան
Երմոնէ   Իսկուհի
Կանգնեն գայս Դամբան
ծն. 1817 Երմոնէ
ծնել. 1820 Իսկուհի. Մեռ. 1889 Հոկ. 2.

6. Դամբարան
Գերդաստանի Փիլիպպոսեան Յովհաննու
1894.
(Մատուռ զբան ճակատը գրուած).

7. Famille
Gregoire Arakel
Béghian.

8. Շիրիմ
Ֆէքուլլահի Ֆարբա
որդոյ Պետրոսի Ի Բաբիլոնէ

Մարիամ Ֆէքուլլահ
Կողակից Ֆէքուլլահ Ֆարբայի
վախճանեալ Ի Բանկալթի
յ3 Յուլիսի հ. տ. 1895 ամի.

Ֆէքուլլահ Ֆարբա որդի Պետրոսի
վախճանեալ Ի Բանկալթի
յ19 Օգոստոսի հ. տ. 1895 ամի.

9. Գերդաստան
Վիչէն Գասապեանի
Famille
Vincent Kassapian
(Մատուռ զբան ճակատը գրուած).

10. Famille
Gregoire Narlian
Գրիգոր Նառլեան
ծնեալ 1843 Մայիս 14
վախճանեալ 1909 Փետրուար 18
Մարի Նառլեան
ծնեալ 1852 Հոկտ. 15
վախճանեալ 1915 Փետրուար 15.

11. Գերդաստան Յովսէփայ Էնֆսէրնեան
Յովսէփ որդի Մելգոնի   1807—1865
Ռոզա կողակից նորին   1802—1875
Յովհաննէս որդի նոցին   1838—1883

Լուցիֆա կողակից Մելգոնի որդւոյ
Յովսեփայ 1849—1889
Վիրգինէ կողակից Գրիգորի
որդւոյ սոցին 1861—1896
Լուցիֆա կողակից Մկրտչի
որդւոյ Յովսեփայ 1853—1902

12. Գերդաստան
Վէն. Ազնաւոր. Famille
Vt. Aznavour

Վիչէն Ազնաւոր
Vincent Aznavour
1807—1871.

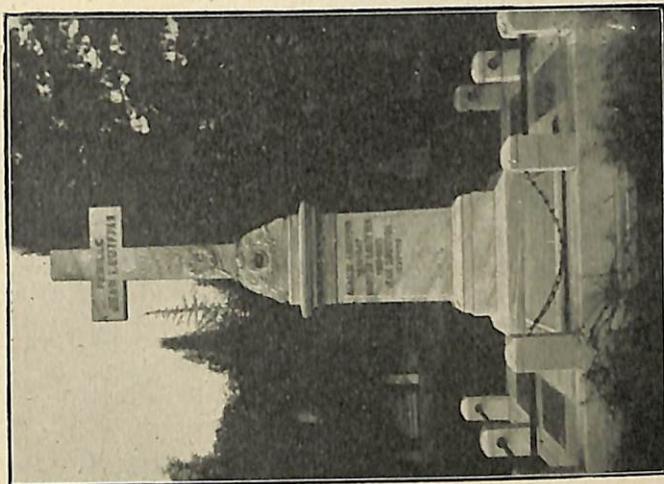
Թագուհի Ազնաւոր ծն. Մարուշ
Takouhi Aznavour née Marouche
1824—1905.

Քերուվրէ Ազնաւոր
Cherubin Aznavour
1852—1908.

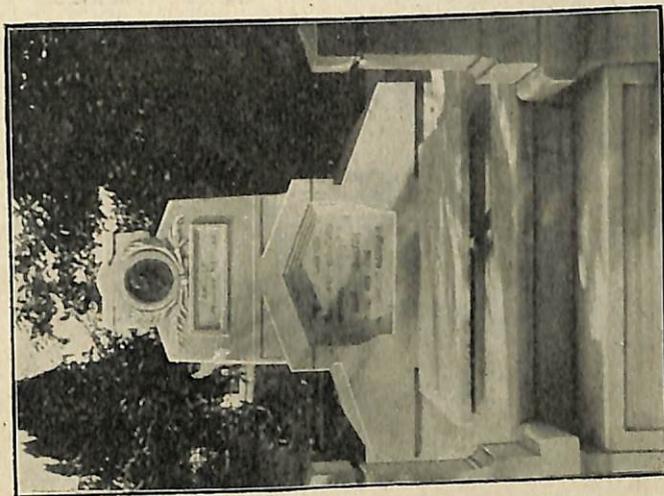
Սուրբիկ Պետրոս Ազնաւոր
ծն. Շերպէթեան
Sourpik Pierre Aznavour
née Cherbetian
1872—1917.

Գէորգ Ազնաւոր
Georges Aznavour
1861—1920.

Յովհաննէս Ազնաւոր
Jean Aznavour
1858—1924.

Famille Jean Loutfyan.
Գերդաստան Յովհաննէս Լուրգիֆեան :

Famille Gregoire Nartian.

Դաւիթ Ազնաւոր
David Aznavour
1800—1888.

13.

Գերդաստան
Թընկըր Անտոնի
Գաբէրին Թընկըր
1895—1913.
Գրիգոր Թընկըր
1856—1914.
Սուրբիկ Թընկըր
1867—1919.
Անտոն Թընկըր
1851—1925.

14.

Միֆայէլ Միմիսեան Գերդաստան
Անտոն 1909—1911
Միֆայէլ 1846—1917
Ֆիլօմէնա 1849—1923.

15.

Մարիկեան Ընտանիք
(Մատուռ դրան ճակատը գրուած).

Ս. Թադէոս (ճամբուն աջ կողմ. Բ. կարգին վրայ).
1. Շիրիմ Տոմի Յակոբայ Մագաստարեան.

Աստ հանգչի
 Ի գրկաց սիրոյ
 Տարածամու քուուցեալ
 Եղիսարէք դուստր Աղա Մի-
 ֆայելի
 Ծնեալ ի Պաղտատ
 Ի 5 Յունուարի 1863
 Անդ ամուսնացեալ
 Ընդ Յակոբայ Մագաստար
 Որդւոյ Գէորգայ
 Ի 1 Փետրուարի 1884
 28 ամեայ վախճանեալ ի
 տղաքերս
 Ի Կ. Պօլիս 18 Նոյեմբերի
 1891.
 Մի տրումիր ըզքեզ այդ պաղ-
 ֆարին տակ
 Ո՛վ սրտիս հատոր, չեմ քո-
 դուր միմակ
 Մատաղ ծաղիկներ ցանեցի
 չորս դիդ
 Պատկեր վաղ հնձեալ ծաղիկ
 հասակիդ
 Հոս որբիկ մանկունքդ եւ ես
 ծերադիր
 Որքեմք պիտի գեք ի բունդ
 անյարիր.

(Մատուռ դրան մէկ կողմը հայերէն դրուած, միւս կողմը
 գաղղիերէն).

Ci-Git
 Elisabeth
 Fille d'Agha Mikael Minas-
 sian
 Née a Bagdad le 5 Janvier
 1863
 Mariée à Jacques Macastar
 Le 1er Fevrier 1884
 Décédée a Constantinople
 Le 8 Novembre 1891
 A l'age de 28 ans.
 Elle fut notre étoile
 Au sentier d'ici bas
 Et par de là le voile
 Et la nuit du trépas
 Son coeur toujours fidèle
 Sur les siens veillera
 Jusqu'au jour où pres d'elle
 Dieu nous réunira!

2. Դամբարան Մագաստարեան Գերդաստանի
 Հանգիստ
 Գէորգ Մագաստարեան.
 4 Յունուար 1875.
 Եղիսարէք Մագաստարեան
 25 Մարտ 1893.
 Թագուհի Մագաստարեան
 (ծնեալ Ամիրա)
 13 Յուլիս 1896
 Յովսէփ Մագաստար.
 —
3. Ընտանիք Գալստեան
 1922.
 —
4. Շէրպէքեան Պետրոսի
 Դամբարան
 Օր. Մարեմնիա Շէրպէքեան
 ծնեալ 1 Յունիս 1865
 վախճանեալ 8 Մայիս 1892.
 Պետրոս Շէրպէքեան
 ծնեալ 14 Մայիս 1822
 վախճանեալ 1 Յուլիս 1897.
 Սոփի Շէրպէքեան
 ծնեալ 1840
 վախճանեալ 28 Նոյեմբեր 1910.
 Պօղոս Շէրպէքեան
 ծնեալ 13 Հոկտեմբեր 1862
 վախճանեալ 17 Մայիս 1921.

5. Հրանդ Թովմասեան
1884—1907.
Կոմիտաս Ալեանաֆ
Մարիամ Ալեանաֆ
Դամբարան
Կ. Ալեանաֆեան — Յ. Թովմասեան.
—
6. Ալեֆաան Ալիֆեան.
—
7. Ծն. 1868 Խաչերեան Ստեփան. վլս. 5 Յունս. 1927.
—
8. Դամբարան
Կ. Բէչիկեան Գերդաստանի
Famille G. Paitchikian
Gomidas Paitchikian
1851—1916.
Eveline Paitchikian
1904—1916.
—
9. Պօրտմեան Գերդաստան
Պետրոս Պօրտմեան
ծնեալ 1855
վլսն. 9 Մայիս 1912
եւ կողակից իւր
Սօֆի Պօրտմեան
ծնեալ (Շիրինեան) 1862ին
վլսն. 3 Մայիս 1921.
—

10. Շիրիմ
Գերդաստանի
Անտոն Ալանի
Անտոն Ալան որդի Գրիգորի 1826—1886
Մարիամ Ալան ծն. Gio-Canin 1835—09
Կատարինէ Ալան. 1855—1909.
—
- Ս. Թադէոս (*ճամբուհ աջ կողմ Գ. կարգին վրայ*).
—
1. Յարութիւն
Պարոն Փափագեան
Կոստանդնուպոլսեցի
Հայր որդեգորով
Քաղաքացի բարեւա
վանառական պատուաւոր
Ընտիր արիւքն
Սիրելի եւ յարգելի
վախճանեցաւ
Եօրանասուն ամաց
ի 28 Նոյեմբերի 1878
Այրին որդիք դստերք
եւ փեսայք սգալից
Գնեն
Արձան ջերմ ըզձից.
—
2. Լուցիֆա
Ղուկասեան
1912.
—

3. Աստ Հանգչի
Տիկին Մարկարիտե
Կողակից Յարուքիւն
Էփէնտի Գամպուրեան
Մընեալ Տըգասայրի
Հանգեաւ ի Տէր ի 11
Սեբ. 1889 յամաց 47.

4. Երամեան Յարուքիւն
Որդի Յովսէփայ հանգեաւ ի Տէր
ամաց 42. 1890.

5. Ici
Repose
Sima D. Missou
Décédée le 21 Novembre 1890
Agée de 56 ans
Un de profonds.

6. Աստ հանգչի
Սահակ Իսկէնտերեան
Վաճառական
Հաստատեալ յԷսկիշէհիր
ծնեալ ի Մուշ 1844
Եւ վախճանեալ ի Կ. Պօլիս
25 Սեպ. 1891.

7. Անտոն Ռուսիեան
† 1913
Յովսէփ Ռուսիեան
† 1910
Օր. Իսկուհի
Ռուսիեան.

8. Սէրէնա Ագրա
Դուստր Սէրովբէի
Հոնա Իպրահիմ
7 Մարտ 1857—18 Դեկ. 1899.

9. Գարրիէլի փողոյն ի սայն
Ելցէ Փրկչին յանդիման
Թերեզիա մաճուր կուսան
Դուստր Անտոնի Ուղուրեան
Վարուէն ամբիծ եւ սրբասուն
Պանդուխտ յերկրի անկայուն
Ըգհայրենիս խնդրեաց յերկին
Յօքեւանս անմահին.
Վախճանեալ յամի 1866
ՅՕգոստոսի 10 ամաց 42.

10. Ընդ ցուրտ վիմաւս տըլթրական
Սպասէ Փրկչին գալըստեան
Մարիամ տիկին Գազէգեան
Կին Անտոնի Ուղուրեան
Եօքանասուն եւ հինգ ամ

Կեցեալ յերկրի սրբութեամբ
Ժառանգ քագին անքատամ
Սլացեալ յերկնից ի խորան
Վախճանեալ 1868 ի Մայիսի 4.

9. 10. Թիւերը գերեզմանատանս մէջ գտնուած ամենահին
քարերն են: —

Տ. Կոմիտաս (ճամբուն աջ կողմին վրայ).

1. Օննիկ Բարսեղեան
Դեկտեմբեր 1858—Մայիս 1907.
Նուպար Օ. Բարսեղեան
Նոյեմբեր 1896—Սեպտեմբեր 1906.

2. Աստ հանգչի
Միքայէլ Էփիմիրանն
ծնեալ յամին 1833.
† յամին 1912.

3. Բարերար Անկելանոցի
Յարութիւն Կիրնեան
որդի Յովհաննու
1790—1876.
Վարդուհի Կիրնեան
Կողակից Յարութեան
դուստր
Պետրոսի Ղազարոսեան
1820—1888.

4.

Դամբարան
Մալխասեան Ընտանեաց

Անտոն Մալխաս որդի Գրիգորի
1824—1879.
Սարգիս որդի Անտոնի 1871—1872.
Սիմոն որդի Անտոնի 1868—1903.
Antoine Malkass
1866—1915.

Սօֆի
Դուստր Ստեփան Մալխասեանի
1870—1891.
Տիրուհի Մալխաս
ծնեալ ճամբուն
Կողակից Անտոն Մալխասի
1844—1923.

5.

Famille
Jean Loutfyan
Aghavni Loutfyan
1830—1867.
Maritza Loutfyan
1815—1895.
Jean Loutfyan
1830—1910.
Գերդաստան
Յովհաննէս Լուքֆիեան.

6. A nos anges chers
Anahid SETHA
Ընտանիք Յ. Հանեան
Triste Souvenir de
Anahid HADJIAN
21 Novembre 1919—27 Decembre 1921.
Nos Enfants Adorées
Setha HADJIAN
11 Février 1922—27 Avril 1923.

7. Աստ Հանգչի
Գերդաստան
Պարիկեանի.

8. Յովհաննէս Փափագեան
Ընտանիք.

9. Տիկին Վառիկ Միսքեան
1875—1926 Վախ. 11 Հոկ.
Ծնեալ.
Էլփանեան Գերդաստան.

10. Շիրիմ
Գերդաստանի
Պիլեգիֆեան
Յովսէփայ.

11. Աստ Հանգչի
Մեր ամենասիրելի մայրը
Տիկին Թագուհի Զայեան
Որ հանգեաւ ի Տէր
24/5 Դեկ. 1898.

12. Լորեն Միրան
† 17 Փետր. 1889

Ի վեմ խաչիս անխօսուն
Զարտօսք ըզգուրք եւ ըզգէր
Քոյդ հարազատ Միփայէլ
Քանդակէ դողդոջուն.

13. Դամբարան
Որդոյ Պօղոսի
Արֆունի ճարտարապետի
Փափագեան
Ստեփանոսի եւ Զօհրայի
Աննա
Դուստր Ստեփան Փափագեանի

Ծնեալ 10րքաբէոյ
1861 Օգոստոս 22
մեռեալ ի Զմիւտնիա
1889 Հոկտեմբեր 9.

10 . .

Ա. Շաշեց ընտանիք.

Գաֆաֆեան
Ընտանիք
Famille
Kafafian

- Զոհրայ սրբի Աբրահամու
1808—1878.
Կինը Մարիամ ծն. Օտանեան
1824—1900.
Զաւակները
Աբրահամ 1858—1912.
Անտոն 1852—1924.
Ամէն գարուն իւր
վարդերէն
Թէ շնորհէ մեզ մի
փնջիկ
Պիտի փութանի գալ
գարդարել
Զեր շիրիմդ սգալը
ոիկ.

14. C. Touchou — B. M. Bédrossian — J. Courban.

15.

Յովսէփ Էմինեան եւ
Ընտանիք.

16.

Շիրիմ
Գ. Ֆ.
Պըլըզլեան
Գերդաստանի

Ընդ դալարիս եւ 'նդ առասպար
Հատեալ զկենաց հանապարհ
Ընդ քեւ ով խաչ հանգչի յաւէտ
Անմահ պըտոյոյ անձկաւէտ.
Անտոն Պըլզլեան ծնեալ 1893. վախճանեալ 1894.

17.

Շիրիմ Տոհմին
Անտոնի
Տէտէպալեանց. 1891.

18.

Տամբան Տոհմին
Ս. Գարագաշեան
Ստեփան Գարագաշեան
որդի Գրիգորի
† յամին 1904 Դեկ. 21.

19.

Մկրտիչ Սամանեան
Որդի Գէորգայ Սամանեան
ծն. 1. Դեկտեմբեր 1806 † 5 Նոյեմբեր 1861.
Գէորգ Պէյ Սամանեան
որդի Մկրտչի Սամանեան եւ վարդուհոյ
Նագարէք Ալլահվերտի
ծն. 9 Յուլիս 1832 † 11 Դեկտեմբեր 1897.

Անցորդ եք է գաս շիրմին ի զըննին
Գէորգայ է դամբան տխրագին
Թրծեալ դառն արտասուօօօ պրույն
Անմոռաց յուշ քախծեալ սիրուհույն
Երկինք զլացան որդուց մխիթար
Ինքն իւրոյն քոեաւ հանգիստ օքեւան.

20.

Շիրիմ

Մարեմայ դստեր
Անտոնի Բավունեան
Եւ կողակցի
Անտոնի Մուհիպեան

Ընդ անձուկ վիմաւս
Տխուր մահարձան.
Հանգչին Մարեմայ
Ոսկերք Մուհիպեան.
Ի սէր շնորհապարտ
Որդիք եւ փեսայ
Կանգնեն գայս անեղծ.

Յիշատակ նըմա :
Ծէ ամաց վախճանեալ
Ի 10 Յունուարի 1878.

21.

Դամբարան Պօղոս
Կոտեան Ընտանեաց

124

22.

Պօղոս Ասլանկիւ
Որդի
Միֆայէլի
Ի Գաղատիա

ծն. ի 10 Ապրիլի 1847 — վլխն. ի 6 Յնվրի. 1905.

Յիշէ ով անցորդ, հայր մը հանգչի աստ
Մինչ հոգին քոչի լուսոյն յԱռագաստ :
Որդիք կանգնեցին ի սուգ գայս կոթող :
Իրենց հօր հոգւոյն՝ լուսկեաց աղօթող :
Վշտահար որդուց լեր եւ դու կցորդ :
Աստուած ողորմի՛ ըսէ, ո՛վ անցորդ :
Famille Paul Aslangul.

23.

Յովհաննէս Ասլանկիւ

Որդի Պօղոսի

21 Յուլիս 1896—18 Սեպտ. 1916.

Jean Aslancul

21 Juillet 1896—18 Sept. 1916.

24.

Շիրիմ Սարգիս Թօփալեան Տոհմին
Ի Բրգնկոյ

Շիրմիդ վրայ սըգակիր
Ուր հէգ Լեւոն Թօփալեան
Այնքան յոյսեր քաղեցիր
Քեզ սիրողներ արդ կուլան :

Կուսածաղիկ սըրբասուն
Հազիւ փըքքած քոռմեցար

125

Զոհ երթալով ցաւերուն
Որոնք բուժել սորվեցար :

Կը լսե՞ս վըրադ մի գեփիւտ
Լեւոն որդեակ անըման
Մեր հառաչանք են եւ համբոյր
Որ փընտոնեն քու գեքեզման :

Ծն. . . 9 Մարտ 1882 † 27 Յունիս 1904 .

ԹԱՂ ՔԱՀԱՆԱՅԻՑ

*Տ. Կոմիտաս ճամբուն վերջը կը տեսնուի ջիջ մը բարձր-
կէկ վայր մը, երկու կողմը քարահիւս բարձրացած, որուն
առջեւ դռնուած մէկ երկու աստիճան քարաչէն սանդուխէն
վեր ելլելով կը տեսնենք կոթողներ՝ շիրիմներ եւ պարզ հո-
ղակոյտներ, որոնց տակ կը հանգչին Եպիսկոպոսաց՝ Քահա-
նայից՝ Կրօնաւորաց մարմինները : Կան նաեւ Քահանաներ
որոնց մարմինը թաղուած է իրենց ընտանեկան սեպհական
վայրը, իրենց ազգականաց ննջեցեալներուն ջով :*

*Թող Քահանայից Շիրիմներու վրայ քանդակուածներն
են հետեւեալ յիշատակագրութիւնները .*

1. ծն. 1848
Յովսէփ Եպս. Մելիքեանի
վիճակաւոր Կարնոյ
Մն. 1920 .

2. Կղեմէս Գեր. Ղազարոսեան
Եպիսկոպոս Ակնիւրիոյ
ծն. ՅԱնկիւրիա 2 Յունուարի 1840
Օծեալ Եպիսկոպոս
Ի Կ. Պոլիս ի 28 Հոկտ. 1901
Հանգեաւ ի Տէր
Ի Կ. Պոլիս 7 Նոյ. 1910 .
Հովիւ քաջ գանձն իւր դնէ ի վերայ ոչխարաց .

3. Դամբան
Սահակ վ. ի Հանեան
Միաբան Զմմատեան
Արքեպ. Սեբաստ. Եղովկոյ
ծն. ի Բրգնիկ
վլսն. ի Կ. Պոլիս 1909 .
Ես եմ Հովիւն քաջ
Հովիւն գԱնձն իւր
Քաջ դնէ ի վերայ ոչխարաց .

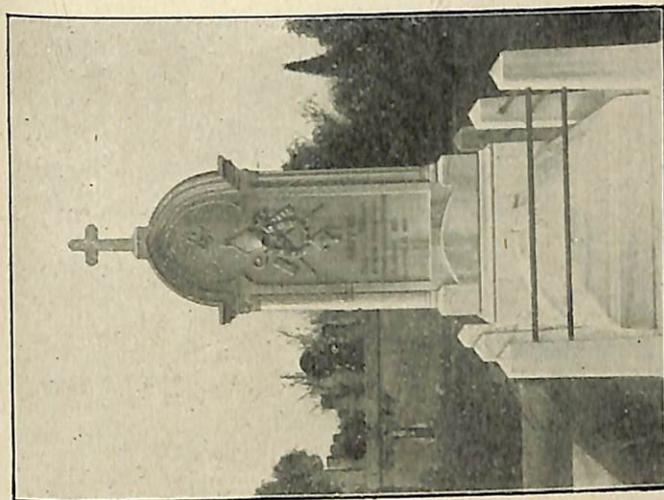
Մըրկայայց ընդ ալս կենաց աշխարհի
Էանց հեգիկ ի վիշտս ի ծուփս ամեհի
Հաւատարիմ յուխտս կոչման երկնածիք
Աստուածային անսուտ խոստմանց յուսայիք
Տան Սեբաստեան դիտապետ քաջ խրախոյս
Զոյգ ընդ կենաց բանից ջամբեաց մտաց լոյս
Հարեալ ի սերտ սէր հայրենեաց եւ ազգին
Ի բան ի գարծ անդուլ հօտին ի բարին
Արդիւնալի վազանց կենացն յուշարձան
Ձեռակերտք իւր դարուց ի դարս կանգուն կան :

4. Յիշատակ արդարոց օրհնութեամբ եղիցի .

Կարապետ վարդապետ Ասլանեան
ծնեալ յամի 1839 յԱտանա

Ձեռնադրեալ Քահանայ յամի 1863 ի 1 Հոկտեմբերի
Օծեալ Եպիսկոպոս Ատանոյ յամի 1885 ի 11 Մայիսի
Յամի 1890 յՕգոստոսի կոչեցեալ ի փոխանորդութիւնն
Կաթողիկոսի եւ Պատրիարգի Կիլիկիոյ անուամբ
Տիտղոսաւոր Արքեպիսկոպոսի Հերապոլիսի .

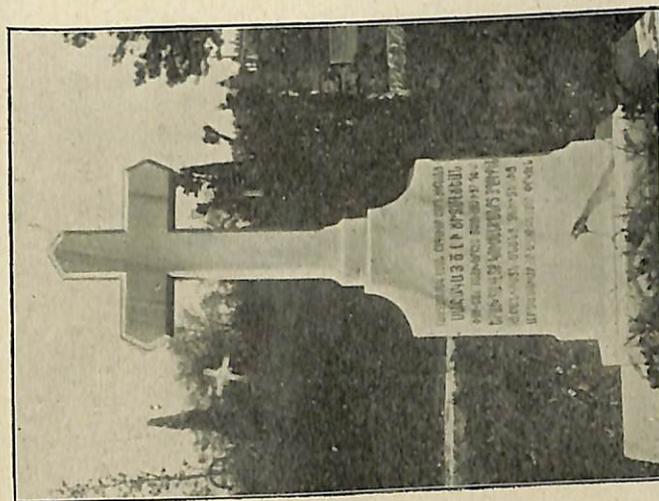
Հանգեալ ի Տէր յ13 Մայիսի 1897 ամի :
Եղեւ այր բարի խոնարհ , հեզ եւ լի հոգովն Աստուծոյ :

Դամբան Սահակ վ. ի Հանեան :

5. Յովհ. Եպս. Յովհաննէսեան
ծնաւ 15 Հոկտ. 1852

Օծաւ յԵպիսկոպոս Տարոնոյ 15 Յունիս 1887
Փոխադրեցաւ յԱնկիւրիս 23 Սեպ. 1890
Հանգեալ ի Տէր 28 Ապր. 1899 .

Սահակայ Ծ. վ. ի ձիգմէնեան :

6. Միքայել վ. Աղեփանդրեան
Արք. Եպս. Երուսաղէմի
Միաբան Կաթողիկոս. Աքոռոյն
որ ի Զմմառ Լիբանանու
Առաքելագործ
Աստուածարան Իրաւագէտ
վախճանեալ 45 ամաց
28 Յուլիս 1865 .

7.

Երանի	Զի նոֆա
ողորմա	ողորմու
ծաց	թիւն գոցեն

Աստ Հանգչի

Հ. Բառնարաս Ծ. Վ. Սամանեան
վախ. ամաց 54. ի 18 Փետր. 1904
Անսալով Փրկիչդ իմ պատուիրանիդ
Ըգպանդխտութիւնս յայս ցաւոց հովիտ
Զօնեցի համակ կարեկիր խնամոց
Հացագուրկ տնանկին անտերունչ որբոց
Մոլորեալ մանկանց ցուցի գուարք քն լոյս
Եդի մերձ մահնաց հիւանդին ըզյոյս
Դու լսեցո այժմիկ յունկն ծառայիդ
Եկ յօթեւանս իմ հանգիր խոնջ հոգիդ :

8.

Վաստակարեկ վասն հոգեւոր հօրն իւրեանց
Սահակայ Ծ. Վ. ի Ճիգովեան
Փոխեալ յաշխարհէս յամի 1917 ի 27 Դեկտ.
Երախտագէտօք կուսանք Անարատ Յղութեանն
Զհանգիստն անանց յախտեանից
Արտասուաթոր աջօք հայցեն Փրկչէն :

9.

Fiat voluntas tua
Յովսէփ Ծ. Վ. Արապեան
Աշակերտեալ Ուրբանեան վարժարանի
Տարածման հաւատոյ ի Հոովմ.
Օծեալ ի քահանայ վասն աւագ քեմին
Կ. Պօլսոյ

վախճանեալ ի հասակի 56 ամաց
 26 Յունուարի 1911:
 Rmus Josephus Arabian
 Archipresbiter
 Dormivit in Xto 26 Januar. 1911
 In aetate 56 Annorum:

10. վ. Աֆէէր Հայր Պե՛տրոս
 19 Սեպ. 1921.

11. Աստ Հանգչի
 Գեբ. Սահակ Ծ. վ. Գագանեան
 8 Գեկ. 1910.

12. Պօղոս Ծ. վ. Գամպուրեան
 Հանգեաւ
 Ի Տէր ամաց 52
 Ի 23 Մարտի 1930

Զիւրաբն եթող անմըխիթար
 Փրկչին եղեալ սիրահար
 Անխոնջ մըշակ Գրիստոսի
 Բագմի ընդ նմա ի դրախտի.

*Սոյն Գահանայից թաղին վրայ տեսնուած շիրիմներուն
 խաչքարերուն առաջակողմը կը տեսնուին նաեւ կարգաւ թա-
 ղուած ննջեցեալներ, պարզ հողակոյտներ, որոնց վրայ*

*կրարմէ բաւական հեռաւորութեամբ տնկուած են ձողեր՝
 ծայրերնին հաստատուած տախտակներով. որոնց վրայ
 գրուած են.*

Անտոնեան	վեներիկոյ	վիեննական
Հարֆ.	Մխիթարեան	Մխիթարեան
	Հարֆ.	Հարֆ.

*Յաւալի է ըսել թէ սոյն երեք Մխարանութիւններն ալ՝
 ունեցած են Մխարան ննջեցեալ անդամներ, որոնց եւ ոչ մէ-
 կուն վրայ կանգնուած է շիրիմ մը խաչքար մը. եւ շատե-
 ըուն տեղն ալ յայտնի չէ: Միթէ վայել եւ պատշաճ չէ գոնէ
 պարզ խաչքարով մը պատուել անոնց յիշատակը:*

Սրբ. Բարթողիմոս (ճամբուն ձախ կողմին վրայ)

1. Զրպնեան տոհմին շքեղ բարունակ
 Ազնիւ շառաւիղ Յովհաննու որդին
 Իւր գերդաստանին յանմահ յիշատակ
 Կանգնէ գշիրիմս յերախտիս սրտին
 Յամի Տեսան 1876 Փետրուար 11.
 Թնկրեան Ազանի կողակից Յովհաննու
 ծն. 1802 Յունիս 21. մե՛տաւ 1866 Սեպ. 26
 Յարութիւն որդի Յովհաննու
 ծն. 1836 Ապր. մե՛տաւ տարածամ 1875 Հոկ. 25.
 Զրպնեան Յովհաննու հօր բազմարդին
 Փակի վէմս նորին ցուրտ անիւն
 ծն. 1796. մե՛տ. 1876. Փետր. 15.

2. Սագրզեան Գերդաստան
† Սաքենիկ Սագրզեան 1903.
Յովհաննէս Փաշա Սագրզ
եան ծն. 1838 Փետր. 25 † 8 Մայիս 1902.

3. Գերդաստան
Պետրոս Գ. Աբէլի
Պետրոս Աբէլ
1815—1867.
Տիկիրն Ռոզա Պ. Աբէլ ծնեալ Գանքար
1836—1867.
Որդիք
Վիչէն
1861—1910.
Գէորգ
1858—1915.
Famille B. Apel.

4. Պետրոս Պուլանգեան
Ընտանիք.

5. Օննիկ Համալեան
Onnig Hamalian
1853—1925.
Վէնսանթին Համալեան
Vincentine Hamalian
Née Rossi. 1867—1924.

6. Գերդաստան
Կարապետի Փափագեան
Թագուհի կոյ. Կրպտի. ծն. Զերֆէպեան
25 Յունուար 1830. վլսն. 9 Փետրուար 1878.
Կարապետ Փափագեան ծն. 25 Փետր. 1816.
վլսն. 13 Մարտ 1888.
Մարի Փափագեան վլսն. 16 Մայիս 1918.

7. Գերդաստան
Քերովրէ Շեխիկեան
Եղիսաբէթ Շեխիկեան
Դուստր Սողոմոնի
վլսն. 29 Մայիս 1925. ամեաց 49
Քերովրէ Շեխիկեան. 1864—1926.

8. Դամբարան
Աղապապեան Գերդաստանի
Ի Նորշնայ Մշոյ
Յովհաննէս Աղապապեան
Այր բարեհամբաւ եւ բարերար
Սիրելի իւրապնոց եւ օտարաց
ծն. ի Նորշէն վլս. ի Կ. Պօլիս
1911. Յնվ. 4.
Souvenir Affectueux
H. Décagis.

8. Ճօրնի Կ. Սինանեան
հգ. 5/8 1928.

9. Շիրիմ Գերդաստանի
Շեխիկեան Պետրոսի
Յառինչ գիւղէ Մշոյ
Զոր կանգնեաց Դաւիթ Շեխիկեան
ի Յիշատակ հանգուցեալ Եղբարց
Պետրոսի Շեխիկեան վլսն. ամաց 57.
Առաքելի Շեխիկեան վլսն. ամաց 55.
Պօղոսի Շեխիկեան վլսն. ամաց 45.
Մարի Շեխիկեան վլսն. Ապր. 1926.

10. Գերդաստան Միրան
Վիչէն Միրան որդի Անտոնի
1826 † 1894.
Վիրգիլէ Միրան դուստր Վիչէնի
1871—1895.

11. Alex Bilezikdji 1863—1915
Amélie Bilezikdji 1881—1914
née Yassigi
Dr. Michel Hekimian 1844—1917
Requiescant in pace.

12. Յ. Խորասանեան
Ընտանիք
Սաքենիկ 1873—1906
Սէմիլ 1846—1920
Յովհաննէս 1887—1921.

Ս. Բարթողիմոս (ճամբուն աս կողմին վրայ).

1. Դամբարան
Գերդաստանաց
Միքայէլ Պ. Ապտուլլահի
ծն. 1809. վախ. 1882. Եւ
Փեայի նորին
Դոկտոր Յովսէփ Պ. Նուրիմանի
ծն. 1828. վախ. 1898.

2. Անտոն Գարագաշ
1846—1916.
Մարի Գարագաշ
1850—1924.

3. Մարի Գարագաշ
1851—1926.

4. Յակոբ Քէնարլիքը
Լօրա Քէնարլիքը
Laura Kenarlekdi 1914—1915
Agop Kenarlekdi Fevrier 1921.

5. Գերդաստան
Ապտուլլահեան
Գուք որդիական
Զվեմա գայս կանգնէ
Արձան
Անմոռաց յիշատակ
Հօր սիրեցելոյ
Ապտուլլահեան Արքահամու
Որդոյ Ապտուլլահեան
Ստեփանոսի
Ծնեալ յ18 Նոյեմբերի 1786
Հանգեալ ի Տէր 1875 Մայիս 27.

6. Մահարձան
Ի Հաւատս ի յոյս եւ ի սէր
Ննջեցելոց
Քիւրբելեան Ընտանեաց.
Նեկտարիկէ. դուստր ի 1865
Մարիամ. դուստր ի 1873
Մեսրոպ. Հայր, ի 1882
Իսկուհի. Մայր, ի 1898.

7. Դամբան Կէօջէեան Երանուհոյ
Դստեր Անտոնի.

(Մատուռ դրան ճակատը գրուած)

(Ներսը քարին վրայ գրուածը)

Ս. Յակոբայ Անկելանցին
Հոգաբարձութիւնը՝ ըստ
Կարգադրութեան Լուսահոգի
Օր. Երանիկ Կէօջէեանի կտակին
Հանձնաժողովոյն կանգնեց այս
Դամբանն եւ կը տտանցնէ անոր
Նորոգութիւններն ընել եւ հոն
Թիւ պատարագ մը մատուցանել տալ
Ամէն տարի Մայիս 14ին
Ի Հանգիստ հոգւոյ
Նագելաշուի հանգուցելոյն.
1904.

8. Դամբան
Ընտանեաց Թովմասեան Թովմասայ.
(Մատուռ դրան ճակատը գրուած).

9. Գերդաստան Պետրոս Քէնարլիքի
Famille Bedros Kenarlekdi
1907.
(Մատուռ դրան ճակատը գրուած)

(Ներսէս քարեբու վրայ գրուածը)

ա. Պետրոս Բէնարլիֆնի
որդի Կղեմէսի
ծնեալ 16 Հոկտեմբեր 1835
վախճանեալ 20 Դեկտեմբեր 1907.

բ. Լիւսի Բէնարլիֆնի
Դուստր Պօղոս Արեւի
ծնեալ 1 Մարտ 1856
վախճանեալ 13 Փետրուար 1924.

10. Դամբարան Փափագեանց
Յակոբ Փափագեան 1834—1916
Ելպիս Փափագեան 1839—1912
Յովսէփ Փափագեան 1858—1909
Անմոռաց յիշատակի գորովալիր քե՛ն իւրոյ
Ելպիսի եւ Յովսէփայ
Եղբորորդւոյն սիրելոյ
Կանգնեաց
Յակոբ Մ. Փափագեան.

Ս. Բարբողէմոս (ճամբուն աջ կողմ. Բ, Գ, Դ կարգերու վրայ).

1. Ici Repose
Hortense J. Kumurdjian
Née Tingir
Endormie dans l'éternité
le 5 Decembre 1907
à l'age de 28 ans.

La tendre affection et sa douce bonté
N'ont laissé en partage
A son malheureux époux
Qu'une inconsolable douleur.

2. ա. Թովմասեան Ընտանիք
Յիլօմէնա ծն. 1847 վլս. 1917
Մարի Թովմասեան ծն. Նիկո-
ղիմոսեան ծն. 1860 վլս. 1918
Վերոնիֆա ծն. 1855 վլս. 1919
Ռոզա ծն. 1849 վլս. 1926
Կոմիտաս ծն. 1852 վլս. 1929.

բ. Արմէն Թերզեան
ծն. 8 Օգ. 1840 † 27 Հոկ. 1903.
Թովմաս Թերզեան
ծն. 21 Օգ. 1840 † 7 Փետր. 1909.
Սաքեմիկ Թերզեան
ծն. 1858 † 25 Օգ. 1909.

3. Էլիզա Ա. Պետրոսեան
1916
Յունիս 16.

4. Դամբարան
Անտոն Պետրոսեան
Ընտանեաց
1918 Սեպ. 3.

5.   Տէր Էւ Տիկին
Պողոս Տիրացուեան.
-
6.   Դամբարան
Գ. Սինանեան
Ընտանեաց
Մարիամ Սինանեան
1840—1912.
-
7.   Ici Repose
Mon chere epoux
Alexandre
Kutchukian
Mort 1913.
-
8.   Գոհար Զաֆարեան
ծնեալ 5 Մայիս 1904
վախճանեալ 28 Յունուար 1922.
-
9.   Հիւզէ Փոքուկեան
Էնկիւրցի
1866—1910.
-
10.   Աստ Հանգչի
Յովսէփ Մամեղեան որդի Մինասայ
Թրապիզոնցի

ծնեալ 29 Յունիս 1868
† 28 Սեպտեմբեր 1910
Այր բարեպաշտ ամուսին խանդակաբ
հայր գորովագուք
աղօթեցէ՛ք վասն նորա.

—

11.   Սիկին
Ֆիլումէն Ալան
ծնեալ Պալեան
Լաց Ֆիլումէն որ գֆեգ լայ
Դէտ դամբանիդ
Դատիկ տըխուր Էւ յոյսն ի
Դէմս Թագուհիդ
ծն. 1862 † 1910 Յուլիս 7.
-

12.   Աստ Հանգչի
Յակոբ Ելիցպարեան
վախ. 8/21 Փետր. 1911.
Ici Repose
Agop Elisbarian
décédé le 8/21 Fevrier 1911.
-

13.   Շիրմաւս այս հանգչի
Կովիտաս Պալսթիար
Առ քեզ հայցէ
Աստուած հօր Էւ արդար
Ներեա՛մ մեղացն
Էւ գրութեամբ քով անհուն

Ընկալ գնա քո
Արդարոց ի դասուն
ծն. 1850 Մայիս 12
վախ՛ն. 1911 Փետր. 28.

14.

Թաղ Տամատեան
Սերովբէ Ընտանեաց.

15.

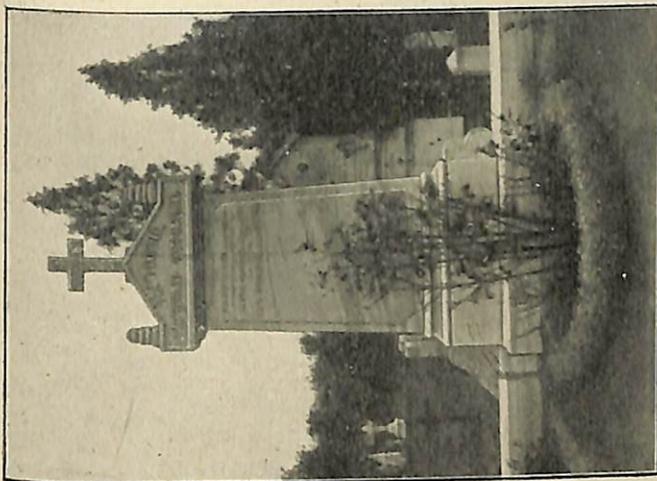
ա.

Աստ Հանգչի
Անտոն Ազնաւոր
1841—1915.
Ici Repose
Andon Aznavour
Priez pour lui.

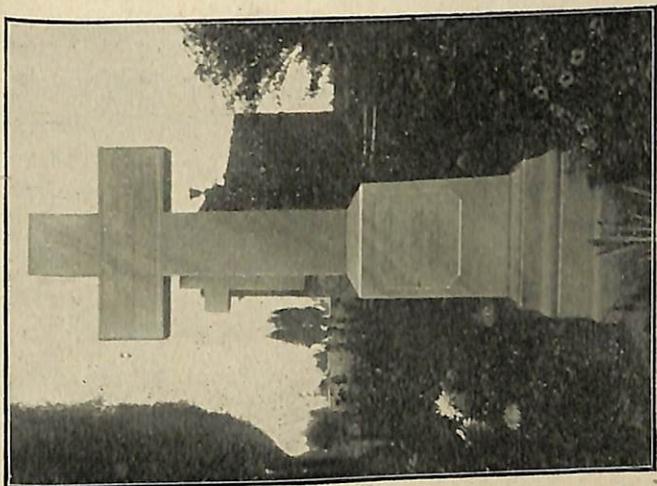
բ.

Dieu misericordieux
Donnez la paix éternelle
A notre mère chérie et
A nous votre grace
Pour soulager notre
Peine extrême
Մարի Ազնաւորեան
ծն. 1849. վլս. ի 26 Մայիսի 1912
Սիրեցեալդ իմ Մարի
ծնար հրեշտակ, եղեր մարտիրոս, և
այժմ հրեշտակ: Արդ խոնարհեալ ի
համբոյր շիրմիդ, առոգանեմ արտ-
ասուօք գտապանն ուր հանգչին
մասունք քո.

Ամուսին քո անմխիթար:

Գերդաստան կարապետի փառագեղան:

Ազնաւորեան և Ելակէօզ ընտանիք

Ma douce compagne

tu fus un ange, une martyre, une
sainte! Je vénère ta tombe benie, et
j'arrose de mes larmes le berceau
où reposent tes reliques
Ton infortuné epoux.

—

|| O mon Dieu

Vous m'avez donné un
ange pour fille, hélas
trop vite rapellée à vous
Seigneur. Ma douleur est
extrême, prenez en pitie
une mère éplorée.

Օր. Լիւսի Ազնաւոր

Դուստր Անտոնի եւ Մարեմայ

ծն. 31 Յուլիս 1873 † 3 Փետր. 1907.

Բարի գործովք բեղմնաւոր ապրեցաւ կեանք վաղանցուկ
Առաքինի զգօնութեամբ հայրենի տան կաց նեցուկ
Սէրն առ ծնօղս եւ ընկերն անձնուիրութիւնն անպայման
Ըծայեցին հանելի զինք Աստուծոյ եւ մարդկան:

Առ սիրեցեալդ իմ Լիւսի

Ի թեւս հողմոց պայցիկ հառաչանք սրտիս իմ անկեղծ
Իցի՛ւ զի քեզ հասուցեն՝ զհամբոյր եւ սէր իմ անեղծ.
Ո՛հ ոչ եւս ինձ խի՛նդ հրճուանք, այլ այս իմ կոծ անդադար
Հանգի՛ր դստրիկ նագելի, աչք իմ շիրմովդ հսկեն յար:
Հայր քո անմխիթար.

A ma Lucie chérie

Puissent mes soupirs comme une légère brise

Te porter, mes baisers, ma tendresse
Oh! que ma voix plaintive le dise.
Dors ma fille; Je veille sur toi sans cesse.
Ton père inconsolable.

16.

Գամբարան
Մովսէս Անանեան
Ընտանեաց
1924
Յովհաննէս
Անանեան
Ծ. Աղեֆս — Պոլ. 1904
† 1923 Դեկ. 24.
Ժառանգաւոր Լեւոնեան կղե-
րանոցի, հանգեաւ ի Տէր.

17. Կին ժրագլուխ պսակ է առն իւրոյ. Առ ժ. 4.

Տիրուհի Թօփնեան
Դուստր Կրպտի. Նորանշան
ծն. յ12 Յունիսի 1853
հանգ. յ12 Նոյ. 1897.
Աննա Երկանեան
1850. 1 Նոյ. 1923.

18.

Աստ Հանգչի
Մինաս Տէր-Յակոբեան
որդի Մկրտչի ծնեալ Ալաստան
(ի Կովկաս)

144

1864 տարւոյն Մարտի 25ին
եւ վախճանեալ 1914 թուականին Փետ. 1ին.

19.

Գէորգ Թումայեան վլսն. 1888
Սովիա „ „ 1903.

20.

Շիրիմ առաքինաւէր տիկնոջ
Քիւրտեան Սրբուհոյ ծնլ. Խօնասար
վախճանեալ ի 24 Դեկ. 1907.
Ուրախութեան մէջ եւ վըշտի
Որք ստուերի պէս կ'անցնին.
Խնդրեցի ես զանվերջ բարին.
Միշտ աչքս երկինք դարձուցի.
Արդ հաւատոյս իմ անկասկած
վարձ եղեւ ինքն իսկ Աստուած.

21.

Մահարձան
Ազնուագարմ Գերդաստանի
Սիմոն Թընկըրեանց կոչեցելոյ.
Տապանս այս հանգստարան
ի յիշատակ յաւերժական
Բարեպաշտօն գերդաստանի
Ազնուագարմ Գրիգոր տոհմի
Որդի Սիմոն վեհ իշխանի
եւ կողակցի պերն Գրիգորի
Տիրուհոյ եւ որդւոցն
Առաքելավաստակ Սիմոն վարդապետի
Կարողիկոսական Միաբանի

11*

145

Աննայի, Թագուհույ, Երանուհույ,
Եւ Վարդուհույ կուսակրօնի
Եւ Լուցիայ եւ սորա դստերացն
Թագուհույ, Աննայի, Սրբուհույ եւ Մարեմայ
Յիշատակ նոցա օրհնութեամբ եղիցի
1892.

Յովսէփ Թընկըրեան որդի Գրիգորի
ծնեալ յամի Տեառն 1825. հանգեալ ի Տէր
յամի 1893 ի 22 ամսեանն Ապրիլի.

22. Թընկըր Տիրուհի
ծնել. 1817
վախ. 1911 Մայիս 5.

23. Յովհաննէս Թօփուզ որդի Պօղոսի
վախնանեալ ի 22 Մարտ 1878 Ամաց ԽԹ.
Երանիկ Թօփուզ
դուստր Յովհաննու եւ Սովիայ
վախնանեալ յ8 Օգոստ. 1892 Ամաց ԼԳ.
Դուստր իմ միակ. բողեր գմայր քո անմխիթար
Դու իբրեւ զանուն քո երանելի էիր
Լիցիս երանելի եւ յերկինս.
Սօֆիա կողակից Յովհաննու Թօբուզեան
ծնեալ Արքահամ Ամիրայ Ալլահիվերտեան
հանգեալ ի Տէր յամի Տն
1922 Մարտ 19. Ամաց 92.

24. Հոիփսիմէ Հէֆիմեան
ծն. 1881. Հանգ. 1899.

25. Գերդաստան մահու
Գաբրիէլի Համամլեան
Որ հանգեալ ի Տէր
յամի 1889 Դեկտ. 13.
Էլպիս Զիլինկիրեան կողակից նորին
հանգեալ ի Տէր յամի 1893 Փետր. 1.

26. Ալաստանցի Սարգիս որդի Կա
րապետի եւ Մարիամու Բէքո-
վանեան. 1888—1924.
Տալիթա դուստր Պետրոսի
1906—1912.

27. Պօղոս Նանուզ
վխն. 1925 Մարտ 18.

28. 1897—1919
Ո՛վ դու Սարգիս Սիմաւոնեան
Քսան երկու ծաղիկ գարնան
Հասակիդ մէջ ամպանման
Թըռար երկինք յաւերժական.
Վայելելու կեանք անմման.

29. Կովիտաս Մ. Մնացական.

—

30. Աստ
Հանգչի
Տիկին Վերոնիֆա ծն. Անէմեան կողակից
հանգուցեալ Գաւիթ տէ Գասքրոյի
վախճնել. 3/15 Օգոստոս 1887.
Ci-Cit
Veronique veuve David de Castro
née Gurdji
décédée le 3 Aout 1887.

—

31. Շիրիմս է այս
Յարութիւն շարեան
որդւոյ Մկրտչի
ծնաւ 1808. հանգեաւ 1886.

—

32. Այս է տապան
Ալաստանցի Ղազարոսի Պէօրէկեան
որ ծնեալ ի 1825 հանգեաւ ի 1889. Նոյ. 1.
Ի Կոստանդնուպոլիս.
Կինն Երանուհի Եւ դստերքն Բրաբիոն
Իսկուհի Հոնիվաիմէ աղօթեն զի Տէր
Լուսաւորեսցէ զհոգի նորա.

—

33.

Ici
repose
notre
mère
cherie
Marionka B. Enkserdji
décédée
le 26 Fevrier
1923.

—

34.

Qui credit in me
Etiamsi mortuus fuerit vivet.
St. Jean XI.
Familles Azarian et Elagueus
Ազարեան
Եւ
Էլակէօզ
Ընտանիք.

—

35.

Աստ հանգչի
Յակոբ Քըլնեան
Հայր ողբացեալ
հանգեաւ ի Տէր ի 19 Մայիս 1878.
Տիկին Յուլիկ Յակոբ Քըլնեան
դուստր Ալլահվերտեան Անտոնի
վախճանեալ ի Բարիզ ի 22 Յունիսի 1906.

—

36.

Սօֆի Համազար
Sophie Hamazar

Née

Caugi

28 Novembre 1900

Dec. 6 Octobre 1926.

Սօֆի Գաւնի

ծն. վարդանեան

12 Յունիս 1860 † 12 Դեկտ. 1883.

Ստեփան վարդանեան

1835—1910.

Մանի վարդանեան

1848—1919.

—

37.

Տիկին Սօֆի

Գուսար Ստեփան վարդանեանի

եւ կողակից Ալեֆօ Քալնեանի

ծնեալ Յունիս 12. 1860

եւ վախճանեալ Դեկտեմբեր 12. 1883

ի ծաղիկ հասակի

բան երեք ամաց.

—

38.

Մահնուպեան Գերդաստան

Յովսէփ Մահնուպեան

1818—1889.

Մարիամ Մահնուպեան

1793—1889.

Տիրուհի Մահնուպեան

1828—1898.

150

Կոստանթիանոս վ. Մահնուպեան

1900—1900.

Ագապի Չատրբեան

1839—1926.

—

39.

Շիրիմ

Պողոսի եւ Լուցիֆայ

Կիւզէլեան.

(Մատուռ դրան ճակատը դրուած).

—

40.

Յօղիւ սրտի բան արեան

Մայր Նոյեմզար Թագւորեան

եւ Միֆայէլ համակիր

Ալիշանեան որդեգիր.

եւ ի մահուն յարկ յերկրի

Յանկացան կալ առ երի

Յառհաւատչեայ որ յերկին

Բնակութեանն անմեկին.

Միֆայէլ վրն. 7 Մայ. 1882.

Նոյեմզար վրն. 2 Մարտ 1883.

—

41.

Յակոբ

Տամատեան

ծն. ի 18 Նոյ. 1854.

վախն. ի 24 Փետր. 1871.

Անշէն ամայցս այցելու

Առ սեաւ շիրմիս կաց, ո' դու

151

Հիգացելոյս հարց գանուն
Որ յայգ կենացս բեկայ սիւն
Զոր քեզ հարի գիր
Որդեակ այդր հանգիր
Մինչ ցօրն յոր եկից
Ան քեւ բնակակից .

42 .

Աստ

Հանգչի

Յովհաննէս էֆ . Տամաթ որդի Յակոբայ
ծն . 1817 ի 26 Յունիսի . վրնն , 1901 ի 19 Փետրի .

Տացէ հանգիստ ի հող մարմին ,
Այլ քո հոգիդ , հայր երկնապաց
Լիցի ցանկ հայր մերոյ գարմին ,
Փոխել ի խինդ գաւգ մեր , զլաց :
Յօժարագոյնք աչք մեր ի վեր
Ուր ժողովեալ գանձ անձկալի ,
Յառեցին քեզ սիրտք կարեկէր
Յօթեակս երկնից յոյժ պանծալի .

43 .

Եաղլըգնեան

Պետրոս էֆէնտի

Ֆամիլեաւընըն

1873

(Մատուռ զրան ճակատը զրուած)

(Ներսը քարերու վրայ զրուածը) .

ա .

Աստ հանգչին

Լուցիֆա Եաղլըգնեան

152

յ2 Յունուար 1873
վրն . 64 ամաց հասակի .

բ .

Պետրոս էֆէնտի

Եաղլըգնեան

վրն . ի 25 Մարտ 1875 . ամաց 77 .

Ռոգա Եաղլըգնեան .

վրն . 2 Փետրուար 1882 ամաց 79 .

44 .

Վիչէն Պետրոս Հոլասեան

Տահմին

1884 .

Աստ կենցաղոյս վերջալոյս

Յաւիտենից արշալոյս .

(Մատուռ զրան ճակատը զրուած) .

ԹԱՂ ԲՐԳՆԻԿՑԻՈՑ

Գերեզմանատանս արեւմտեան կողմը , գերեզմանատան
արտաքին քարահիւս որմին մօտ կը գտնուի՝ աստիճան մը
քարերով բարձրացած վայր մը , որուն մէկ կողմը կը տես-
նուի ձող մը վրան տախտակ մը հաստատուած եւ զրուած
«Թաղ Բրգնիկցոց» : Կ . Պոլիս գտնուած Բրգնիկցիք թաղած
են իրենց ննջեցեալները այս իրենց սեփական վայրը . շիրիմ-
ներու՝ խաչքարերու վրայ զրուածներն են հետեւեալները :

153

1. Այս է տապան հան
գրատեան Գօթեան
Պետրոս որդի Մէ
ղոսի Սէփաստիոյ
Բրքընիկ գիւղէցի
ծ. 1833. Մ. 1894.

2. Աստ հանգչի
Արքաւիամ Մարանեան
որդի Պետրոսի
ծնել. 1844. վախն. 6 Դեկ. 1911
ի Բրգնիկ. ի Կ. Պոլիս.

3. Արեւեան Յովսէփ
ծն. յամի Տեառն 1832
ի Բրքնիք
ի Տէր ննջեաց
12 Հոկտ. 1907.
Նորա ուղղին ընթացար
Ջոր պաշտեցիր սիրավար
Նդիր դու միշտ կաթոգին
Հայր եւ պաշտպան անոքին
Եօթանասուն հինգ տնաց
Երեք աստի ի կենաց
Երջանկութիւնդ այժմ գտեր
Անմահ հոգւոյդ կենսաբեր.

4. Այս է տապան հանգստեան
Սերաստացի
ի գիւղն Բրքնիկցի
Քիւրտեան Յովհաննէսի որդի
Զարայեանացի Պետրոս
Որ հանգեաւ ի Տէր 52 տնաց յամի Տեառն
1885. Ապրիլ 16.
Վարդուհի կողակիցդ Քրդեան
Նդեր միշտ եղբօրն պաշտպան
ծն. 1839 ի Բրգնիկ
† 1919 Կ. Պոլիս.

5. Այս է տապան հանգստեան
Քըրտեան
Բրգընիկցի Յովհաննու
որդւոյն Սիմոնի որ հանգեաւ
ի Տէր 1886 Ապրիլ 1.

6. 1833 ծն. † 1893 Մարտ 12.
Այս է տապան հան
գրատեան Պօղոս
Տէր Պօղոսեան
Որդի Գաբրիէլի
իւր հայրենիքը Սեփաս
տիօ Բըրքընիկ գիւղ է.

7. Ծն. 1868. Վարդան Տիրկերեան
ի Բոֆնիկ. † աստ 1896 Ապ. 26.

ի տխուր յիշատակ որդւոյ
իւրոյ անձկալոյ Վարդանա
եւ Թոռանն իսկուհոյ խամ
ըեցելոյ ի դեռափքիք հասկ'
Կանգնէ գայս ի սիրտ աղելսջ
Հայրն Վարդանայ Յով
հան Աղա Տիրկերեան.

Եւ Յիշեսցի
Յովսէփ Տիրկերեան
որդի Յակոբի
որ ինկաւ ի կոտորածի վասն անուանն
Քրիստոսի ի Կ. Պոլիս 1896
ծն. 1836 ի Բրզնիֆ.

8. Աստ հանգչին
հաչատուր

Որդի Թորոսի Տէմիրբեան
Բոգընիկցի

ծն. 5 Յվր. 1830. վխն. 20 Օգոս. 1880
Թորոս որդի հաչատուրի Տէմիրբեան
ծն. 1862 Հոկ. 1. վխն. 1 Մարտ 1895.
Մտայ այս մուրք աշխարհի միջով ցաւով
կեանքս անցուցի բիւր ախով վախով
Գոհ գտաքք անցայ միւս անանց կեանքին
Յուսով լուսեղէն փառաց երկնքին
Յաջողելու միզ գիս հողը դրան
Ամէն բան ոչինչ, Աստուած է իբրաւ.

9. Աստ ամփոփի մարմին
Պօղոսի

Խըտտարեան Բրզնիֆցւոյ որ 61 ամաց գոլով
վախնանեցաւ ի պանդխտութեան ի մայրաքաղաքիս
յամի Տեառն 1881 Նոյ. 1.

10. Պաղտիկեան Պետրոսի
Աննա կին ցանկալի
Առ որդւոյն Մկրտչի
Միամեայ աստ հանգչի

Լի յուսով հաւատոյ
Գըտանել յերկնից ծոց
Յօրնարանն երջանիկ
Ըգիրշտակ իւր մանկիկ
Աննա Պաղտիկեան 1849
Մկրտչի Պաղտիկեան ծն. 1888
Բրֆնիկ.

11. Բրզնիկցի
Մըկրտչի որդի
Քէվորգ 50
վախնանեալ
հասակի ամաց. Ե.
Յուլիսի 1879.

12. Բրգնիկցի.
Միֆայէլ Ղարիպեան
որդի Պօղոսի
վախճանեալ
ի հասակի 55 ամաց եւ
4 Յուլիսի 1879.

13. Ք. 1
Շիրիմ
Այս է տապան Սեբաստեայ
ի գիւղն Բոգընիկցի Պանտալեան
Օհանիկ որդի Յովհաննէս որ
ծնեալ է ի հայրենիք հօր իւրոյ
ի թուականի Փրկչին մերոյ
1847 Մայիս 8. որ եւ հանգեալ
ի Տէր ի ծաղիկ հասակի 18 ամաց
ի սուգ եւ ի տխրութիւն
համակելով զծնողս իւր
ի 1865 Յուլիս 20.

14. Այս է տապան հանգստեան
Սեբաստիոյ Բրգնիք գիւղի
Գօգօյեց Պետրոսի որդի դեռա
հասակ Յովհաննիսի յամի 1869.

¹ Թիւ 13 զերեզմանաբարն, փոխադրուած է հոս Բանկալթիի նախկին զերեզմանոցէն:

15. Բրգնիկցի
Փիլիպպոս
Փապունեան
որդի Յովհաննու
վախճանեալ 45 ամաց
յ12 Փետր. 1881.

16. Բրգնիկցի
Յովհաննէս Մարկոսեան
որդի Ստեփանոսի
հանգեալ ամաց 35
յ3 Նոյ. 1876.

17. Աստ հանգչի
Մելիֆոն Ագարեան
Բրգնիկցի
հանգեալ ի Տէր 1891 Մարտ 19. ամաց 19.
կատարինէ Ագարեան
հանգեալ ի Տէր 1891 Նոյ. 15. ամաց 45.
Զապէլ Ագարեան
հանգեալ ի Տէր 1905 Դեկ. 27. ամաց 3.

18. Անտոն Քէշիշեան
1863—1927. Բրգնիկցի.

19. Աստ հանգչի Պետրոս Տօտիկեան
Վեյրոն եւ Մկրտիչ
ծն. 1857 Բրգնիկ. վխն. 1917 Կ. Պ.

20. Աստ հանգչի
Իմ սիրասուն չորս զուակունք
Կարապետ. Թէրէզա. Աննա եւ Վահան
յամի Տեան 1890. 1891. 1897 եւ —99
Ծաղիկներու պէս նոր ծիլ քնքուշիկ
Մահուան խորշակին գոհ գացին յուշիկ
Արդ այս տապանիս տակ ցուրտ անկեցեաց
Կը սպասեն աուրն հոգուց յարութեան.
Շինեցի մահարձանս եւ հայր վշտակիր
Գրիգոր Զըպրգեարեան Բրգնիկցի.

21. Աստ հանգչի
Ստեփան էֆ. Պ. Զպուֆեարեան
ծն. 1860ին † 1903 Յունվր. 15ին
Ֆանի տիրեա հօշ տուր ամմա
Ագըպէք ֆէֆք օլմագսա
Ագըպէք ֆէֆք հօշ տուր ամմա
Սիվալի շէր օլմագսա
Սիվալի շէր հօշ տուր ամմա
Շիտտէքի նար օլմագսա
Շիտտէքի նար հօշ տուր ամմա
Էպէտիլ ապատ օլմագսա.
Բրգնիկցի.

22. Տէր Պօղոսեան
Ճօշխունի
որդի Երանոս
վխնի. 55 ամաց
1902 Մարտ 10
Բրգնիկցի.

23. Աստ հանգչի
Յովհաննէս Մոռեան
Բրգնիկցի
հանգեալ ի Տէր 1908. Յունիս 1.

24. Ստեփան Զըլսքեան
Հենուգ կիրտիմ քրքեաշմա
Թանիլտէն մեղէկ կէլտի գարշմա
Ախ տէտիմ անը շու կէնն քանմա
Քատէր քամ տէտի պագմամ եաշնա
Ուլու պարի էմրի պու տր պաշնա
Սէվկիւլիւ ֆամիլեամ հէվի սավաշմա
Իչի տաղլանուր քան աքէշմա.
ծն. 1871. վախ. 1911 Յունվր. 12.
Բրգնիկցի
Աստ հանգչի
Մկրտիչ Զըլսքեան
Բրգնիկցի
ծն. 1840. վխն. 1905.

25. Հագար ուք հարիւր երեսուն վեց թըւին
Յակոբ Մարկոսեան ծնաւ ի Բրզնիկ
Յիսուն եօթն ամաց հանգեաւ ի շիրմին
Զոր իւր հօրեղբօր սիրուն ի կնիք
Կանգնեց Յովակիմ. Ընթերցող բարի
Ասա մի հայր մեր. ապրիս շատ տարի.
Ի Պօլիս 8 Մարտ 1893.

26. Աստ հանգչի
Պետրոս եւ վերոնիքա Մարկոսեան
ամուսինք
Պետրոս ծն. 1850 ի Բրզնիկ եւ վախ 1910 ի Պօլիս
վերոնիքա 1854 1901.
Առաքինական գործով կեցեալ
Այսու առն եւ կնոջ մաղթեցէք
Հանգիստ եւ վարձք յաւիտենական
Ի Կ. Պօլիս 1 Սեպտ. 1911.

27. Ծն. 1906. Աստ հանգչի վխ. 1920.
Յարութիւն Մ. Մարկոսեան.

28. Մկրտիչ Գոբեան
1873—1927. Բրզնիկցի.

29. Աստ Յովհաննէս Գոբեանի
Հանգչին նշխարքն առաքինի :
Եօթանասուն մէկ տարեկան
Բրզնիկի գաւակ էր ան :
Խմեց լեղին պանդուխտ կեանքի
Դիւցազ մ'եղաւ աշխատանքի
Տէր քու լոյսով պսակէ ալ
Քրտնած հակառը վաստակեալ
ծնած Բրզնիկ 1842
մեռած ի Կ. Պօլիս 1 Յուլիսի
1913.

30. Թ. Ա. Ղ.
Խաչիկ Գօբեան ընտանիքի Բո-
գնցւոյ տապան հանգստեան
ուր հանգչին հարսունք Եղիայի
Գօբեան Տիւրուկ Անէքա զոյգ
մատաղերամ մաքրասէր ջանիւք
կեցեալ քրսան ամ քողին
գանցաւոր կեանս աշխարհի
եւ գաւակունք որք քողեալ
աստ յերկրի եւ դու ով անցորդ
ի դէմ այս շիրմին Բարձրացո
աղօթք առ Աստուած յերկին
Տիրուհի վխն. 1904.
Անէքա վխն. 1910.

31. Բրգնիկցի
 Էգեկեան Գերդաստան
 Խաչիկ որդի Արթինի ծն. 1898. 16 Սեպ. վխն. 1898. 23 Սեպ.
 Լուսիկ կողակից „ 1856. 18 Մարտ. „ 1899. 1 Նոյ.
 Էգեկ որդի „ 1899. 6 Սեպ. „ 1899. 21 Դեկ.
 Յարութիւն Էգեկեան „ 1878. „ 1918.

32. Աստ հանգչի
 Ստեփան Աղա Պաղտատլեան
 հանգեաւ ի Տէր 1869. Յս. 9. ամաց 73.
 Յորժամ տեսանէ՛ք այս է շիրիմ տապան
 յիշեցէ՛ք եւ զիս ասգ իմ ամենայն
 ամէնայն ինչքս եւ ընտանիքս
 քողի գնացի ունայն.

33. Պետրոս
 Որդի Յովհաննու. Բոգնիկցի
 Պաղտատլեան Բէկիլիվանի
 հանգեաւ ի Տէր յամին 1879. ամաց 24.

34. Բոգընիկի
 Ղազարոս Էֆիննիեան
 12 Յունիս 1879. Եաշ 54.
 Մարիամ Էֆիննիեան
 17 Սեպտեմբեր 1885. Եաշ 45.
 Սիչէն Թումանով
 22 Դեկտեմբեր 1889. Եաշ 42.

- Գրիգոր Գափտանըեան
 2 Մայիս 1891. Եաշ 46.
 Ընդ ցուրտ շիրմաս
 ի քուն յախտեմից
 Հանգչին նշխարֆ
 Բրգնիկցի
 Ղազարոսի Էֆիննիեան
 որդւոյ Խարայէլի:
 Տարածամ փոխեալ
 յ12 Յունիսի 1879. ի հասակի 54 ամաց.

35. Աստ հանգչի
 Տիկին Մարգարիտ կողակից
 Ալիքսան Տէր Աստուածատրիանի. ծն.
 14 Սեպ. 1856 † 22 Յնիս. 1901.
 Բարի վարքով, արքուն կենալով
 Միշտ համբերեցէ՛ք եքէ ունիք
 Շատ մը վիշտ, գերեզմաննիդ
 Դուք շարունակ, յիշեցէ՛ք որ
 Այս կերպով Աստուծոյ երեսը տեսնէ՛ք.

36. Ի Տէր հանգեաւ
 Յարութիւն Չարար
 եան Բրգնիկցի որ
 դի Պետրոսի ի տիս
 45- 13 Յունիսի 1905.

37. Բրգնիկցի
Մաթոս Ղարիպեան
որդի Մկրտչի
հանգեալ 38 ամաց
14 Ապր. 1881.

38. Ծն. 1841. վիսն. 1895.
Այս է տապան հանգրս
տեան Տէր Պօղոսեան
Սըհակ որդի Աբրահամի
ի հասակի 55 ամացըն կ
ընֆէց ի մահկանացը
Յիշատակ է Ըստեփ
անի որ է Բըրֆընիկցի.

39. Դամբարան Հանեան Գերդաստան
Աստ հանգչի
Յովակիմ Հանեան
որդի Սիմոնի
ծն. 1851 Բրգնիֆ † 1922 Մարտ 4. Կ. Պ.
Ստեփան Հանեան
որդի Յովակիմի
ծն. 1879 Բրգնիֆ. վիս. 1924. Կ. Պօլիս.

40. Աստ հանգչի
Պողոսի որդի

166

Պետրոս Մատեան
ծն. Բրգնիֆ 1888. վիսն. Կ. Պօլիս 1915
Բրգնիկցի.

41. Այս է տապան հանգստեան
Ղազարոսի Մ. Յակոբեան
Որ յառաջն էր Յ. Մատեան
Այժմ յորջորջի իւր հօր անուամբ
Փոխեալ ի կեանս անգրուական
Թողեալ ի սուգ զիւր տոհմն համայն
ինքն ի գիւղէ Բագրատունեան
Հոս կը հանգչի պանոխտական
ծն. 1858. վիսն. 1911.
Որք ընթեռնուֆ գայս գիր տապան
Աղօթեցէֆ վասն հանգստեան:

42. Ծն. 1873. Մ. 1901 Օգ. 24
Բըրֆընիկցի Մաղաֆեան Պետրոս
որդի Կիրակոսի 28 տարի հասակին
կը հանգչի տեղը.

43. Բրգնիկցի
ծն. 1854. մեռ. 1905 Դեկ. 4.
Ողբացեալ Պօղոս Մաղաֆեան
գարմէն արկածով յսլուած
մահուան նիրանէն լաց

167

ողբ կոծ քողուց իւր որբ
գաւակաց Տէրն հաղորդ ընե-
կրկնաւոր փառաց.

44.

Աստ հանգչի
Աբրահամ Շիրինեան որդի
Ղուկաս Շիրինեան այլ անուն
Կանտիկեան. Սեբաստիոյ Բրբնիկ
գիւղէն ծնեալ 1843 որ հանգեալ
ի Տէր 1915 Մայիս 28. ն. տ.
Այր բարեպաշտ ամուսին
հանդակաք հայր գորովագութ.

45.

Աստ հանգչի
Գրիգոր Գուգունեան
ծն. 1891. վախ. 1910 Նոյ. 28.
Անժել դուստր Յովհաննու
ծն. 1901 Կ. Պ. վ. 1913.
Յովհան Գուգունեան
որդի Յակոբայ
ծն. 1863 Բրգնիւ. վ. 1918 Կ. Պ.

46.

Այս է տապան
Յակոբ որդի
Ներսէս Գուգունեան
ծն. 1876 Բրգնիւ
վխն. 1926 Հոկտ. 20. Կ. Պոլիս.

168

Վերոն դուստր Ներսէսի
ծն. 1891 վխն. 1893.
Աննա դուստր Ներսէսի
ծն. 1892 վխն. 1893.
Անժել դուստր Յովհաննու
ծն. 1901. Կ. Պ. վխ. 1913.

47.

Աստ հանգչին
Սարգիս Պալեան
ծն. Բրբնիկ 1895—1919.
Ղուկաս Պալեան
ծն. Բրբնիկ 1889—1920.
Խաչիկ Պալեան
ծն. Բրբնիկ 1858—1925.
Երկու որդիներս ու այր
Կ'ողբամ սրգուորիս մայր :

48.

Աստ հանգչի
Պալեան Յովսէփայ որդի Պետրոս
Բոգընիկցի
Կեցիր ով անցորդ միտ դեր իմ խօսքին
Կարն մը պատմեմ քեզ յուշերն իմ կեանքին
Քըսանութ տարի տառապեցայ հոս
Յաւերս եղաւ անվերջ, արտառափս մը ըլտահոս
Միակ ըստփանք մ'ունեցայ ընկերս
Մեր սիրոյ պտուղն գրգուեցին ձեռքերս.
Մեկ հատիկ աղչիկ, կեանքէս յիշատակ
Ու ես գոհ կ'իջնեմ այս փոսին յատակ.

169

Խըրատ ամենուն գործեցէք բարիք
Սիրեցէք զԱստուած, կըլլաք երջանիկ.
ծն. 1868 Հոկ. 26. Վլսն. 14 Նոյ. 1893.

49.

Աստ հանգչի
Տիկին Վարդուհի դուստր
Գաբրիէլ կէօպէլիանի ծնաւ
13 Յուլիս 1883. մեռաւ 10
Մարտ 1902. Օրիորդ Զարուհի
ծնաւ 24 Մարտ 1893. մեռաւ 12
Հոկտեմբեր 1894.
Հայրիկ. մայրիկ. եւ իմ բոլոր
Սիրելիք. ծաղիկ. հասակ. գիս
Հողերուն. յանցնեցիք. քէեւ
Հիմա ես. հանդարտիկ կը
Ննջեմ. բայց կարօտովըս
Ամէնքնիդ. կը տանջեմ. Բրգնիկցի
Տարաբաղդ. Վարդուհի.

50.

Յակոբ Օկանեան որդի Յարութիւնի
Բրգնիկցի
ծն. Կ. Պ. 1910 — Վլս. 1914.

51.

Այս է տապան հանգըս
տեան Սեփաստիոն Բը
րբընիկ գիւղացի Ա.
նանեան Մըկըրտիչ

170

որդի Յովսէփի
ծն. 1835. Մ. 1888.
Առաքել Անանեան
որդի Պողոսի
ծն. 1858 Բրգնիկ
Վ. Կ. Պ. 1926.

52.

Զայս արձան յիշատակ Պօր
նանեան Յովսէփ վարդապետի
կանգնեն եղբօր որդիք նորա
Գրիգոր. Աւետիք. Յովհան Բրբը
նիքցիք առ Սեբաստեաւ
փոխեցաւ արդեամբք 86 ամաց
1881. Դեկ. 19.

53.

Պետրոս Կ. Պալապանեան
ծն. 1912 Նոյ. 23. Վախ. 1913 Սեպ. 15
Երկու եղբայր ենք
Դեռ շատ փոքրիկ մենք.
Ծնողք սիրական
Մի՛ լաք մեր վրան.
Մկրտիչ Կ. Պալապանեան
ծն. 1911. Ապ. 1. Վլս. 1913.
Դամբան
Տոհմին Պալապանեան
Կոմիտասայ
Որդի Մկրտիչի
Եւ Թագուհոյ
Բրգնիքցի.

171

54.

Աստ հանգչի
 Ոսկիհան Պալապանեան
 որդի Կարապետի
 ծն. 1883 Բրզնիֆ † 1918 Կ. Պոլիս
 Յիշեցի
 Ե՛ւ եղբայրն Ալիֆսան
 ծն. 1889 Բրզնիֆ † 1915
 Զինուոր ի Տարտանէլ
 Բրզնիկցի.

55.

Այս է
 Տապան հանգստեան Գերդաստանի
 Զաքարեան ի Բրզնիկոց Սեբաստիոյ
 ի Կ. Պոլիս գաղթելոյ Սարգիս որդի
 Ստեփանոսի ծն. 10 Փետր. 1834
 Տիրուհի Բրբրեան կողակից Սարգսի
 ծն. 3 Ապր. 1834. վլսն. 7 Մարտ 1904.
 Սօֆի Զաքարեան վլսն. 14 Փետր. 1922.

56.

Մարգարիտա Պալապանեան
 Բրզնիկցի
 22 Սեպտեմբեր 1914.

57.

Ստեփան Թախմազեան
 Զարէսիգ տէրտէ տիւշ օլտոււմ
 Տէրմանըմը պուլամատըմ
 Թաղըմտան իմտատ տիլէտիմ

172

Նիսազըմ գապուլ օլմատը

Հէյ վախ

Քարա քօփրաֆ օլտու մէսֆեանըմ

ծն. 1858. վախ. 1910 Դեկ. 16.

58.

Շեկեան
 Միֆայէլ վղպետ
 Բրզնիկցի
 հանգեաւ ի Տէր 1877 ի 24 Ապրիլի.

59.

Աստ հանգչի
 Տիկիմ Լուսիա
 Կողակից Դ. Իֆիղաքեան
 ծն. 1849 Բրզնիֆ վլսն. 1919 Կ. Պոլիս.
 Բրզնիֆցի
 Դիմու Իֆիղաքեան
 որդի Յակոբայ
 ծն. 1840 Բրզնիֆ վլս. 1922 Կ. Պ.

60.

Աստ
 Գերդաստան
 Յովհաննէս Տէրմէնեան Թ. 19
 Տիկ. Գայանէ Տէրմէնեան
 ծն. 1862 ի 2. հանգեաւ 1914 Օգ.
 Բրզնիկցի.

173

61. Եղուարդ Տօփիկեան
ծն. 1909. վախ. 1 Մայիս 1910
որդի Ալեքսանի
Բրզնիկցի.
-
62. Աստ հանգչի
Յարութիւն Գօչիկեան
ծն. ի Բրզնիկ 1828. վխն. 23 Նոյ. 1912
Յշտ. Սուգիասի որդի Պողոսիկ.
-
63. Աստ ամփոփի մարմին
Պալեան
Յովհաննու Բրզնիկցւոյ որ 45 ամաց գոլով
վախնանեցաւ ի պանդխտութեան ի մայրաքաղաք
յամի Տեառն 1884. Դեկ. 23.
-
64. Աստ հանգչի
Պողոս Պալեան
որդի Աստուածատուրի
ծ. 1847 Բրզնիկ. վ. 1902. Կ. Պ.
-
65. Աստ հանգչի
Երանոս Այտնեան
որդի Պողոսի
ծ. 1864 Բրզնիկ. վ. 1916. Կ. Պ.
Յակոբ որդի Երանոսի.
ծ. 1905. վ. 1910. Կ. Պ.

66. Տապան
Հանգստեան
Այտրնեան Ազգատոհմին
Սիմօն որդի Յովսէփայ
հանգեաւ ի Տէր յամաց 41
ի 1 Մարտի 1895
Եւ Յովհան հարազատ նորին
յամաց 19. 1 Ապրիլի. 1896.
-
67. Սերաստիա գիւղէն
Բոֆնիկ Սնիսեան Մկրի
որդի Յակոբ 1890 Փովր. 6. ամաց 28.
-
68. Բրբրնիկցի Ապանց
Յովհանէսի որդի որ 23
ամաց հանգեաւ ի Տէր
յամի 1875 Մայիս 15.
-
69. Հոս կը հանգչին
սիրով անբաժան
մահուան մէջ ալ մէկ
Փրֆնիկ գիւղացի
ազնիւ գերդաստան
հայր մայր եւ որդի
Եգեկեանք
Սիմօն ծն. 1832—1894.
Մարիցա ծն. 1845—1917.
Ստեփան ծն. 1888—1909.

Ci-Gisent
La Famille Ezekian
Père mère et fils
Simon. Maritza. Etienne.

70.

Աստ Հանգչի
Մովսէս Տէմիրնեան
որդի կիրակոսի
ջրկիր
ծնեալ ի Սեբաստիաի գիւղն Բրբնիկ
որ հանգեաւ ի Տէր ի 20 Փետ. 1892
ի հասակի 77 ամաց
Աղօթեցէք որք հանդիպիք
Վասն հոգւոյ հանգուցելոյս
Որ Տէր Յիսուս անանց բարի
Շնորհէ յերկինս հանգիստ եւ լոյս.

71. Վէմ անշունչ Յովհաննու եւ Պողոսի
Որդեկացն Տէր Աստուածատրեան Յարութիւնի
Բնիկ Սեբասիոյ Բագրատունեցիք
Հեզուքեան տիպար եւ մարդկան ցանկալի
Պանդխտական կենօքն մեկնեցան աստի
Թողով ի սուգ անմխիթար համայն սիրելիք.
Յովհաննէս ծնեալ ի Բրբնիք 24 Յունիսի 1889
Վախճանեալ 20 Յունուար 1894.
Պողոս ծնեալ ի Բրբնիք 27 Դեկտեմբեր 1848
Վախճանեալ 1 Յունիս 1895.
Աղօթեսցիք վասն նոցա.

176

72.

Աստ հանգչի
Ես Միքայէլ Վարդանեան
Բողբոջ բուսայ ի Բրբնիք
Աստ ծաղկընկեց կամ մնամ
Դետակն յիմ բուն հայրենիք

Ծաղիկ հեշտաբոյր հեզիկ եւ համբոյր
Թոռեալ յերկին գերք սրաթէւ հրեշտակի
Էր որդեգիր հլու սիրեալ ամենէն
Զինքն յաւէտ լան որք գտապանս կանգնէն.
ծն. 1873 Մայիս 6. վլսն. 1893 Ապրիլ 25.

73.

Աստ հանգչի
Յովհաննէս
Տէրաստուածատուրեան
որդի Եղիայի
ծն. 1861 Բրբնիք. վ. 1918 Կ. Պոլիս.
Ohannes Derasduadzadourian.

74.

Տէրաստուածատուրեան
Սեբաստեա
Բաբրատունիքի
Ո՛հ անգուք սուր առոյգ կենացն
տալով զբաւ
Նոան ծաղիկ կարկըտահար
բաշամեցաւ
Եօք տասն ամեան դեռաբողբոջ
սեւ հող մտաւ

13*

177

Ծնողքն ի սուգ ինքն անմեղուկ
յերկիրն քոսու

1886 Յնիս 17

Յշակ եղբոր իւրոյ Օհաննու.

75.

Աստ հանգչի

էրանոս որդի Սիմոնի

Տէրաստուածատուրեան

ի Բըրգընի գեղջէ

ծն. ի 4 Սեպ. 1856 † ի 27 Օգոստ. 1905.

Յիշատակ եղբօրն Յովսէփայ

Յովսէփ Ասածատուրեան

ծն. Բրգնիկ 1860. վ. 3 Յնվ. 1912.

76.

Աբրահամ Ղարիպեան Բրգնիկցի

Ով արհաւիրք դառն մահուան

Յանկարծ ձգեց զիս յայս տապան

Յօտար երկրի պանդխտութեան

Կին եւ որդիք ի մեծ կական

Եղբարք սիրունի տուն հայրենեան

Յանձնեցին յայս քշուառ դամբան

1889. Օգոստ. 23.

77.

Ես Ալիքսան Ղարիպեան

Բողբոջ բուսայ ի Բրգնիք

Աստ ծաղկնկէց կամ մնամ

Դէտակն յիմ բուն հայրենիք

† 25 Նոեմ. 1892.

178

78.

Աստ հանգչի

Յարութիւն Չաքալեան

որդի Սիմոնի

ծն. 1839 Բրգ. վախն. 1879 Կ. Պ.

Թագուհի Յ. Չաքալեան

Դուստր Յ. Գուգունեանի

ծն. 1849 Բրգ. վախն. 1912 Կ. Պ.

Գրիգոր Չաքալեան

որդի Յարութիւնի

ծն. 1874 Կ. Պ. վախն. 1894 Կ. Պ.

79.

Շիրիմ

Գերդաստանի

Աքնեան Ստեփանոսի

որդւոյ Պետրոսի

հանգեաւ ի 10 Նոյեմբերի

1848. քսան եւ եօթն ամաց.

Միքայէլ որդի Պետրոսի

ծն. 1848 Բրգնիկ. † 1916 Կ. Պոլիս.

Փեքրոնեայ դուստր Միքայէլի

հանգեաւ ի ծաղիկ հասակի ամաց 14

1896 Օգոստոս 21.

Յովսէփ որդի Միքայէլի

ծն. 1885 Կ. Պոլիս † 1918 Կ. Պոլիս.

Յիշատակ Միքայէլ Աքնեանի

La Famille Atdjian.

179

80.

Բրգնիկցի

Ներսէս Տէմիրնեան

որդի Միքայելի

վ. 33 ամաց 17 Մարտ 1874.

Ղուկաս Տէմիրնեան

որդի

վ. 65 ամաց 15 Ապրիլ 1898.

Գրիգոր Տէմիրնեան

որդի Պօղոսի

վ. 55 ամաց 20 Փետր. 1907.

—

81.

Բրաբիոն Բրտեան

Աստ հանգչի խաղաղութեամբ մի տիկին

Նաւահանգիստն է այս կեանքի նաւակին

Անցորդ եթէ շիրմի մ'առջեւ ողբայիր

Հոս ալ կանգ առ աղօթք մ'ըրէ ու անցիր.

Ասուպի պէս գիշերին մէջ թռչնեցաւ

Յիշատակին լոյսը ձրգեց ու անցաւ

Աշխարհի մէջ կրեց վերքերը խաչի

Եւ արդ հեռու սին կեանքէն աստ հանգչի.

ծն. 1891. Մ. 1920.

Բարուք Բրտեանի որդի Ստեփան

Սեբաստիոյ Բրգնիք գիւղէն

հանգեաւ ի Տէր 47 ամաց 1893 Հոկ. 26.

—

82.

Հանգեաւ ի Տէր

Յարութն Պաղտի

կեան որդի Յովա

նանու. ծնեալ ի

Սեբաստիա գի

ւղն Բրգնիկ

1845 Մարտ 23

վախճանեալ ի հաս

ակի 66 յամի 1909

Փետր. 24 Յիշատա

կ է շիրմնս կողակիցն

Պաղտիկեան.

—

83.

Աստ հանգչի

Յակոբ Պալեան որդի Յովհաննէսի

ծն. 1860 Բրգնիք † 1896 Կ. Պոլիս.

Աբրահամ Պալեան որդի Պետրոսի

ծն. 1903 Կ. Պոլիս † 1913 Կ. Պոլիս.

Բրգնիքցի.

—

84.

Աստ հանգչի

Պետրոս Անդրանիկն

որդի Սահակ Պ. Գուգուռեանի

ծնաւ 25 Ապրիլ 1899

թաւ յերկինս 15 Յունիս 1899.

—

85.

Աստ հանգչին

Քրիստինէ Գուգուռեան

ծն. Բրգնիք 1882. վախ. 1916.

Պետրոս ծն. 1899. վախ. 1899.

Յովսէփ ծն. 1900. վախ. 1922.
Մարի ծն. 1908. վախ. 1912.
Թէրէզ ծն. Կ. Պոլիս 1912.
վախ. Փարիզ 1925.

86. Բրգնիֆցի Յովսէփ ձեպէնեան
որդի Ստեփանոսի
հաւատարիմ ծառայ
Մէսիօ Հէլսյիկի
ծնեալ 1849. վախն. 1899.

87. Արդեն
Յովհաննէս
Կովիտաս
Արեւեան
Այս է տապան հանգստեան
Յովհաննէս Արեւեան որդի Յար
ուքենի. Արդեն որդի Կովիտա
սա ծնեալ 1898 Յնվր. 23. հանգեալ
1900 Սեպտեմբեր 15
Բրգնիկցի
Կովիտաս
ծն. 1903 Նոյ. 1. վախ. 1910 Ապրիլ 5.
Յարութիւն 1914 Յունիս 29
որդի Յովհաննէս ծն. 1897. Օգոստ. 29.

88. Մարտիրոս Պաղտիկեան
ծնեալ 1873 Բրգնիֆ
վախ. 1922. Յունուար 8.

89. Եւ Յիշեսցի
ձորնի Էմիլեան
որդի Յովհաննէսի
ծն. 1895 Կ.Լ.Պ. վախն. 1918
Ուզուն Գէօրգիւ զինորութեան.
Աստ հանգչի
Յովհաննէս Էմիլեան
որդի Գրիգորի
ծն. 1865 Բրգնիֆ. վխն. 1922 Կ. Պելիս.

90. Որդի Թագուհի
Աստ հանգչի տիկին
Աննա Էմիլեն ծնեալ
1859 Բրգնիկ Սեբաստիա
վախն. Կ. Պոլիս 1909 Դեկ. 7.

91. Գէորգ Ս. Շահնամեան
1927
Աստ հանգչի
Գետրոգ Շահնամեան
որդի Սարգսի
ծն. 1872 Բրգնիֆ վխ. 1927 Կ. Պոլիս

Եւ յիշեցցի յիշատակ իմ
սիրեցեալ
Մընաք բարեաւ սիրելի ազգականք
Ձի քաջեցի ես շատ տառապանք
Օր պիտի ըլլայ որ միանանք
Ձանացէք որ միշտ պատրաստ ըլլաք .

*Բրգնիկցւոց թաղին երկու կողմն ալ կը տեսնուին պարզ
գերեզմաններ , որոնց ոմանց վրայ կանգնուած են երկաթ կամ
փայտ խաչեր յիշատակազրութիւններով : Ասոնք ալ աչքէ ան-
ցընելով կը դըրոնենք հետեւեալ յիշատակազրութիւնները .*

1. Աստ հանգչի
Պօղոս Քէսքէնեան
ծն . 1896 † Օգոս . 15 . 1923 .

2. Աստ հանգչի
Անտոն Պուզիկեան
ծն . 1865 † 18 Մայիս 1923 .

3. Հօրօք
վախ . Հոկտեմբեր 27 . 1923 .

4. Ծնեալ 1869
Ագապի Օրինեալ
վախն . 1 Մայիս 1923 .

5. Սօֆի Փէֆլէգ
24 Փետր . 1923 .

6. Աստ հանգչի
Իլիաս Մ . Հելվանեան
1880—1922 .

7. Մարի Կազեան
ծ . 1874 . Մ . 1922 .

8. Ici Repose
Joseph Demirdjian
décédé le 1er Juin 1922 .

9. Աստ հանգչի
Պետրոս Մալանեան
ծն . 1879 Դեկ . 7 . եւ հնգ . ի Տէր 1922 Ապր . 1 .

10. Ici Repose
Catherine Avedisian
née le 15 Août 1911 . morte le 17 Fevrier 1922 .

11. Տիկին Մարի Կիրակոսեան
1922 .

12. Աստ հանգչի
Լուսիգա Յովհաննէսեան
ծն. 1851. վլսն. 1922 Յնվ. 8.
-
13. Այս է տապան հանգիստեան
Մըշէցի գէղէն Յառինց
Տէր Մովսէսեան Վարդանի որդի
Պետրոսին ծն. 1815. հանգ. 1868 Ապ. 10.
-
14. Մարի Էմբենեան
1873—1927.
-
15. Անթուան Մինասեան
1864—1927.
-
16. Վլսն. Մարի Քէսէնեան. 1927 Դեկ. 14.
-
17. Ծնվ. Զպլաքեան Քաթինա Պէգնեան. մե. 1927 Դեկ. 22.
-
18. Ծն. 1863 Անթուան Զաղիկեան վլս. 1928.
-
19. Annik Boyadjian
décédée le 8 Février 1926
agée de 68 ans. R. I. P.
-

20. Յակոբ Եալանգաքեան
ծն. 1890 վլսն. 18 Փետր. 1928.
-
21. Ծն. 1860 Օննիկ Եուսուփեան վլս. 1928.
-
22. Նեկտար Փերաշիմէ. 1828.
-
23. Մ-Ս
1840—1928 Մարտ 10. Բերս.
-
24. Ծն. 1858 Րէժինա Զօպանեան վլս. 29 Մարտ 1928.
-
25. Տօղ. 1882 Գէորգ ճանաչեան վեֆ. 1928 Ապր. 15.
-
26. Stepan Mardrossian
décédé le 9 Août 1928
Agé de 65 ans.
-

Գերեզմանատանս արեւմտեան կողմը, Բրզնիկցւոց թա-
ղէն քիչ մը հեռուն, կը տեսնուին քանի մը շիրիմներ եւս,
որոնց մօտն երթալով կը կարդանք հետեւեալ յիշատակա-
գրութիւններն քանդակուած գերեզմանաքարերուն վրայ :

1. Քարին. Մկրտիչ
Ա. կողմը. Պէշիկթաշեան
ծնեալ
1829
վախճանեալ
22 Նոյեմբեր 1868
Բ. կողմը. Ի հանգիստ
իմ հողոյ մըտից
Անդրէն ընկող
մանեալ .
Գ. կողմը. Աստ
Պէշիկթաշեան
Հանգչի Մկրտիչ
Անունըն անանփոյս յանձուկս
յայս Ի կիռ
Սիրելի ազգին, եւ ազգին
Ի սէր
Եղեալն անձնատուր տո...
տէր
Սիրտ ազնուագուք եւ համնար
վըսէմ :
Դեղապարելով Ի նմա Ի նահ նեմ :
Ի մանուկ տիւց խոհեմ եւ ըզգօն :
Քաղաքավարեալ Ի բարս եւ կըրօն :

Քերթոյ հոգեշարժ Ի թաղր եւ Ի քընար :
Ամբիծ յերկոսին դաշնակեալ զլար :
Քառասնամէնի ելիք ըզկեցեալ :
Համագգեաց բնաւից Ի սուգ եւ աւաղ :
Նոցին շնորհապարտ սէր եւ անկեղծ :
Կանգնէ գայս նըմա յիշատակ անեղծ :

- Դ. կողմը. Սրտասարսուռ
Մառախլապատ
Ի վիմէդ
Թող շողարփի ցոլայ
Սփռի յընդհանուրս .
Աւիւն հոգւոյդ նահա
նչ հասեալ յարփեւնոյն
Յարցուցիկ Ի թրթռա-
կանդ յերգս աղու :
Քնարաց Ի քնարս իբր
զնշոյլ յալեաց յալիս :
Աւանդեսցէ ապագայից
զանուն քո :
Պէշիկթաշեան այս քո բաժին
յետ մահուդ :
Եւ այս քաղցունք խառնեալ
յարտօսք մըտերմիդ :

2. Պետրոս Հ. Ադամեան
ծնեալ Ի Կ. Պօլիս յամի Տեառն 1849
Ողբերգու անգուգական քերթոյ քաջ
Նկարիչ յաջողակ, իմաստասէր կորովամիտ
Կենդանի հաւատով եւ յուսով հանգեալ Ի Տէր

Յամի Տեան 1891. 4 Յունիսի.
Ողբացեալ յամենեցուն.

3. Յայս հանգչի տապան
Անտոն Ադամեան
Ընդ խաչին քեօֆ
Իւրոցն արտասուօֆ
ծն. 1863 † 1897.

4. Սրապիոն Հէգիմեան
ծնեալ 1831. մեռեալ 1892.

5. Յ. Վարդան Փաշա
ծնեալ 26 Սեպտեմբեր 1816
վախճանեալ 28 Մարտ 1879.

6. Յայս հանգչի տապան
Էմմանուէլ Եսայեան
ծն. 1839 Դեկ. 24 † 1907 Օգոս. 23.
Հանգուցեալ հոգւոյն
Հաստչին իւր ի բոյն
Դառնալ վերստին
Մաղթանք մեր լիցին:

Գերեզմանատանս գլխաւոր ճամբուն ձախ կողմը զըտ-
նուած դամբարանները՝ շիրիմները՝ գերեզմանաքարերը աչքէ
անցընելէ յետոյ, սոյն գլխաւոր ճամբուն աջ կողմը գտնուած
Թաղերուն վրայ եւս ակնարկ մը նետենք: Ուստի Գերեզմանա-
տանս զոնէն ներս մտնելով՝ քանի մը քայլ առնելով աջ կող-
մերնիս կը տեսնենք քար մը որուն վրայ գրուած է

Սրբ.
Մեսրոպ.

Այս ճամբան մտնելով ձախ Թեւերնուս վրայ կը տեսնենք
Տեսուեալ շիրիմներն եւ յիշատակագրութիւնները:

Ս. Մեսրոպ (ձախ կողմը Ա. կարգին վրայ).

1. Թէրէգա Սինապեան
ծնել. Գըլնը. 1830—1870.
Գասպար Պէյ Սինապեան
Բժիշկ. 1812—1872.

2. Գերդաստան Վ. Սինապեան
Meguerditch Sinapian
décédé 7 Juillet 1922.

3. Անտոն շամեան
Որդի Մարտիրոսի
ծն. 1868 Փետր. 12. վխն. 1891 Յլա. 14.

Մեռաւ մայրս երբ յորրանի
 Մանուկ էի անբարբառ
 Հայրս ալ մեռաւ պատանի
 Մընացի հէգ, որք իսպառ
 Զիս նոր մարդ ժիր, խելացի,
 Հնձեց մահուան գերանդին
 Ո՞վ Տէր, ես հոս շատ լացի
 Հոգւոյս խնդալ տուր անդին:

4.

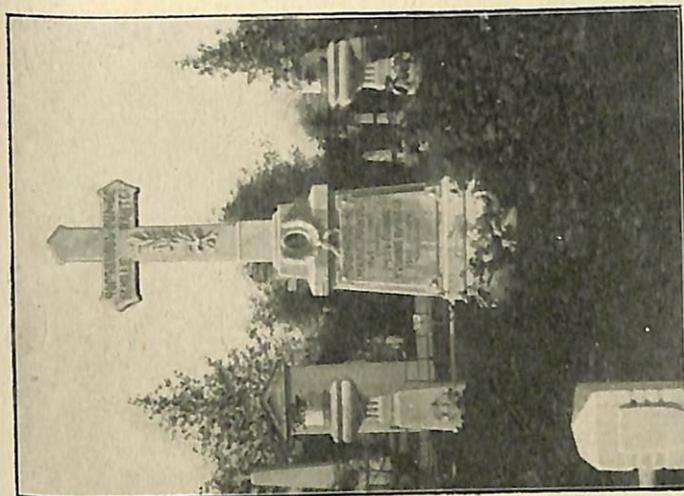
Գամբան
 Իսկէնտէր Տոմիմ
 Աննա Իսկէնտէր
 1851—1917
 Յակոբ Իսկէնտէր
 1839—1920.

5.

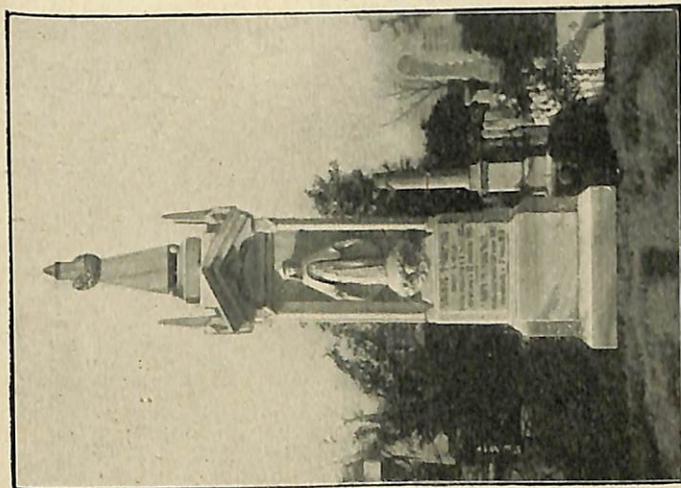
Oussepe K. Kassapian
 1868—1918.
 Repose en paix.

6.

Թաղ Պ. Գասապեան Գերդաստանի
 Լուսիֆա Պ. Գասապեան
 Դուստր Յ. Հօլասի
 ծնեալ յԱնկիւրիա ի 5 Դեկտ. 1864
 վախճանեալ ի 23 Օգոստոս 1914.
 Գէորգ Պ. Գասապեան
 ծնեալ ի Քաղկեդոն յ30 Օգոստ. 1897
 վախճանեալ ի 3 Դեկտ. 1918.

Գերբաստան Բակիմը:
 Famille Rahtgi.

Թաղ Պ. Գասապեան Գերդաստանի:
 Լուսիֆա Պ. Գասապեան:

7.

Գերդաստան
Սօֆի Գամպուրեան
Sophie Kambourian
1906—1914.

8.

Օրիորդ Լուսի Գոչիկեան
ծնեալ 1861. վախճ. 1916 Ապր. 9.

9.

Բենիամին Գալբագեան
ծնեալ 1853ին
վախճ. 30 Ապրիլ 1918.
Վիգբուար Գալբագեան
26 Յուլիս 1918. 24 տարեկան.

10.

Գերդաստան Բախնը
Famille Rahtgi
Մարի Բախնը
Marie Rahtgi
1849—1917.
Իվոն Բախնը
Yvonne Rahtgi
1900—1918.

11.

Դամբարան Գասապեան Գերդաստանի
Աստ Հանգչի
Տկն. Աննա Գ. Գասապեան
(ծն. Թէրզիպաշեան)
1857—1926.

Սրբակեաց եւ յոյժ ողբացեալ մայր
Որ իւր ամբողջ կենաց մէջ եղաւ
կենդանի տիպար
Անհուն բարութեան եւ բոլորանուէր
Զոհողութեան .
Գրիգոր Գ. Գասապեան
1841—1917 .

12.

Աֆէրեան Դամբարան

Անքուան
Աֆէրեան
1875—1927 .
Antoine Afkerian.

Ս. Մեսրոպ (ձախ կողմը . Բ. կարգին վրայ) .

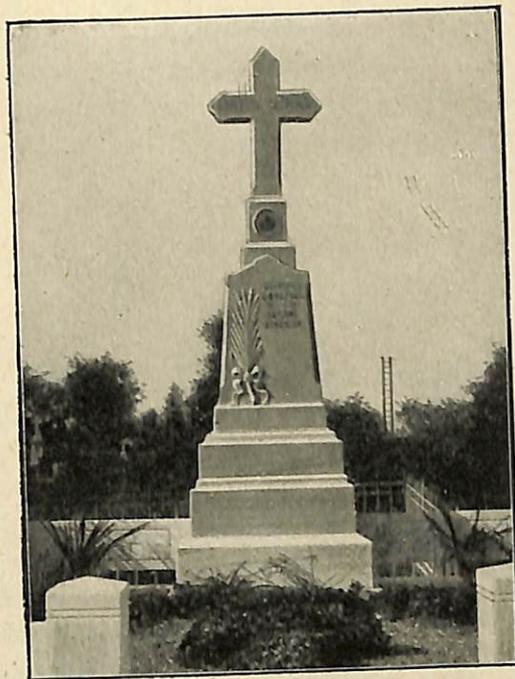
1.

Դամբարան Արապեան

Անտոն Արապեան
ծն. 1822 . վախն . 14 Մեպտ . 1893 .
Թագուհի Արապեան
ծն. 1827 . վախն . 14 Նոյեմ . 1908 .

2.

Անցորդ
Յիշեա միով ի խորոց կարդացի
զՏիկին Ֆիլօ Գումգեան
ծն. Նալպանտեան
վախ . 1909 Յուլիս 10 .

Աֆէրեան Դամբարան :

3. Մարի Մանուէլեան
1855—1912.
Բուզիկ Մանուէլեան
1851—1917.

4. Գարաեան Գերդաստան
Աստ հանգչի
Յովսէփ Գարաեան
ծն. 1857. Մարտ 3. վախ. 1914 Հոկտ. 28
ի խորոց կարդասցի.

5. Ընտանիք
Գագեան.

6.	Գրիգոր Բ. Արսլանկիւլեան ծն. 1855 Պս. 1908 վախն. 1924 Գիտադդ Այս տապան Երկնաւաք աղօթքի Նուիրէ իմ հոգւոյս.	Աղանի Գ. Արսլանկիւլեան ծն. 1878 Պս. 1908 վխն. 1917 Անցորդ Այս կնոջ Մաքուր հոգին խնդրէ աղօթք ջերմագին.
----	---	--

7. Գրիգոր Հանիպեար
1850—1917.

8. Էօժէնի Աւետիքեան
22 Սեպտեմբեր 1925.
Անտոն 20 Դեկտ. 1919.
Էլիզա 23 Սեպտ. 1917.
-
9. Անտոն Թովինեան
վախճ. 6 Յունիս 1918.
Զիչիլ Թովինեան
ծնեալ Սամանեան
վախճ. 13 Օգոստոս 1921.
-
10. Թագուհի Բալլեան
1919.
-
11. Դամբարան Լէֆէնեան Ընտանեաց
Ci repose
Takouhi Lekedjian
décédée le 3 Juillet 1919.
Philomene Mazzolini née Lekedjian
décédée le 18 Août 1922.
-
12. Մկրտիչ Տիրկերեան Meguerditch Durguerian
1/14 Ապրիլ 1920. 1/14 Avril 1920.
-

13. Ծնեալ 1848
վախճանեալ 1923
Սօֆի Քէտիմեան.
-

Ս. Մեսրոպ (ճամբուն ձախ կողմ. Գ. կարգին վրայ).

—

1. Զիլփօշեան Ընտանիք
Famille Zilpochian
Սահակ Զիլփօշեան
վախճ. 5 Սեպտեմբեր 1921.
-

2. Krikor Magharian
né en 1809. mort le 18 Août 1875.
-

3. Յովհաննէս Սինապեան
1816—1898.
-

4. Շիրիմ
Հիւրմիւզ
Գերդաստանի
Սեպուհ 1855—1910
Բօլիմա
1857. 10/23 Մարտ 1914.
-

18.

Անտոն Մազլումեան Ընտանիք

Famille

Andon Mazlumian

Մերեմայ վախճ. 1910.

Փուփուլ վախճ. 1928.

Ս. Մեսրոպ ճամբուն ձախ կողմը Գ. կարգին վրայ գրած նուած շիրիմներէն զատ, նոյն ճամբուն աջ կողմը կը տեսնուի բաւական ընդարձակ վայր մը, ուր թաղուած են աղքատներ՝ չքաւորներ, վայր մը Ընդհանուրի եւ ուր կը տեսնուին պարզ փայտէ կամ երկաթէ խաչեր հոս հոն, որոնց ոմանց վրայ գրուածը դարձած է անընթեռնի, իսկ մաքուր մնացածներն են հետեւեալները:

1.

Շիրիմ Սրբուհի Բիրիմեանի
հանգ. ի Տէր ի 4 Հոկտեմբեր 1888.

2.

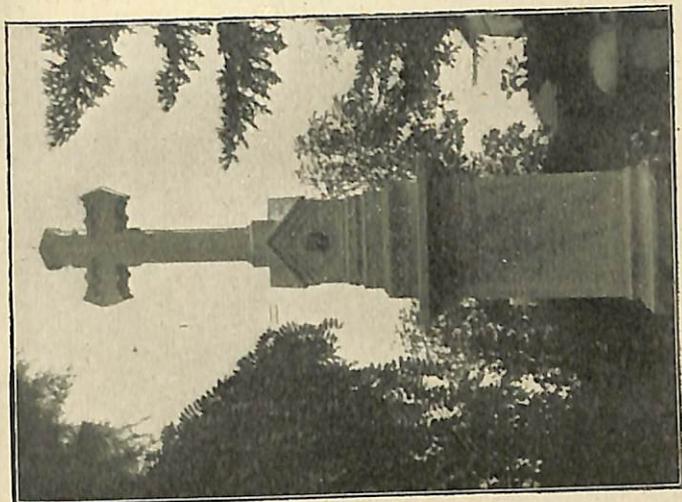
Աստ հանգչի
Օր. Անժէլ Մարգարեան
ծն. 1899 Մարտ 29. մեռ. 1916 Յունիս. 17.

3.

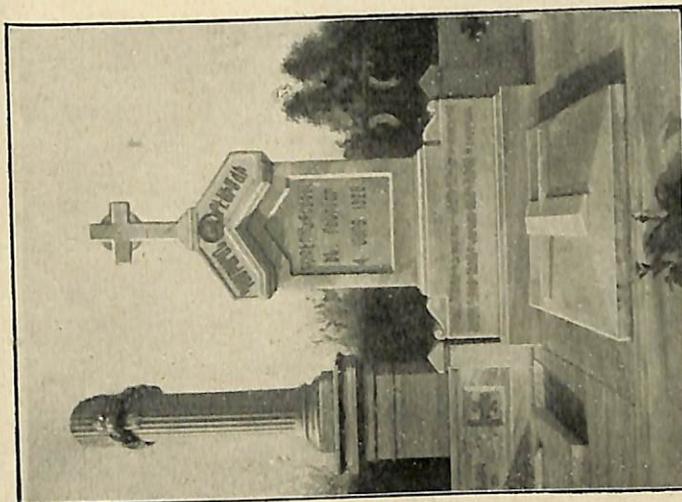
Takouhi Aslanian
1916.

4.

Տիրուհի Հէֆիմեան
վրճ. 11 Հոկ. 1916.

Գոհրակեան Ընտանիք:

Գամբարեան Րէսիմի:

5.

Տիկ. Մարիամ Գարեան
ծն. 1844. հանգ. 1916.

—
Սր. Ն. Շնորհալի.

—
*Սուրբիս ցուցուցած ճամբան մտնելով, աջ կողմերնիս կը
դանենք հետեւեալ շիրիմները: Ա. կարգին վրայ.*

1.

Զօհրապեան Ընտանեաց
Ci-Git
Lucie Zohrab née Pekmézian
1840—1914
Docteur Georges Zohrab
1861—1926.

2.

Ի յիշատակ Ազգատոհմի
ստացաւ
Յ. Պ.
Զայս դամբան
վախճանեալ
Թորոս Պէիլամեան
18 Փետր. 1871.
Սրբուհի Պէիլամեան
16 Փետր. 1886.
Պիրիսիկ Պէիլամեան
21 Մայիս 1918.
Յովսէփ Պէիլամեան
31 Դեկտ. 1918.

Օսկար Պէիլամբան
14 Օգոստ. 1922.

3.

Famille Devlet
Տէօվլէքեան Գերդաստան.

Սրբուհի Տէօվլէքեան
վախճանեալ 30 Մարտ 1889.
Աննիկ Տէօվլէքեան
վախճանեալ 6 Փետրուար 1895.
Մարի Տէօվլէքեան
վախճանեալ 29 Յունուար 1892.
Յովսէփ Էֆ. Տէօվլէք
վախճանեալ 28 Յունուար 1910.
Անտոն Էֆ. Տէօվլէք
վախճանեալ 22 Մայիս 1910.
Մարի Յ. Տէօվլէք
վիսն. Մարտ 10. 1916.
Էֆտիգ ձիգմէնեան
վիսն. Փետր. 14. 1917.

4.

Դամբարան Գերդաստանի
Յովսէփայ Գարագաշեանի
որդույ
Հանի Մկրտիչի.

5.

Իւրանի Մաղար
վախճանեալ ի 19 Նոյեմբեր 1919.

202

Uranie Mahar
décédée le 19 Novembre 1919.

6.

Կատարինէ Անաբիոսեան
ծնլ. 1863 Մարտ 13 ի Գաղատիա. վիսն. 1912 Մայիս 1 ի Կ. Պոլիս.

7.

Դամբարան Պէնեան
Մ. Ընտանեաց
Justine Danesi
née Benkian
1888—1918.
Adèle Benkian
1887—1921.

8.

Գարապանաբեան Գերդաստան

9.

Մըսըրլեան Գերդաստան

10.

Անտոն Էւ Պօղոս
Գազէգեան Ընտանիք
Անտոն Գազէգեան
1858—1924.

15*

203

11. Գերդաստան Վ. Ճերմակեան
 Վէնսան Ճերմակեան   Վէնսան Ճերմակեան
 ծն. 1859 Սեպ. 27.   վլս. 1930 Յունր. 5.
 Աննա Ճերմակեան
 1825 † 1917.

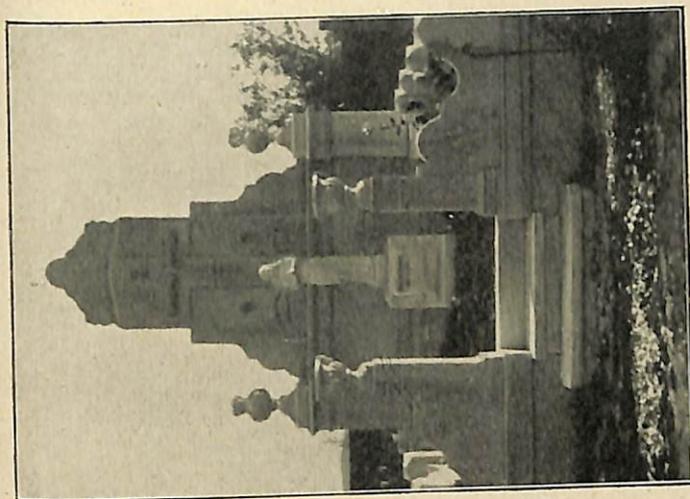
Ս. Ն. Շնորհալի (ճամբուն աջ կողմ. Բ. կարգի վրայ).

1. Տեղի Հանգստեան
 Ազգատոհմի Ա. Սաղըրեան.

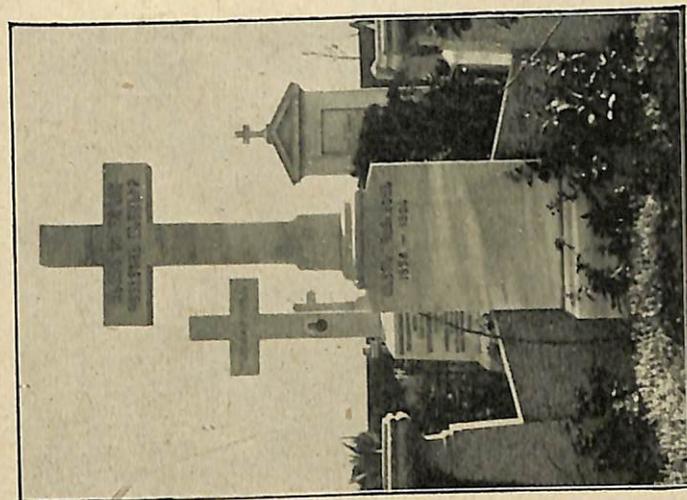
2. Դամբարան
 Պետրոս Գ. Զըրբենեան
 Աստ հանգչին
 Մկրտիչ Գ. Զըրբենեան
 1834—1897.
 Պետրոս Գ. Զըրբենեան
 1827—1900.
 Էօժէնի Զըրբենեան
 1843—1925.

3. Յովսէփ Զազընը
 24 Մայիս 1904.

4. Օննիկ Պասմանեան
 1868—1928.

Գերդաստան Վ. Ճերմակեան

Անտոն ևւ Պօղոս
 Գազեզեան Բնամակ:

5.

Աստ հանգչի
Մարիամ Շապանեան   Յուստիանէ Շապանեան
Դուստր Գրիգորի   Դուստր Գրիգորի
† 1909 Փետր. 2.   † 1901 Ապրիլ 10.
ի խորոց կարդացի.

6.

Պողոս Ճամբեան
Ընտանիք.

7.

Ընտանիք Յր. Մկրեան
Famille
Js. Megrian
Ակնկալեալ յաւիտեանական յարութեան
Ընդ հովանեաւ սրբոյ Խաչիս
Հանգչին
Նշխարք Ոսկերաց
Այրի տիկնոջ Սոփիայ Մկրեան
ծն. Տէմնի 1840.
Յափշտակեալ ի սիրոյ որդեկաց
27 Մարտ 1910.
Եթէ Տէր երարձ զնա ի մերոցն զգուանաց
Լիցի ցանկ առարկայ մերոցն յիշատակաց
Աղօթեցէք վասն նորա.
Աստ հանգչին
Նշխարք ոսկերաց
Տիկին Թերէզ Մկրեանի
ծն. Բարսեան 1880
Հանգուցեալ ի Տէր
12 Յունիս 1910.

Հրաման է վերնոյն պարտ է լռել
Ոչ այլ ինչ մնայ մեզ եթէ ոչ աղօթել
Վասն այնք գոր կորուսաք .

Հ . Ի . Խ .

8. Ընտանիք Ա. Չօպանեան
Famille A. Tchoban
Տօքթր. Ա. Չօպանեան
ծնեալ 1856 Նոյ. 20
վախճանեալ 1909 Գեկ. 27.

9. Բնալէյեան Ընտանիք

10. Եղիսաբէք
Մանուկեան
ծնեալ 28 Օգոստոս 1849
վախճ. 18 Ապրիլ 1914.

11. Էփթեան Ընտանիք.
Պետրոս. Մկրտիչ.

Ս . Ն . Շնորհալի (*ճամբուհ աջ կողմ . Գ . կարգի վրայ*).

1. ա . 15 Հոկտեմբեր . Ալին Աղջիկեան 1913 .
Aline.
բ . 10 Նոյ . Արմիտա Աղջիկեան 1917 .
Armida.

Դ . 1917 Հոիփսիմէ Աղջիկեան . Գարեգին Աղջիկեան 1910 .
Henri.

2. Կենդանարար ճայնիւդ քո
Կոչեալ գառ ի կեանս քո
Սոֆի Աբագեան
ծն . 9 Յուլ . 1836 .
† 5 Մեպտ . 1909 .

3. Յովսէփ Սալբմեան
1815 † 1890 .
Առաքինի կացեալ ի կեանս
Յօրինակ բարի այլոց
Ողորմեցաւ ազատին
յընչից իւրոց
Ճոխացուցեալ զանկելանոց
Սրբոյն Յակոբայ
գլխոխարէնն
ունի աստէն զաղօթս
ողջոյն ազգին
Գանձ անպակաս յերկինս
Գաթինկօ Սալբմեան
1806 † 1890 .

4. Աստ հանգեաւ
1881 Փորվար
հայր սորա
մայր սորա

Անտոն Տէյիրմէնեան
բան եւ վեց ամաց
Գրիգոր Տէյիրմէնեան
Թագուհի Անէմեան .

5. Աննա Էկինլիեան վխն. 1884. Օգոս. 20.
Անտոն Էկինլիեան վխն. 1892. Դեկ. 17.

6. Թերեզոն Խոտիկ
† 29 Դեկտեմբեր 1884.

7. Տիկ. Մարիամ Գափափեան
ծնեալ 1830
վախճանեալ 14 Դեկտ. 1909
դուստր Անտոնի Օտանեանի
Գաղատացոյ
Զօհրայ Գափափեանի.
Ամէն գարուն իւր
վարդերէն
քէ շնորհէ մեզ մի
փնջիկ
Պիտի փութանի գալ
գարդարել
Բո շիրիմդ սգալը
նիկ.

8. Ci-git
Reine Gottlob
décédée
le 25 Juin 1907.

9. Ci-Git
Augusta Gottlob
décédée
le 25 Mai 1905.

10. Գէորգ Քերիմ
Kevork Kerim
1831 † 1894.
Մարի Քերիմ
Marie Kerim
1851 † 1909.

11. Ci-Repose
Eftik Djambaz
née le 17 Juillet 1851
Ravie à l'affection des siens
le 7 Juillet 1909.
Ne pleurez pas comme ceux
Qui n'ont pas d'espérance
Je vous serai plus utile au
Ciel que sur la terre.

12. Աննիկ Գ. Մութափեան
ծն. Փաշայեան
1885—1925.

13. Etienne Diratz
décédé le 9 Mars 1914.

14. Պետրոս Սրմախէշեան
1839—1912.

15. Պետրոս Քէրիմեան ծնեալ 1890. 29 Հոկտ.
մեռեալ է 1913. ի 23 Մարտ.

Ս. Ն. Շնորհալի (*ճամբուն ճախ կողմը. Ա. կարգի վրայ*).

1. Georges et Catherine Tchamitch
1871—1898. 1872—1888.
Roupen et Izar Bilezikdji
1850—1916. 1849—1905.

2. Hier ruht in Gott
Mein unvergesslicher
Gatte
Antoine Ciragi
geb. 1861. gest. am 18. Avril 1925.
Ruhe sanft.

3. Տապան Գերդաստանի
Մանուէլի Չրանեանց
Գրիգոր Չըրանի
† 1899.
Մարիօնա Չըրանի
† 1914.
Անտոն Չըրանի
1861—1925.
Թագուհի Չըրանի
1859—1925.

4. Isaac Caracache
1872—1914.

5. Քիլնեան
Հանի վիչէն Հայր
1812. 1887 Մարտ 23.
Անտոն Որդի
1846—1917 Յնվ. 17.
Թէրէգա Դուստր
1868. 1917 Ապրիլ 20.
Հ. Եղիա Մ. վ. Քիլնիեան
ծն. 1840. վախն. 1922 Դեկտեմբեր 15.

6. Ժագ Բ. Փափազեան
հանգուցեալ 20 Մայիս 1921.

Հագիւ ծաղկած
վաղանց երկրի,
Պըտուղս կենաց
երկնից տուի:

7. Սիրունեան Գերդաստան.

8. Յովհաննէս Տիւլմէնց
1852—1912.
Famille
Duymentz.

9. Յովսէփ Թոլանեան
1856—1924.
Եւ Ընտանիք.

Ս. Ն. Շնորհալի (*ճամբուն ձախ կողմ. Բ. կարգին վրայ*).

1. Փափագեան Գերդաստանի
Դամբարան
Եսայի Փափագեան
Որդի Յովհաննու
ծն. 1821 Մայիս 28
վախ. 1891 Օգոս. 9.

Յարութիւն Փափագեան
որդի Յովսէփայ
ծն. 1900 Սեպ. 14
վախ. 1900 Հոկ. 31.

2. Քեշիշեան Մելգոն Գերդաստանի
Դամբարան

Աննիկ Քեշիշեան կողակից Մելգոնի
ծն. 30 Նոյեմբեր 1847. վխն. 19 Հոկտ. 1896.
Աղանիկ հեգիկ իւր հէք ամուսին
վաղամեռն Աննիկ Աղէկէզ որդիկէք
Սըլացաւ քեքեւ ի գիրկս անձկալոյն
Սուրբ գուարքնոցն ի քեւ, Տեւջան եռանդուն.
Մելգոն Քեշիշեան
1840—1907.
Սօփի Քեշիշեան 1853—1908.

3. Շիրիմ Մարուշ Ընտանեաց
Աստ հանգչին
Օր. Մարիամ Մարուշ 1831—1901.

4. Դամբան
Պօղոս Կիցիհէրեան
25 Նոյեմ. 1889.
Ռաֆաէլ որդի Պօղոսի
14 Նոյեմ. 1905.

Ի Տէր հանգեալ
Տիկին Լուսի
Կողակից Յովհաննէս Մանիկեանի
ծն. 10 Մայիս 1878 † 24 Նոյեմբեր 1905.

5.

Այս է թաղ
Հանգստեան
Գերդաստանի
Զօպանեան
Հանի Գրիգորի
Սոփիա
Քոյր Հասունեան
Անտոն Կարդինալի
Ամուսին Զօպանեան
Հանի Գրիգորի
վախճանեալ ի 24 Դեկ. 1888.

6.

Դամբարան Յովհաննէս
Գայսէր Քանթարեան
Գերդաստանի
Յովհաննէս որդի Յարութեան
ծնեալ ի 29 Յունիսի 1814
Էւ վախճանեալ ի 6 Ապրիլի 1891.
Մարիամ դուստր Յովհաննու կողակից Ալիք Անտոնի
ծն. ի 4 Մարտի 1854. վխն. ի 19 Դեկտի. 1891.
Պիրիհիկ դուստր Թօփնեան Պետրոսի
կողակից Յովհաննու ծն. ի 5 Փետրի. 1822
վխն. ի 9 Յունվի. 1894.

214

Պօղոս որդի Յովհաննու ծն. ի 16 Մայիսի 1858
վխն. ի 2 Դեկտի. 1894.

Յարութիւն որդի Յովհաննու
ծն. ի 26 Հոկտեմբեր 1839 վխն. ի 10 Փետրվար 1906.

Թագուհի դուստր Յակոբայ
Կողակից Յարութիւն Քանթարի
ծն. ի 20 Յունիսի 1840
վխն. 7 Սեպտեմբերի 1919.
Տէր տացէ հոգւոց նոցին
գհանգիստն յաւիտեանից
1886.

7.

Ici Repose
La petite Gilde Hissar
4 Juin 1909.

8.

Famille Ardaches Surmelian
Qui credit in me etiamsi mortuus
fuerit vivet. Joan. XI. 25.
Anna
Surmelian
décédée le
10 Mai 1911.
Ardaches
Surmelian
décédé le 10
Septembre 1911.

9.

Դամբարան
Հիվան Զուխանեանի
վերոն Զուխանեան
ծն. 1825 — վխ. 1890.

16

215

Էօժէնի Զուլսանեան
ծն. 1868 — վր. 1910.

10. Գամբարան Ա. ձիզմէնեան Գերդաստանին
Աստ հանգչին
Ա. ձիզմէնեան 4 Նոյ. 1911.
Օ. „ 12 Փետր. 1913.
Բ. „ 27 Մայիս 1916.
Վ. „ 20 Փետր. 1918.
Է. „ 1 Մայիս 1919.

11. Ֆ. Առաքելեան Օ. Թօփուզեան
Եւ Ընտանիք
Շիրիմ.

12. ծն. 1862
Գեորգ Քէփիփեան
հա. 1914.

Ս. Ն. Շնորհալի (*ճամբուն ճախ կողմը. Գ. կարգին վրայ*).

1. Շիրիմ հանգստեան
ի Զարմէ
Յովսէփայ Գարկանեան
Գերդաստանի
30 Նոյ. 1885.

2. Ֆուլիկ Կիւլմէզ
1916 Յուլիս 25. ամաց 83.

3. Famille
Caracache
Takouke Caracache
née le 3 Decembre 1828
décédée le 11 Fevrier 1905.
Gregoire Caracache
né le 25 Mars 1858
décédé en 2 Avril 1908.

4. Աստ հանգչի
Մարիցա Գալաֆար
ծն. 1839 † 1909.

5. Ici Repose
Vincent Kousseyan
décédé pieusement
dans le Seigneur
le 3 Novembre 1889
à l'âge de 54 ans
R. I. P.

6. Լիւսի
Գ. Ղազարոս
1843—1913
ծնեալ Եկեղեցի.

7.

Ici Repose
Iskouï Ifrasian
décédée le 4 Avril 1919.

8.

Գրիգոր Քիթապի Խան
1858—1913
G. Kitabgi Khan
O toi qui dors ici dans ton repos
sans doute
de celle qui t'aima tu attends le
souvenir
ta veuve inconsolée en pleurant
suit sa route
en esperant le jour qui doit nous
reunir.

9.

Ծն. 1860 Իսկուհի Յ. Վասիլեան
ծնեալ Գրիգոր Մէրհամէթեան
† 1915.

10.

1830—1900.
Մանուկ Հարեան
Ս. Զատիկ.

11.

Սօֆի Տ. Բամպուֆեան
1848 † 1916.

218

Ս. Ն. Շնորհալի (ճամբուն ձախ կողմը. Դ. կարգին վրայ).

1. Ծնեալ 1870 Փետրուար 2. վախճանեալ 1912 Մայիս
Վիչէն Թիւլպենտեան.

2.

Աստ հանգչի
Սուրբիկ Մուրատեան
1865—1924.

3.

Իվոն Ա. Տիրաց
Yvonne A. Diratz
1923 — 1924
3—12 — 6—5

4.

ծնեալ 1854
Զենոբ Մ. Նաղուպեան
Մահ. 1 . . . . Մարտ 23.

5.

Ռոզա Հարոնեան
ծնեալ 1862. վխնլ. 1924 Մարտ 18.

6.

Մարքա Յովսէփեան
Երեք որդւոց մայր՝
Մընացի անայր:

219

Քրտինգ վիշտ եւ լաց
Տըւին իրենց հաց :
Երջանիկ, անցաւ,
Հանգչիմ յայս անձաւ .
1856—1923 .

7. Գ. Թավուզնեան
ծն. 1856 վլս. 1903 .

8. Աստ
Հանգչի
Մաթիլտ Տալեան
1905—1923 .

9. Յովսէփ Ճարեան
ծնեալ 1866 . մեռեալ 1920 Մայիս 16 .

Ս. Ն. Շնորհալի (*Ճամբուն ձախ կողմը. Ե. կարգին վրայ*) .

1. Famille
Georges
Kiumurdjian
Դամբան
Գեորգ էֆ. Քեօմիւրնեան

Մաթիլտ

Կողակից Գ. Քեօմիւրնեան
1840—1909 .

Գեորգ Քեօմիւրնեան
վախճանեալ 9 Մայիս 1912 .
Իսկուհի Յ. Քեօմիւրնեան
վախճանեալ 21 Փետրուար 1919 .
Գեորգ Ա. Քեօմիւրնեան
1910—1924 .
Մելիքն Գ. Քեօմիւրնեան
1885—1895 .
Թերէզ Յ. Քեօմիւրնեան
1920—1924 .

2. Սուրէն Թօփնեան
ծն. 1881 Նոյ. 7. վլսն. 1923 Ապրիլ 7 .

3. Մարի Զըպնեան
1892—1923 .

4. Clement Bedjidian
né 1887 mort le Avril 1923 .

5. Աննա Սազըզ
1841—1923 .

6. Վիչէն Միւքէվէլի
4 Նոյեմբեր 1923.
Պետրոս Միւքէվէլի
5 Մայիս 1920.

Ս. Ն. Շնորհալի (*ճամբուն ճախ կողմը. 2. կարգին վրայ*).

1. Օրիորդ Կատարինէ
Դուստր
Յարութիւն Հիսարեանի
ծնաւ 10 Մայիս 1809
հանգեաւ 12 Ապրիլ 1881.

2. Ռոզա Հանեան
1833—1877.
Աբիկ Հանեան
1817—1889.
Պօղոս Հանեան
1858—1924.

3. Գրիգոր Տալեան
Սափրիչ
ծնեալ Պիլէնիկ 1865
վախն. Կ. Պոլիս 9 Դեկտեմ. 1921.

4. Յովսէփ Ալաճայեան
ծն. 1874. վլս. 1922.

5. Էլիզա Զարբիեան
ծն. 1897. Օգ. 16. վախ. 1919 Յունիս 26.

6. Ճօրն Սինանեան
1866—1927.

7. Ֆիլօ Սինանեան
1854—1924.

8. Ծն. 1865
Մկրտիչ Գոնտաֆեան
Մն. 1914.

9. Աստ հանգչի
Գարլօ Կ. Բալանեան
ծնեալ Հոկտեմբեր 10. 1897
մեռեալ Յունուար 23. 1918.

*Գերեզմանատանս գլխաւոր ճամբուն վրայէն յառաջ եր-
թալով, աջ կողմերնիս կը տեսնենք ճամբայ մըն ալ, որ վեր-
ջին տարիներս յարգարուած է եւ չունի անուն մը, Ս. Կոմի-*

տաս ճամբուն զիմաց : Սոյն անանուն ճամբան մտնելով կը
զտնենք աջ ու ձախը հետեւեալ շիրիմներն եւ զերեզմանա-
քարերու յիշատակազրութիւնները :

1. Աբիկ Եարլմեր
1870—1924
Գաթին Եարլմեր
Օրիորդ ծաղկահասակ
Առաքինի պարկեշտ նագելի
Մարմինն է աստ
Հոգին յերկինս
Այլ ինքն յաւերժ կենդանի
Ի սիրտ իւրոցն եւ ի սէր
Յանմխիթար ծնողացն կսկիծ
Յազգականաց սուգ գորովալից
Ի ցաւս համայն ծանօթից
Մեռ. 5 Ապրիլ 1877.

C. Y.

Elle repose hélas! dans ce froid cimetière
son corps git-ci bas mais son âme est aux cieux
pour la vierge endormie enfant une prière
qu'une larme s'échappe de vos yeux

Elle est morte à vingt ans une couche glacée
a remplacé la couche où l'hymen l'appelait
pour linceul on lui mit l'habit de fiancée
et la couronne de fleurs sur son front reposait

Elle est morte à vingt ans et cette dure pierre
marque d'un souvenir bien triste à ses amis
rappelle que bien jeune fut ravie à la terre
cette enfant tant aimée Catherine Yaremdji.

2. Շիրիմ Յարութին Սագաեան
Տոմիկ
Անուն 1890.
Երանուհի 1891.
Զիջիլեա 1901.
Մարիամ 1914.
Ռոզա 1917.

3. Դամբարան Թիֆլիզեան Գերդաստանին
Օր. Վերոնիֆ դս. Յովհաննու
վրն. 26 Դեկտ. 1921.
Օր. Բուբուլ Ֆիլամէն դս. Յովհաննու
վրն. 16 Մայիս 1923.
Օր. Գաթերին դս. Ալիֆանի
վրն. 2 Մարտ 1926.
Միֆայէլ որդի Յովհաննու
վրն. 12 Նոյեմբեր 1926.

4. Վէնսան Պողոսեան
ծն. 1881. վրն. 1922.

5. Աստ
Հանգչի
Վիլմա Մարգարեան
ծնեալ Յուլիս 17—1906
վրն. Հոկտ. 25—1922.

6. Յովսէփ Բիրիմեան
Joseph Pirimian
décédé le 11 Juillet 1916.

7. Անտոն Քափափեան
1852—1925.

8. Օ. Թօգաթլեան
ծնեալ 1859. հանգեալ 21 Յունիս
1924.

9. Դամբան
سليمان افندي زوجة سى
۱۸۰۳—۱۹۲۴
Ագապի Ս. Հանըմեան
դուստր Կոմիտասի
1853—1924.

10. Օրիորդ Մարի Հասեան
ծնեալ 1903. վախճանեալ 1922.
Մարտ 5. Սեպտ. 22.

11. Աննիկ Գունտուրանեան
1863—1919.

12. Ծնեալ 1854.
Սերովբէ Մինէնեան
վխնեալ. 1920.

13. Հոս
Կը հանգչի
Լիւսի Ֆիլինաս
Lucie Filinas
56 տարեկան
վախն. Յունվ. 1920.

14. Ալիս Տ. Մանուէլեան
Alice D. Manuelian
1886—1925

J'esperais voir le lendemain.
Seigneur et vous avez tranché
Mes jours entre un soir et un
Matin.
J'ai rejouint ceux que j'aimais
Et j'attends ceux que j'aime.

15. Անտոն Ակոբեան. Andon Agopian
ծնեալ 17 Յունուար 1897. վախճանեալ 1925 Օգոստոս 20.

16. Պողոս Նուպար Յակոբեան
ծնեալ 27 Մարտ 1919. վախն. 1923 Սեպ. 7.

17. Տիկ. Խոսրովիդուլստ Կ. Մկրտիչեան
ծն. 1898 Յլ. 6. վախն. 1922 Դեկ. 7.

—

18. Եւզինէ Տօլմանեան
ծն. 1899 Փտ. 2. վախ. 1923 Ապր. 20.

—

19. Արթին էֆ. Բէմէգեան
(Դատաւոր)
1862—1925.

—

20. Աստ Հանգչի
Անթուան Յ. Ալանայեան
1860—1925.

—

21. Յակոբ Էմէֆեան
1887—1921.

—

22. Թագուհի Այտընեան
ծնեալ Բուլնեան.

—

23. Աստ հանգչի
Յարութիւն էֆ. Մ. Օրմանեան
Տեղակալ հագարապետ
Դեղագործ
Կայսերական պալատի

ծնեալ ի 1 Ապրիլ 1845
վախնանեալ ի 7 Մեպ. 1898
Կ. Պօլիս.

—

24. Պօղոս Բէրնանեան
Էնգարելի
սինի 60
Վէֆաքը 1895 Յունուար 26.

—

25. Աստ հանգչի
Յակոբ Ղազարոսեան
Եւ ամուսինն Թագուհի
ծնեալ Խորասանեան
† 1883 † 1903.
Այցեխօւք
Աղօթեցէք վասն սոցա.

—

26. Նունիա Թավուզեան
† 1889 Փետրուար 2.
Ռոզա Թավուզեան
† 1897 Ապրիլ 29.

—

27. Մեռեալ Հովհաննէ Բէմէգեան 20 Փետր. 1926ին.

—

28. Աստ հանգչի
Աննիկ Ժիրանեան
1850—1926.
—
29. Թագուհի Անեմեան
Էնգարէլի
ծն. 1905 Հոկ. 17. վախ. 1923 Յուլ. 27.
—
30. † Աղաչբագ Թագուհի
1911.
—
31. Արթին Շահնագար.
—
32. Աստ հանգչի
1881. Տիկին Զարուհի Նափիլեան. 1926.
—
33. Օննիկ Ալեմշահ
ծն. 1859. վ. 1927.
—
34. Յուշարձան
Ալպէր Գ.
Գավաֆեանի
1907—1927
ուսանող
Բարձրագոյն կարգի
ի Ռօպէրթ Քօլէժ.
—

35. Յակոբ Մարուշեան
1893—1927.
—
36. Joseph Rahdjian
1909—1928.
—
37. Անտոն Թիֆլիզեան
որդի Յովհաննու
վլս. 1928. Մարտ 9
Աղօթեցէ՛ք վասն նորա.
—
38. Rodolphe J. Posbic
1907—1928.
—
39. Երուանդ Զաֆէոս Սերոբեան
ծն. Աւալցիա
1897
վախն. 1928 Կ. Պօլիս.
—
40. Ժիւլիէդա Առաքելեան
ծն. 1920. վլսն. 1925.
—
41. Առաքել վարդանեան
1879—1929.
—

42. Թագուհի Եկինեան
ծնեալ 1855
վախն. 1929.
-
43. Օննիկ Խաչատուրեան
ծն. 1890 վխն. 1926.
-
44. Սուրբիկ Քէնարլըբեան
1848—1928.
-
45. Վէրժին Ասսալ
ծն. 1865 վխ. 1929.
-
46. Պետրոս Գըրլանկընեան
30—11. 1926.
-
47. Պետրոս ձիզմէնեան
ici repose
Bedros Djizmedjian
ravie
A l'affection de ses
enfants
1858—1923.
-

48. ծն. 1880. Օննիկ ձանիկեան վխ. 1927.
-
49. Մարիոն Բա
դուստր
Օղուլու Գե. Յովսէփայ
կողակից
Սինան Անտոնի
65 ամաց վախնանեալ
Եթող գորդիս իւր անմխիթար
1876 Սեպտեմբ. 8.
-
50. Pascal Sinan
mort a
l'age 75
Fevrier 1923
Իզմիրեան որդի Վիչէնի
տիկին
Փասկալ
Լուցիա Սինանեան
ծնեալ յամին 1861
յամսեանն Սեպտեմբերի
Եւ վախնանեալ
յամին 1911
26/9 յամսեանն Սեպտեմբերի.
-
51. Դամբարան
Յակոբ Օ. ձիզմէնեան
Գերդաստանի

- Տիրուհի ձիգմէնեան
վախ. 8 Մայիս 1871.
Յակոբ ձիգմէնեան
վախ. 11 Օգոստ. 1873.
Թագուհի ձիգմէնեան
ծն. Աշնեան վախ. 31 Դեկտ. 1888.
Կառարինէ Մէնէֆշեան
ծն. ձիգմէնեան վախ. 1 Յուն. 1893.
Պօղոս ձիգմէնեան
վախ. 25 Փետր. 1906.
Ողորմեա Տէր որոց ի Տէր ննջեցին.
Յովսէփ ձիգմէնեան
1858—1923.
Թէրէզինա Ատալեան
ծն. ձիգմէնեան վախ. 25 Յունիս 1908.
Սօփի Բուլնը
ծնեալ ձիգմէնեան. 1843—1913.
Ֆիլօ Ստեփանեան
ծնեալ ձիգմէնեան. 1849—1917.

52. Սերովբէ Հիւրմիւզ
1826—1905.

53. Երմոնէ Հիւրմիւզ
1877—1907.

54. Դամբարան
Յովհ. Ալթունեան Ընտանեաց
Հոփսիմէ Ալթունեան
վախն. 23 Մարտ 1910.
Յովհաննէս Ալթունեան
վախն. 18 Մայիս 1912.
Արշալիր Ալթունեան
վախն. 8 Ապրիլ 1918.
Աննա Ալթունեան
վախն. 14 Մայիս 1919.

55. Անտոն ձարեան
Դամբարան Ընտանեաց

Ս. Հոփսիմէ (ճամբուն աջ կողմը գտնուածները).

1. Աստեղֆ լուսափթիթֆ
ցօղեցեն յաւերժ
նշոյլ եւ շաղ երկնառատ
Ո. Ասկերեանդ Գրիգոր
ի վերայ մահարձանիդ
որպէս աչկունք խանդակաթ որդւոց
եւ հարսինդ
ցօղեցին արուստ ջերմաջերմ
յիշատակ անմահութեան
իցէ շիրիմս արդարոյդ
եւ անափով սգոց
որբացելոյ ազգատոհմին
հանգեալ 1839 Օգոստոս 16
ի հասակի 60 ամաց.

Ասկերեան Պիրիբիկ
դուստր
ձեյլայեան Անտոնի
ծնել . 1791 Յունիս 19
վախճանեալ 1875 Մարտ 7 .
Ասկերեան Յովհաննէս
ծնեալ 1819 Դեկտ . 12
վախճանեալ 1862 Սեպտ . 15 .
Ասկերեան Անտոն
ծնեալ 1821 Դեկ . 28
վախճանեալ 1881 Օգ . 13 .

2 .

Գարտեաշ
Մկրտիչ
որդի Յովհաննէսի
ծնաւ ի 27 Նոյեմբեր 1816
հանգեաւ ի 19 Մարտ 1879 .
Իսկուհի
Կողակից Մկրտչի
ծնաւ ի 28 Յունւլար 1825
հանգեաւ ի 19 Նոյեմբեր 1904
Իսկուհի
1911—1921 .
Famille Kardiache
Դամբարան
Գարտեաշեան
Գերդաստանի .

Ս . Հոնիսիմէ (ճամբուն ձախ կողմը գտնուածները) .

1 .

Քերովբէ Շերպէքնիեան
Քեգ
Տոնիս նախապետիդ
Կանգնեն զայս արձան
Կին եւ որդիք
Երախտապարտ
1814—1890
Դամբարան
Շերպէքնիեան Գերդաստանի
1890 .

2 .

Թագուհի
Դուստր Գէորգայ Սինապեան
կողակից Պողոսի Թավուզնեան
վախճանեալ 80 ամաց 29 Դեկ . 1885 .
Գէորգ Թավուզնեան
որդի Պողոսի վախճանեալ 53 ամաց
15 Մայիս 1895 .
Յարութիւն Թավուզնեան
որդի Պողոսի վախճանեալ
63 ամաց 22 Օգոստոս 1895 .
Թաղ
Տանն Պողոսի Թավուզնեան
Որդւոյ Մկրտչի
1896 .

3. Թերեզ Ալեքսանեան
կողակից
Յովհաննու Պէյի
դուստր
Ազնաւոր Վիշէնի
ծնեալ 1851 Նոյեմբեր 24
վլսնել. 1903 Փետրուար 19.
Դարձ անձն իմ ի հանգիստ քն զի
Տէր օգնեաց քեզ. Սաղմ. ՃժԴ. 5.

4. Գերդաստան
Յակոբայ Ֆրենկեան
Գագան մահու եկեր գՅովսէփ
Յովսէփ որդի Յակոբայ
Տայէ նմա Տէր լինել
Իշխան
Յերկնաւորն Եգիպտոսի
ծնեալ 1869 † 1891.

5. Իֆիւշիւֆեան
Ընտանիք.

6. Տեղի հանգստեան
Ազգաստեմիւն Յ. Մկրտիչեան
Մարիոնա Մկրտիչեան
ծն. Մէնէվիշեան
† 1909 ամաց 68.

Աննա ծն. Մկրտիչեան
† 1913 ամաց 16.
Յովհաննէս Մկրտիչեան
1914 ամաց 88.

7. Դամբան
Քիւշիւֆեան
Իգնատիոս Քիւշիւֆեան
վլսն. 1901. Փետր. 11.
Շուշան Քիւշիւֆեան կողակից
Անտոնի վլսն. 1914 Օգոս. 10.
Աննա Քիւշիւֆեան կողակից
Իգնատիոսի վլսն. 1915 Օգոս. 15.
Անտոն Քիւշիւֆեան որդի
Իգնատիոսի վլսն. 1925 Ապրիլ 11.

8. Քէօւէեան
Ընտանիք.

9. Քիւրֆեան Ընտանիք
Օհաննէս Քիւրֆեան
1831—1908
Սուրբիկ Քիւրֆեան
1837—1909.

Դամբարան
Գազրիկեան Յովհաննու
Գերդաստանի .

Օրիորդ Տիրուհի Գազրիկեան
վախճանեալ 1892 Յունուար 14 .
Օրիորդ Էրանուհի Գազրիկեան
վախճանեալ 1900 Յունուար 15 .

Վերոն Գազրիկեան
Կողակից Յովհաննու
վախճանեալ 1902 Մարտ 25 .

Գազրիկեան Կարապետ
որդի Յովհաննու
1906 Մայիս 29 .

Գազրիկեան Մըկրտիչ
որդի Յովհաննու
1907 Դեկտ . 6 .

Գազրիկեան Պետրոս
որդի Յովհաննու
1908 . Դեկտ . 7 .

Սուրբիկ Գազրիկեան
դուստր Յովհաննու
1910 Ապրիլ 15 .

Թագուհի Գազրիկեան
ծնեալ Շերպէքեան
8 Փետրուար 1861
վախճ . 29 Մայիս 1914 .

Բիէր Աբաֆ . Piere Apak .
1885—1927
Ապր . 5 . Avril .

Ս . Հռիփսիմէ , Թաղիս վրայ տեսնուած շիրիմներու քով ,
գերեզմանատանս քարահիւս որմին առջեւ , կը գտնուի Կուսա-
նաց , «Մայրապետներու» ննջեցելոց վայրը , երկաթ շղթանե-
րով բաժնուած գետին մը , ուր կը տեսնուին 15ի չափ գերեզ-
մաններ պարզ հողերով ծածկուած , մի միայն մէկուն վրայ կը
տեսնուի կանգնուած երկաթաշէն խաչ մը՝ հետեւեալ գրու-
թեամբ .

- 1 . Քոյր Սրբուհի Հանր
Անտոնեան 1803ին ծնաւ
եւ 1887 Դեկ . 23 մեռաւ .

Գերեզմանատանս հիւսիս արեւելեան կողմը կը տեսնուի
ընդարձակ վայր մ'ալ , ուր կը գտնուին սեպհական տեղ մը
չունեցողներու ննջեցեալները , որ կ'ըսուի «Թաղ ընդհանուրի» :
Սոյն տեղ կը տեսնուին քով քովի Թաղուած մարմիններ՝ գե-
րեզմաններ , որոնց ոմանց վրայ տնկուած են վայտէ կամ եր-
կաթէ խաչեր եւ որոնց վրայ գրուածներն են հետեւեալները :

- 1 . Ճորնի Բիրիմեան
ծն . 1865 . մեռ . 1823 .
- 2 . Անէք Գարաեան
1877—1923 .
- 3 . Ալեքսան Աստուածատուր Պատուհասեան
1867—1924 .

4. Տկ. Մաննիկ Աշնեան ծնեալ Մաղաբեան
1868. վրն. 1924 Փետր. 1.

—

5. Տիկ. Եւգինէ Տօլմանեան
վախն. 20 Ապրիլ 1924.

—

6. Աստ հանգչի
Պետրոս Քէսէնեան
ծնեալ ի Պրուսա 1901 Յունիս 8
վախն. Յունվար 2, 1923.

—

7. Alphonse Endazian
1883—1924.

—

8. Օր. Հոիփսիմէ Թոփուզեան
ծն. 2 Յունվ. 1900 — ննջ. Նոյմ. 18. 1924.

—

9. 1862 վիրժին Աշնեան 1925.

—

10. Արշալոյս Շեխիկեան
ծնլ. 1904 վրն. 1925.

—

11. Թագուհի Տուրսունեան
ծնեալ 1844 ի Ռուսէլի Հիսար
վրն. 1925 Յունվ. 18.

—

12. 1869. Նշան Տ. Բամպուբեան 1925.

—

13. Գրիգոր վարդանեան
1883—1925.

—

14. Յովհաննէս Պօյանեան
1847—1925.

—

15. Յովսէփ Զանազեան
1874—1925.

—

16. Անտոն Պահապանեան
ծն. 1905. վրն. 1925.

—

17. Էֆտիկ Առաքէլեան
ծն. Մայիս 5. 1869. վախն. Ապրիլ 8. 1925.

—

18. Annette Sinanian décédée le 13 Juin 1925
Agée de 43 ans. R. I. P.

—

19. Մկրտիչ Գազարեան
ծն. 18. 5. 1900. վրն. 5. 7. 1925.

—

20. Աննիկ Սրապեան
ծն. 1867 մեռ. 1925 Նով. 10.
—
21. Երանուհի Մաղաբեան
ծն. 1860 վլսն. 1926.
—
22. Սաթենիկ Գագեգեան
Satenik Kazezian
1898—1926.
—
23. Ոսկիան Խաչատուրեան
ծնեալ 1915 Յունվ. 25
վախճան. 1926 Փետր. 27.
—
24. Օննիկ Խաչատուրեան
ծն. 1890. վլս. 1926.
—
25. Սանդիկ Օհանեան
1873—1926.
—
26. Կարպիս Շիրինեան
ծնեալ 1900 Յունուար 24
վլսն. 1926 Ապրիլ 28.
—

27. Տիգրան Ա. Աղաչըրար
ծնած 1876. մեռաւ 1926 Մայիս 6.
—
28. Գրիգոր Գարսեան
ծն. 1876 մեռ. 19 Օգոստ. 1926.
—
29. Միհրան Պալըզնեան
ծն. 1861. վլսն. 1919.
—
30. Լիւսի Խաչիկեան
14 Փետր. 1919.
—
31. Վալանթին Զէնկէլեան
1881—1926.
—
32. Գարնիկ Վէզնէեան
ծնեալ 1861 յան. 1926.
—
33. Կիրակոս Տէր Յովհաննէսեան
ծն. 1838. վ. 1926.
—
34. Ծն. 1869
Իլարիօն Թոբեան
վլսն. 1926.
—

35. Décédée le 7 Decembre 1926
a l'age de 33 ans
Marie
Kaftandjian née Papazian
Priez pour elle.
-
36. Վեհաճի Թերզեան
ծն. 1920. հանգ. 1927.
-
37. Աստ հանգչի
Ժագ Բարլադի
ծնեալ 1861 վախճանեալ 1927.
ci-git
Jacques Parladi
né en 1861 — décédé en 1927.
-
38. Էսմոն Հեֆիմեան
1901—1927.
-
39. Աստ հանգչի Բէքրի Էլակեօգեան 1871—1926
ici repose Pierre Elaguezian.
-
40. 1926. Հո. 15
Վիչեն Հանրսէրֆեան
-

41. Մարի Սունեան
1927.
-
42. Էրմոն Նիֆոլա Հեֆիմեան
1901—1927.
-
43. Օ. Մինէնեան — Onnik Minedjian
2 Juin 1927.
-
44. Անթուան Ուզունեան
վախ. 13 Յունվ. 1927.
-
45. Ici repose
Kévork Chirinian
né en 1852. décédé le 12 Janvier 1927.
-
46. Վիֆոր Զերենեան
1897—1923.
- Սիրուն անցորդ
մինչ այց Ելես յայս տապան
խնդրեմ դու եւս յիշես զֆոյդ վախճան
մաղթէ հոգոյս հանգիստ մի միայն
բերես Յիսուս հանի լսել քո ձայն.

ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ ՄԵՋ ԳՏՆՈՒԱԾ ՄԱՀԱՐՁԱՆՆԵՐՈՒ
ՅԻՇԱՏԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Գերեզմանատանս մէջ գտնուած շիրիմներու՝ խաչքարե-
րու վրայ քանդակուած՝ գրուած յիշատակագրութիւնները մի
առ մի աչքէ անցընելէ յետոյ, չենք կրնար մէկդի թողուլ եւ
այն յիշատակագրութիւնները որոնք կը գտնուին Եկեղեցի-
ներու մէջ: Ուստի այցելելով միայն Կ. Պոլսոյ քաղքին մէջ
կառուցած Եկեղեցիները, որմերուն մէջ կը տեսնենք մարմա-
րին սեւ ու ձերմակ քարեր՝ մահարձաններ, որոնց վրայ
քանդակուածներն են հետեւեալները:

Ս. Յովհան Ոսկերերան Եկեղեցւոյն մէջ:

1. Մայրն գորովալիք Լուցիա
Իւր վաղամեռիկ որդւոյն
Յովհաննու Կեօջէեան
Ձայս մահարձան առ յիշատակէ
Կանգնէ ադէկէզ գբոյն.
1848—1872.

2. Ի յիշատակ անմոռաց
Պօղոս Պետրոս ԺԱ.
Կ. Պատրիարք տանն Կիլիկիոյ
Ծնեալ ի Թէլէրմէն 16 Յնր. 1829
Քահանայացեալ 15 Մարտ 1860
Օծեալ Ես. Կեսարիոյ 26 Օգ. 1881
Ընտրեալ Կաթողիկոս 14 Յուլ. 1899
Վախճանեալ 5 Ապրիլ 1904.

3. Յիշատակի ծնողաց
Մկրտչի եւ Սրբուհոյ Թավուգչեան
Շնորհապարտ սիրտ դստերաց
Վշտահար կանգնէ դոյզն մահարձան
Մկրտիչ յամի 1845. Յուլ. 17
Սրբուհի 1859. Մայ. 30
Հանգեան ի Տէր.

4. Հանգուցելոց
Լուսարարեանց
Մաղթեցէք հանգիստ
Յովհաննէս Լուսարարեան ընտիր ամուսին հայր
Որդեգորով յ75 ամի կենացն յերկնաւոր
Փոխադրեալ հայրենիս ի 1864 Սեպտ. 15.
Յարութիւն որդի Յովհաննու յերեւուն եւ վեց
Ամի տիոցն յափշտակեալ ի գորովոց մօրն
Եւ հարազատաց ի 25 Ապրիլի 1865.

5. Աստուածասէր եւ ազգասէրն
Կարապետ Թիւլպէնտեան
Որդի Յովհաննու
Երէց եղբայր քարտարապետի
Եւ շինուածապետ նորակերտ տանարիս
Յընդմիջել շինուածոյ սորին
Եհաս նմա յիսնամեայ կենացն վախճան
Ի շնորհս ազգանուէր աշխատասիրութեան
Ըստ փափագանաց ազգիս
Ամփոփեցաւ ընդ աստիճանօք

Ձախակողմեան դրան եկեղեցւոյս
Ս. Յովհաննու Ոսկեբերանի
Յամի 1861 ի 15 Հոկտեմբերի.

6.

Յիշատակարան
Գարտիաշեան
Գերդաստանի

Մկրտիչ որդի Յովհաննու 1816—1879.
Իսկուհի կողակից Մկրտիչի 1825—1904.
Զաւակունք

Ակիւլինէ	1850—1855.
Իսկուհի	1852—1872.
Թագուհի	1862—1865.
Անտոն	1870—1872.
Հայկանուշ	1872—1872.
Մկրտիչ	1907—1914.

Քոյր Վարդուհի
Մեծաւորուհի
Ի կարգէն վերափոխման կուսանաց
1855—1915.
Վառվառ
1860—1918.
Գրիգոր 1868—1915.
Իսկուհի 1911—1921.

7.

Արձան շիրմի հանգստեան
Տ. Ներսէս Արքեպիսկոպոսի
Հալէպլեան

250

Ընդ ցուրտ վիճովս եղեալ նշխարք՝
են այր եկաց տոհմին իւր փառք :
Հովիւ հոգւոց լեալ յարբուն տիս
Պատմեաց ընդ բնաւ զՏեառն աւետիս :
Յիւրն հովուապետ Սեբաստիա
Ամս յոյժ սակաւ բերկրեալ, արդ լայ
Զառաքինին եւ իմաստուն,
Բարւոյն ի նիզն յար եռանդուն.
Որ զվարդավառ գիշերին մուք
Յելոյր յանճառ լոյսն անկապուտ :
Ծնեալ յԵւդոկիա 1816 Դեկ. 25
Քահանայ 1843. Արքեպիսկոպոս 1858
† ի Կ. Պոլիս 1866.

8.

Անյոյս աչաց վէմս այս կոչէ
Էանց յերկրէս Յակոբ Կէօչէ
Զորոյ բաժակ քաղցր եւ մըրուր
Արք գոհուրեամբ գուարթ եւ տըլսուր
Ազնւատոհմն այն եւ մեծհոգի
Առատ յօտարն եւ համազգի
Այլ որ վըստահ յապագայն յոյս
Քնընէ զխորանս եկեղեցւոյս
Ծանիցէ զնա ընդ ամս երկար
Հոգաբարձու բարեյարդար
Յորում ուխտիւք եւ յիշեսցի
Յորչափ յինքեան էն պաշտեսցի
Մարդոյ զգօնի յաւերժ մնացուած
Տուրքն առ աղփաստ եւ առ Աստուած
Ծն. 1826 † 1893 Յունուար 9.

251

Եկեղեցւոյ վերնատան տակ բարձրացող սեան մէջ հաստատուած է մարմարիոն սպիտակ քար մը, հետեւեալ արձանազրութեամբ, որ կը պատկանի եկեղեցւոյ շինութեան, սակայն ընդօրինակել զանց չենք ընելը .

9. Զոր յանեղծ դպրութիւնս երկնից
Գրեցին մատունք աստուածայինք
Զանուանս վաստակաւորաց ի շինութիւն
Յարկիս սրբութեան, զնոյն յանպանոյն վիմիս
Ի յաւերժ յիշատակ առաքինի փութոյն
Ազգն երախտապարտ .
Նաղըբնեան Պետրոս, Պօղոսի որդի
Գահերեց ժողովոյն
Ապտուլահեան Միքայէլ, Պօղոսի որդի .
Երամեան Անտոն Երամի որդի .
Կէօչեան Յակոբ, Անտոնի որդի .
Կիւզէլեան Յարութիւն, Անտոնի որդի .
Սամանեան Մկրտիչ, Գէորգայ որդի .
Սինապեան Գասպար . Գէորգայ որդի .
Տաւութեան Կարապետ Յովսեփայ որդի .
Յամի Տեառն 1862 յերկրորդ աւուր Փետրուարի
Ամենապատիւ Անտոն վ. Հասուն
Մետրապոլիտ եւ Նախագահ Կոստանդնուպոլսի
Մեծահանդէս շքով կատարեաց գիանդէս օծութեան
Սրբոյ Եկեղեցւոյս .

Ս. Աստուածածին՝ Մայր Եկեղեցւոյ մէջ կը գտնուին հետեւեալ մահարձանները, որոնցմէ երկուքն եկեղեցւոյն ներքին որմերուն մէջ հաստատուած են, եւ երկուքն ալ արտաքուստ աւագ դրան աջ ու ձախ կողմը հաստատուած :

1. Որք ոչ ինայեցին զգանձս երկրաւորս
Ի կանգնել ի հիմանց եւ զարդարել զտանարս սուրբ
Նուիրեալ յանուն Անարատ Կուսին
Մարիամու Աստուածածնի
Ի 6 Նոյեմբ . 1866
Լուցիա եւ Սոփիա սրբաւէր քորք Մարլեան
Անուանք ևնցա եւ ննջեցելոցն ծնողաց եւ ընտանեաց
Արձանագրեալ աստէն յաւելուն պարձանս
Բարեպաշտ տոհմին .
Լուցիա Մարլեան դուստր Մարտիրոսի
Միկն ի հիմնադրաց Եկեղեցւոյս
վախճանեալ ի 10 Դեկտ . 1867 ամաց 60 .
Հանգչի ընդ հովանեաւ սրբոյ տաճարիս .
Սոփիա Մարլեան դուստր Մարտիրոսի
Միւսն ի հիմնադրաց Եկեղեցւոյս
վախճանեալ ի 14 Մարտի 1887 ամաց 76
Հանգչի ընդ հովանեաւ սրբոյ տաճարիս .

2. Ողորմութիւն եւ ոչմարտութիւն պատահեսցի
Արդարութիւն եւ խաղաղութիւն համբուրեսցի
Աստ հանգչի
Ստեփանոս Պետրոս Ժ . Ազարեան
Կաթողիկոս — Պատրիարք Կիլիկիոյ

Ծնեալ ի Կոստանդնուպօլիս	14 Դեկ. 1826 (Հ. տ.)
Զեռնադրեալ քահանայ ի Հոռմ	13 Մարտ 1850 „ „
Օծեալ տիտղ. Նիկոսիոյ ի Կ. Պօլիս	27 Սեպտ. 1877 „ „
Օծեալ Կաթողիկոս	5 Յուլիս 1881 „ „
Վախճանեալ ի Կոստանդնուպօլիս	19 Ապրիլ 1899 „ „

3. Յաւերժացի եւ յիշատակ Պետրոսի Մարլեան որդւոյ Մարտիրոսի

Եւ Գեորգ ևորա եւ սոցին զաւակաց որք ննջեցին ի Տէր. Պետրոս Մարլեան որդի Մարտիրոսի յ30 Հոկտ. յամի 1862 ամաց 58.

Սիմոն Հէֆիմեան որդի Մարեմայ Մարլեան ի 15 Դեկտ. 1837 հնգամեայ.

Մարիամ Մարլեան դ. Մարտիրոսի ի 4 Յուլիս 1847 ամաց 45.

Յովսէփ Հէֆիմեան որդի Մարեմայ Մարլեան յ13 Յուլիսի 1848 վեցամեայ.

Աննա Մաղարեան դ. Աղանոյ Մարլեան յամսեան Սեպտ. 1848 եռամեայ.

Հռիփսիմէ Մաղարեան դ. Աղանոյ Մարլեան ի 24 Ապրիլի 1854 ութ-եւտասանամեայ.

Լուցիա Մարլեան դ. Մարտիրոսի ի 19 Դեկտ. 1867 ամաց 60.

Մարիամ Պիլէգիկեան դ. Վառվառեայ Մարլեան ի 22 Ապրիլի 1869 ամաց 25.

Տիրուհի Հէֆիմեան դ. Մարեմայ Մարլեան ի 15 Օգոստ. 1872 ամաց 48.

Աղանի Մարլեան դ. Մարտիրոսի ի 14 Յուլիսի 1873 ամաց 59 կողակից Գ. Մաղարեանի.

Գրիգոր Պիլէգիկեան որդի Վառվառեայ Մարլեան ի 1 Յունիսի 1875 ամաց 27.

Թագուհի Հէֆիմեան դուստր Մարեմայ Մըսրլեան յ9 Նոյեմբ. 1875 ամաց 37.

Իսկուհի Հէֆիմեան դուստր Մարեմայ Մըսրլեան յ13 Դեկտ. 1879 ամաց 52.

Վառվառէ — Բուբուլ Մըսրլեան դուստր Մարտիրոսի ի 4 Մարտի 1881 ամաց 62.

Սոփիա Մարլեան դուստր Մարտիրոսի ի 14 Մարտի յամի 1887 ամաց 76.

Սուրբիկ Մաղարեան կողակից Անտոն Ագարեան ծնեալ 1843 † 1909.

Մարիամ Մաղարեան կողակից Անտոն Ագնաւորեան ծնեալ 1849 † 1912.

4. Վէմս անբարբառ կացցէ ի յիշատակ Մարտիրոսի Մարլեան. Եւ սերնդոց ևորա որք ի Տէր հանգեան.

Մարտիրոս Մարլեան ի 14 Դեկտ. յամի 1834 ամաց 63. Սրբուհի Տէվրիշեան կողակից Մարտիրոսի Մարլեանց յ13 Դեկտ. 1841 ամաց 57.

Սրբուհի Մարլեան դ. Պօղոսի ի 10 Ապրիլի 1856 հնգետասան ամաց.

Մարտիրոս Մարլեան որդի Պօղոսի ի 6 Մարտի 1860 ութամեայ.

Աննա Մարլեան դ. Պօղոսի ի 15 Ապրիլի 1865 միամեայ. Վերոն Տաւուքեան կողակից Պօղոսի Մարլեան ի 27 Յունուարի 1872 ամաց 40.

Պօղոս Մարլեան որդի Մարտիրոսի ի 27 Ապրիլի 1873 ամաց 61.

Յովհաննէս Մարտիան որդի Պողոսի յ3 Փետրուարի 1899
ամաց 46.

Եղուարդ Մարտիան որդի Պողոսի ի 16 Սեպտեմբերի 1908
ամաց 51.

Մարիամ Մարտիան դ. Պողոսի կողակից Լեւոնի Տիւզեան
1916 Հոկ. 17.

Պողոս Մարտիան որդի Յովհաննու 1917 Նոյ. 6. ամաց 42.

Յովհաննէս Մարտիան որդի Եղուարդայ յ8 Մարտի 1879
վեցամսեայ.

Ալիծ Մարտիան դուստր Եղուարդայ Մարտիան ի 25 Դեկ-
տեմբեր 1912 ամաց 27.

Ս. Երրորդութեան Եկեղեցւոյն մէջ կը զանուի միայն մէկ
մահարձան, որ զետեղուած է աւանդատան անցքին որմին մէջ
եւ է հետեւեալը.

1.

Ի Յիշատակ
Տն Յովհաննու վրդպտի
Առաքելեան
Որ ծնաւ յԱնկիւրիս ի 1811
ի 26 Մարտի
Չեռնդրեցւ ի 28 Մայիսի
1839
Եւ լի արդեմբ հնգեւ ի Տր
ի 16 Մարտի 1860
Եղաւ վէմս անբրբո յԵկեղեցւոջս
որոյ
Չամս չորս եկաց տեսուչ.

Ղալաթիոյ կողմը կառուցուած Ս. Փրկիչ Եկեղեցւոյ ներ-
քուստ ալնարկ մը եթէ նետենք, աջ ու ձախ որմերուն մէջ
կարգաւ զետեղուած կը տեսնենք մարմարիոն սպիտակ քարեր
քովէ քով, որոնցմէ ոմանց վրայ կը տեսնենք յիշատակա-
զրութիւններ, ոմանք ալ կը ներկայացնեն միայն սպիտակ
քարեր: Գրուածները կը յիշեցնեն անցեալ տարիներու մէջ
նշանաւոր կամ բարերար անձանց անունները: Եկեղեցւոյս շի-
նութիւնը տեղի ունեցած է 1830 թուականներուն, մինչ մա-
հարձաններու ոմանց վրայ կը տեսնուի աւելի հին թուական-
ներ: Դասին աջ կողմէն սկսելով՝ կը կարգանք հետեւեալ
յիշատակազրութիւնները.

1. Տէր Անտոն Նուրիան Եպիսկոպոսապետ առաջին
Նախագահ նորածին Եկեղեցւոյս կացեալ զամս է եւ գա-
միսս, Զ.

Եւ կի ամաց վախճանեալ ի 20 Յունուարի 1838
Զուգատեւ հօտին յիշատական կացցէ.

Տէր Պողոս Մարուշեան Եպիսկոպոսապետ երկ-
րորդ Նախագահ կացեալ զամս Ը. գամիսս Գ. եւ
Զաւուրս ԻԴ: Եւ ՀԱ ամաց վախճանեալ ի 22 Յուլի-
սի. 1846:

2. Ծնողացն Յովհաննու եւ Մարեամայ
Եղբարցն եւ Գերց
Ի յիշատակս բարերարաց Տերունեան Տաճարիս
Զունայն շիրիմս արասուօք լցեալ
Եւ սիրտ իւր ի նմս
Արձան ողբանուէր ունայնութեան փառաց
Դնէ Յակոբ Տիւզ
1834.

3. Թնկրեանց անիւն ոսկերաց սիրելեաց
Թացցեն կարեկից արտասուք
Եւ հանգիցեն հոգիք նոցա ի խաղաղութեան
Ղեւոնդ Յովհաննէս Թնկրեան որդի Յակովբայ
Ծնեալ ի Կ. Պօլիս 1 Հոկտ. 1874. փոխեալ ի 8 Նոյեմ. 1877.
Յակովբ Թնկրեան որդի Մկրտչի ծնեալ ի Կ. Պօլիս
22 Յունս. 1839
Փոխեալ ի Սիւլիվրի 21 Նոյեմ. 1909. ի Տօնի Ընծայման
Կուսին.
Սոփիա Թնկրեան կողակից Յակովբայ դուստր
Միքայելի Խուսիկեան եւ Սրբուհոյ Տավութեան ծնեալ
1845 Յունուար 15. վախճանեալ ի Քաղկեդոն յամի 1914
Յունիս 11.
«Մայիս 29» ի Տօնի Ամենասուրբ Հաղորդութեան.

4. Հանգուցեալք Պիլեգիկեան Զարմին
Արձանագիր. Տեսնողէն աղօթք կը մաղթեն
Յարութիւն 59 ամաց փոխեալ 1815.
Լուցիա Տիկին 39 ամաց փոխեալ 1807.
Դուստրը Պիրիւնիք 30 ամաց փոխեալ 1809.
Դուստրը Սրբուհի 28 ամաց փոխեալ 1831.
Դուստրը Մարիճա 46 ամաց փոխեալ 1841.
Հարսը Աննա 46 ամաց փոխեալ 1842.
Թագուհի դուստրը Պօղոսի 22 ամաց փոխեալ 1846.
Անտոն որդի Պօղոսի 22 ամաց փոխեալ 1847.
Կարապետ որդի Պօղոսի 38 ամաց փոխեալ 1848.
Պիլեգիկեան Պօղոս որդի Յարութեան 65 ամաց փոխեալ
1851.
Յակոբ որդի Պօղոսի 33 ամաց փոխեալ 1852.

5. Գըլնեան Զարմին փառք
Մեծանուն Գրիգոր
Ազգասէր հաննարովն գեղափայլ
Շիջանի տարածամ
Ի սուգ ընտանեացն եւ ազգին
ԽԼ ամաց ի 24 Օգոստոսի 1837.
Կողակից նորա Թագուհի դուստր Ամիրա Սիմոնի ԼԸ ամաց
ի 1 Հոկ. 1839.
Դուստր նոցա Տիրուհի կողակից Բուզանդայ Թնկրեան
ԼԳ ամաց ի 15 Մարտ 1854.
Որդի նոցա Յովհաննէս ԼԳ ամաց ի 11 Դեկտ. 1862.
Դուստր նոցա Թերեզինա կողակից Սինապեան Գասպար
Պէյի ԼԷ ամաց ի 14 Հոկտ. 1870.
Որդի նոցա Սիմոն Կ ամաց ի 25 Յունիս 1871.
Որդի նոցա Յակովբ ԾԼ ամաց ի 19 Մայիս 1878.
Որդի նոցա Անտոն ԿԵ ամաց ի 19 Նոյ. 1884.

6. Յերկնապարգեւ ազատութեան Հայոց ուղղափառաց
Ազգապետ Ա.
Պատուեալ յարժունուստ ի 22 Գեկտեմբերի 1830.
Յակոբոս վարդապետ Զուխուրեան
Հ ամաց վախճանեալ ի Ապրիլի 1834.
Ազգապետ Երկրորդ
Յարութիւն վարդապետ Զուխանեան
ԿԶ ամաց վախճանեալ ի 17 Ապրիլի 1835.

7. Զոր քանան արտասուք սիրելեաց
Եւ խնկեն աղօթք
Պաշտօնէից

Զվէմս անբարբառ
Քարոզ մշտախօս անմահ յիշատակի
Յագգէն նուիրեալ
Յովսեփայ Հիւրմիւզեան
Որ առատաձեռնեան զգանձս
Երկրաւորս
Յանապական աւանդ տանս Աստուծոյ
Փոխարէն ընկալաւ զերկինս
Յամի 1833 Յունվար 16.

8. Հիւրմիւզեան բարերար տոհմին
Անին ոսկերաց
Պահի յայս տխուր շիրիմ
Հիւրմիւզեան Սերովբէ փեսայ Տիւզեանց 85 ամաց վախ-
նանեալ 1804.
Վարդուհի Տիւզեան նորին կողակից 92 ամաց վախն. ի
1830.
Յակոբ որդի Սերովբէի 38 ամաց վախնանեալ ի 1830.
Յակոբ որդի նորս 2 ամաց վախնանեալ ի 1832.

9. Նախնոյն ի նուիրաբերս
Տերունեան Տանարիս
Երախտեացն կառուցման
Շնորհակալու սրտիս
Եւ յերկրի կանգնեալ
Արձան
Անմոռաց յիշատակի
Զիշիլեայի Սօփեալեան

Օգոստոս
17. 1831.
Եւ Քե՛ն նորին
Կատարինեայ
Որ գոյգ ընդ հոգւոյն
Եւ անտի փոխարինացն
Եղեալ ժառանգակից
Յամի 1845 ի Մայիսի 2.

10. Վէմ անշունչ տոհմին Իւջարտաշեան
Անբիծ դու կենաց իցես արձան
Սէր հրավառ նոցուն կեանքն էր համայն
Վախնանեալ
Յամի 1829 Օգոստոսի 12 Քրիստինէ 36 ամաց
1843 Հոկտեմբերի 29 Գաթինկօ 55 ամաց
1845 Յուլիսի 21 Յովհաննէս 52 ամաց
1856 Սեպտեմբերի 8 Ուլումպիս 57 ամաց
1855 Ապրիլի 21ին Կովիտաս որդի Անտոնի
Վախնանեալ.

11. Որ յերկրաւորս զերկնաւորն
Խնդրեաց զմարգարիտ
Ապտուլլահեան Յովհաննէս
Անխօսուն յիշատակաւս
Ազգովիմբ պաղատի գբուքիւն
Յովհաննէս Ստեփանի որդի Կ ամաց փոխեալ
1838 Ապրիլի 14.

Գայիանէ Թօփուզեան կողակից նորա 73 ա-
մաց փոխեալ յամի Տեառն 1860 Ապրիլ 3.
Եւ Ստեփան որդի Յովհաննու 47 ամաց փո-
խեալ 1864 Մարտ 23.

12. Յաւերժական կենաց վերելս աստի առնու,
Էմիրպիշիր քա այր Շահապ Լիբանու
Յիսներեակ մի եւ ըզվեց ամ,
Եղեալ վայրացն իշխեցող.
Ըզխուն ծածկէ աւուրց նշխար.
Պանդխտական յայս ի հող:
Ծնեալ 1767 Յնվր. 6. վախճանեալ 1850 Գեկտեմբ. 30:
Nobilissimus vir Emirbechir sahabi quin-
quaginta sex annis Libanum moderatus
est. Dilectus Deo et hominibus hic ja-
cet ad celum raptus est die XXX
Decembris idcccl 1850.

13. Անտոն Անանեանքն
Էիլ վէ Էվլատլերիինն հանլերի.
(անթուական).

14. Կեննեանցն առկայծելոց
Զարմին
Նշոյլ վերջին
Առաքինափայլն Յովսէփ
Հեզուքեամբ եւ ողորմութեամբ
Եւ երախտագէտ

Ծնողացն Գեորգայ եւ Սիմայի
Եւ եղբարցն Անտոնի եւ Պետրոսի
Արճան անմահ ի կանգնելն զվէմս
Վաղամեհիկ ի փեսայութեան
Սիրելոյն ի սիրելեաց
Յիշատակն գտաւ անբաժան
ի 15 Նոյեմբերի 1832.
Կեննեան Թերեզինա 60 ամաց վախճանեալ
Յունվար 26. 1855.

15. Ծնողացն Հիւտավերտեայ եւ Նունեայ
Անմեկին եւ ի մահու ամուսնացն
Եւ դստերացն
Եղիսաբեքի Վարդուհոյ
Եւ Հոփսիմեայ
Որք ի ծաղկի տիոցն
Քաղեցան ի գարդ վերնոյ դրախտին
Զարտաւարալից զվէմս
Յաւերժական ցառցն
Գնէ Պետրոս Սոմալ Հիւտավերտեան
3 Մարտի 1841.
Պետրոս Սոմալ Հիւտավերտեան ծնեալ յամի 1776 եւ
Փոխեալ յամի 1847 Սեպտեմբերի 27.
Տորոքեա կեննեան կողակից նորա փոխեալ յաշխարհէ
Ամաց 65 յամի Տեառն 1857 Նոյեմբերի 26.

16. Որոց կենդանեալ
ի սպաս տերունեան սեղանոյն անճանալէրք
Եւ ի մահուն

Զգոյսն մատուցին տանարիս
Նուիրի վէմս յանմահ յիշատակ
Սերովբէ վղպտ. Զուխուրեան որդի Նայեայ
Հէ ամաց վախճանեալ ի 13 Մարտ 1831.
Կարապետ վղպտ. Ճիւլիւլեան Զ ամաց վախճանեալ
ի 10 Դեկտ. 1832.

17. Փարթամն հաւատովք քան ընչիւք
Յերկրաւորս երկնից սեղանաւոր
Մեծանուն Յովսէփ Թընկըր
Յաստիս տարագիր
ի վերինն ամբացեալ հայրենիս
Ամաց Հ ի 11 Ապրիլի 1833
Որդիքն երախտագէտք
Յանկալոյ հօր եւ քաջ դաստիարակի
Զարտօսբալից վէմս եղին յիշատակ.

18. ՅԱլլահվէրտեանց բազմերախտ զարմէ
Պետրոսի որդոյ Նագարէթի,
Վաստակարեկ հօրն երախտագէտ որդիք
Արտասուաբոր աջօք ի յիշատակ անմոռաց
Իւրոյ անձին եւ ընտանեացն համօրէն
Յորմն տանարիս զվէմս յայս եղին անբարբառ
Որք միանգամ ակն արկանիցէք ի սա,
Հայցեսցիք ի Փրկչէն զհանգիստ յաւիտենից
Վասն հոգւոց նոցա
Հանգեալ ի 26 Փետրվարի 1870
Ամաց Յիսուն եւ երկուց.

19. Ծառայք եւ աղախնեայք Տն
Մինաս Տր Պետրոսեան ծնեալ ի 25 Մարտ 1755. վախճա-
նեալ ի 12 Մայ. 1822.
Գայիանէ դուստր Մինա՝ ծնեալ ի 4 Ապր. 1787. վախճա-
նեալ ի 1 Ապր. 1788.
Թագուհի դուստր Մինա՝ ծնեալ ի 26 Օգոս. 1790. վախ-
ճանեալ ի 25 Դեկ. 1809.
Հոիփսիմէ դուստր Մինա՝ ծնեալ ի 27 Յունի. 1800. վախ-
ճանեալ ի 1 Յունիվ. 1816.
Պետրոս որդի Մինա ծնեալ ի 21 Յունիվ. 1793. վախճանեալ
ի 8 Յուն. 1831.
Ժամիրամ դուս՝ Պետրոսի ծնեալ 14 Հոկ. 1826. վախճա-
նեալ ի 21 Յունիվ. 1828.
Կատարինէ Ղուկասեան ծն. 1771 Յուն. 4. եւ մեռ. 1844.
Ապր. 4.
Կողակից Յովսէփայ Իսկուհի Հէֆիմեան ծնեալ 1802.
Նոյեմբ. 27 1851 Ապրիլ 21 վախճանեալ.
Աննա դուստր Յովսէփայ ծնեալ 1843 Մայիս 10. 1851 Մայ.
8 վախճն.
Սօֆի դուստր Յովսէփայ ծնաւ 1840 Սեպտեմբեր 23
Մեռաւ 1857. Մարտ 2.

20. Ազնաւորեացն հրաժարեալ հոգւոց
Այցելուդ տանարիս
Մի գսիրոյդ զլանար նպաստ
Քերովբէ որդի Ազնաւորի Հե ամաց փոխեալ ի 25 Դեկտր.
1818.
Մարիամ դուստր Քերովբէի ԼԱ ամաց փոխեալ ի 26 Դեկ-
տեմբերի 1834.

Թերեզիա Էրեմեան ամուսին Քերովբէի փոխեալ 2 ամաց
1846 Նոյ. 15.

Միքայէլ որդի Քերովբէի ԾԹ ամաց փոխեալ յայտեսացս
ի 16 Յունվ. 1855.

Գեորգ որդի Քերովբէի ԿԶ ամաց փոխեալ ի 29 Հոկտ.
1859.

21. Որ կրօնասէր եւ ամուրի կենօք
Քաղաքավարեալ զամս ԼԲ.
Եւ գերկրաւոր նոխուքիւնսն
Երկնից տուեալ գրաւական
Տիրկէրեան կարապետ
Զծնողացն Յովսէփայ եւ Զիչիկեայ
Եւ ցանկալոյ քեռն Թագուհոյ
Փութացաւ զհետ
Արձան յիշատակի անմեկին ի սիրելեացն
Զվէմս հրամայեալ
Ոհ այսպէս եւ ի յերկին
Յաւերժ անմեկին իցեն սիրելի
25 Օգոս. 1840.

22. ԶՍամանեանցն անիւն ոսկերաց սիրելեաց
Թացցեն կարեկից արտասուք
Գեորգ որդի Անտոնի ԾԹ ամաց վախճանեալ ի 20 Յուլիսի
1825.
Անտոն որդի Գեորգայ ԼԲ ամաց վախճանեալ ի 24 Սեպ-
տեմբեր 1831.
Վարդուհի դուստր Նազարէքի Ալլահվերտեան
Հարսն Սամանեանց ԻԴ ամաց վախճանեալ ի 9 Յուլիսի
1833.

Մարիամ դուստր Գեորգայ ԻԴ ամաց վախճանեալ ի
17 Հոկտեմբերի 1835.

Դաւիթ որդի Գեորգայ ԽԴ ամաց վախճանեալ 20 Օգոս-
տոսի 1847.

Գաթինֆօ դուստր Գեորգայ ԽԴ ամաց վախճանեալ ի
27 Նոյ. 1850.

Սրբուհի դուստր Գեորգայ ԽԵ ամաց վախճանեալ ի
18 Դեկ. 1853.

Սէրհօշեան Թագուհի կողակից Գեորգայ ԶԵ ամաց վախ-
ճանեալ ի 15 Մարտի 1855.

Տիրուհի դ" Գէ" կող" Ղազար Անտոնի Կ ամաց վախճ. ի
17 Ապրիլի 1856.

Մկրտիչ որդի Գեորգայ ծնեալ ի 1806 Դեկտեմբերի 1. փո-
խեալ 58 ամաց ի 1861 Նոյեմբերի 5.

Գեորգ Պէյ Սամանեան
Որդի Մկրտչի Սամանեան եւ վարդուհոյ
Նազարէք Ալլահվերտի ծն. 9 Յուլիս 1832 † 11 Դեկտեմ-
բերի 1897.

23. Ի յիշատակ Փուլնեան զարմին նուիրեալ
վէմս անբարբառ
Յովսէփ որդի Պօղոսի Կ ամաց վախճանեալ ի 1 Յունարի
1836.
Իսկուհի դուստր Գրիգորի ԻԶ ամաց վախճանեալ ի
5 Փետր. 1852.
Թագուհի դուստր Պօղոսի ՂԴ ամաց վախճանեալ ի 6 Յուն.
1855.
Գրիգոր որդի Պօղոսի ՂԲ ամաց վախճանեալ ի 1 Սեպտեմ-
բեր 1855.

24. Փարթամն հաւատովք եւ սուրբն սրտիւ
 Հեգուքեան եւ արդարութեան
 Տիպար ցանկալի
 Յարութիւն Մերամեքնեան Անտոն որդի
 Ամաց ԾԳ գիետ մատաղերամ որդեկացն
 Փութացեալ յերկինս
 Զհիգացելոյ այրոյն եւ գորբոցն չորից
 Տարաւ ընդ իւր գսիրտս
 5 Յուլիս 1823.
 Որ ամուրի կեցօք
 Բազմահոյլ ազգատոհմի որբոց եւ աղքատաց
 Կացեալ հայր
 Մերամեքնեան Յովսէփ Անտոնի որդի
 եւ գամս ՀԲ կեցեալ արդարութեամբ
 Ամայի գազգատոհմն եքող
 Որբացեալքն առ ի նմանէ
 Այնիանոյ խնամակալութիւնն
 Երախտագէտ արտաստօք
 Եղին յիշատակ
 14 Օգոստոս 1832.

25. Թօփուգեան տոհմին ռակերացն անիրն
 Արձակեն ուժգին ի վիմէս գոչիւն.
 Եկ մահկանացուդ մի՛ լինիր անգութ
 Տուր մեզ գողորմիս մարդկութեան պարտիս.
 Յովհաննէս որդի Պօղոսի 63 ամաց վախճանեալ 10 Մայիս
 1810.
 Երանուհի Զամչեան կողակից Յովհաննու ի հալածանս
 ախտրեալ
 Ի Նիկօմիտիա եւ անդ 63 ամաց վախճանի 23 Յունվար 1830.

- Երանուհի դուստր Պետրոսի 2 ամաց վախճանի 14 Նոյեմ.
 1843.
 Երանուհի դուստր Պօղոսի 15 ամաց վախճանի 23 Ապրիլ
 1842.
 Պօղոս որդի Յովհաննու 64 ամաց վախճանի 19 Յուլիսի
 1848.
 Մարիամ դուստր Յովհաննու 44 ամաց վախճանի 21 Հոկտ.
 1848.
 Սօփիա Ազնաւորեան կողակից Պօղոսի 63 ամաց վախճանի
 30 Ապր. 1855.
 Անտոն որդի Յովհաննու 36 ամաց վախճանի 1 Ապրիլ 1859.
 Երանուհի դուստր Յովհաննու 33 ամաց վախճանի
 8 Օգոստ. 1892.

Ս. Յակոբ կաթողիկէ Հայոց ազգային Հիւանդանոց —
 Անկեղանոցին պարտէզն այցելութիւն մ'ընելով, կը տեսնենք
 հոն ալ բազմաթիւ գերեզմանաքարեր: Հիւանդանոցիս վի-
 զոցի մեծ դռնէն ներս մտնելով, դէպի վար տանող սանդուխ-
 ներէն վար իջնալով, բուն շէնքին դրան վրայ հաստատուած
 մարմարիոն սպիտակ քարերուն վրայ կը կարդանք իւր շի-
 նութեան թուականը՝ այսպէս.

Հիւանդանոց

Հայոց Ուղղափառաց Յանուն

Սրբոյն Յակոբայ Մծբնայ Հայրապետի

սկսեալ յամին 1836 Օգոս. 1. Աւարտեալ 1837 Օգոս. 4.

Շէնքին աջ կողմը գտնուած պարտէզին յատակը շարուած
 կը տեսնենք գերեզմանաքարեր, որոնց վրայ քանդակուած
 գրութիւններն ոմանք անընթեռնլի դարձած են եւ ոմանք մա-
 ղուր մնացած: Սոյն գերեզմանաքարերուն վրայ գրուած

Թուականները՝ Հիւանդանոցիս շինութեան թուականէն՝ շատ աւելի հին թուականներ են. եւ ոմանց վրայ Ք դիրը յայտնի կը տեսնուի: Այս գերեզմանաքարերէն շատերը բերուած գետեղուած են Հիւանդանոցիս ճիշդ դիմացը գտնուող «Բանկայթիի Գերեզմանոցէն» քանի մը հատ ալ պարտէզիս մէջ թաղուած ննջեցեալներու գերեզմանաքարերն են:

Պարտէզիս մէջ գտնուած սոյն գերեզմանաքարերուն վրայ քանդակուած գրութիւնները մի առ մի ընթօրինակած եւ հրատարակած է Սրապեան Հ. Ի. իւր «Ս. Յակոբ Աղգային Հիւանդանոց» անուն գրքին ետեւը (Տպ. Վիեննայ 1915): Ուստի զատոնք աշխատասիրութեանս մէջ կրկին անգամ հրատարակել աւելորդ կը համարիմ: Դարձեալ ասոնցմէ մէկ քանին Հ. Եփրեմ Ծ. Վ. Ապրոյեան տպել տուած է «Մեղու» անուն թերթին մէջ, հրատարակեալ Կ. Պոլիս: (Մեղու Ա. տարի, Թիւ 9, Յունիս 28:)

Բերաի մէջ գտնուած Անարատ Յղութեան կուսանաց մատրան մէջ, աջ ու ձախ որմերուն վրայ հաստատուած կը տեսնենք մարմարին սպիտակ քարեր, որոնց վրայ փորագրուած յիշատակագրութիւններն են հետեւեալները:

1. Կարգ Կուսանաց Անարատ Յղութեան
Որ ի Բերա Կոստանդնուպօլսոյ նուիրէ գմահարձանս
գայս քաղցր յիշատակի հանգուցեալ մաքրափայլ
Քոյր Սրբուհոյ Հանի Անտոնեան որ յամի 1843
առաջին ընկալաւ զփօղ ի ձեռաց վսեմաշուք
Տեառն Տեառն Անտոնի Կարդինալի Հասուն
յայնժամ փոխանորդի նախագահ մետրապօլտի
Կոստանդնուպօլսոյ եւ ուխտեաց գտուրք ուխտ

միաբանութեան
Հանգեալ ի Տէր յամին 1887
ի 23 ամսեանն Գեկտեմբերի
Ընկալցի Տէր զհոգի նորա ի յարկս
արդարոց եւ դասեսցէ զնա ընդ սուրբ
Կուսանս
յամի Տեառն 1889.

2. Կարգ Կուսանաց Անարատ Յղութեան որ
ի Բերա Կոստանդնուպօլսոյ նուիրէ յանմահ յիշատակ
եւ ի նշան յաւերժական շնորհակալեաց գմահարձանս
գայս վսեմաշուք Տեառն Տեառն Անտոնի Հասուն
Կարդինալի որ յամի 1843 հաստատեաց զկարգ
Կուսանացս Անարատ Յղութեան եւ յամի 1865
եդ զհիմունս եւ կանոյց գառաչինն Կուսատան
հոյակապ ի տեղուոցս
յամի Տեառն 1889
յաւիտենական յիշատակ
արդարոյ օրհնութեամբ եղիցի:

3. Կարգ Կուսանաց Անարատ Յղութեան
որ ի Բերա Կոստանդնուպօլսոյ ի յաւերժական
յիշատակ շնորհագիտութեան նուիրէ զմշտախօս
արձանս գայս Ամենապատիւ եւ Գերերջանիկ
Տեառն Տեառն Ստեփանոսի Պետրոսի տասներորդի
Ագաբեան Կաթողիկոսի եւ Պատրիարքի
Տանն Կիւլիկիոյ մեծի բարերարին իւրում եւ
վերստին կանգնողի հոյակապ վանատանս որ
հրկիզեալն էր յամին 1870 եւ որոյ միւսանգամ

կառուցումն սկսեալ յամին 1888 աւարտեցաւ
 յամի 1889

Աջ Տեառն հովանի լիցի ի վերայ նորա
 եւ պահեսցէ գնա ընդ յամայր ամս
 յամի Տեառն 1889 :

4. Կարգ Կուսանաց Անարատ Յղութեան որ Բերա Կուսան
 դնուպօլտայ ի նշան անկեղծ եւ անջինջ շնորհակալեաց
 նաւիրէ գյուշարար վէմս գայս բարեբարաց իւրոց
 բարեպաշտ իշխանին Յուլիոսի Թօրլօնիա եւ կողակ
 ցի նորա Աստուածատէր Իշխանուհոյ Աննայի Մարե-
 մայ Թօրլօնիա որք մեծապէս ձեռնտու եղեն
 վերստին կառուցման հոյակապ Կուսաստանիս
 Օրհնութիւն Տեառն իջցէ միշտ ի վերայ բարեբա-
 րացս եւ համօրէն պատուական ազգատոհմին նց
 յամի Տեառն 1889 .

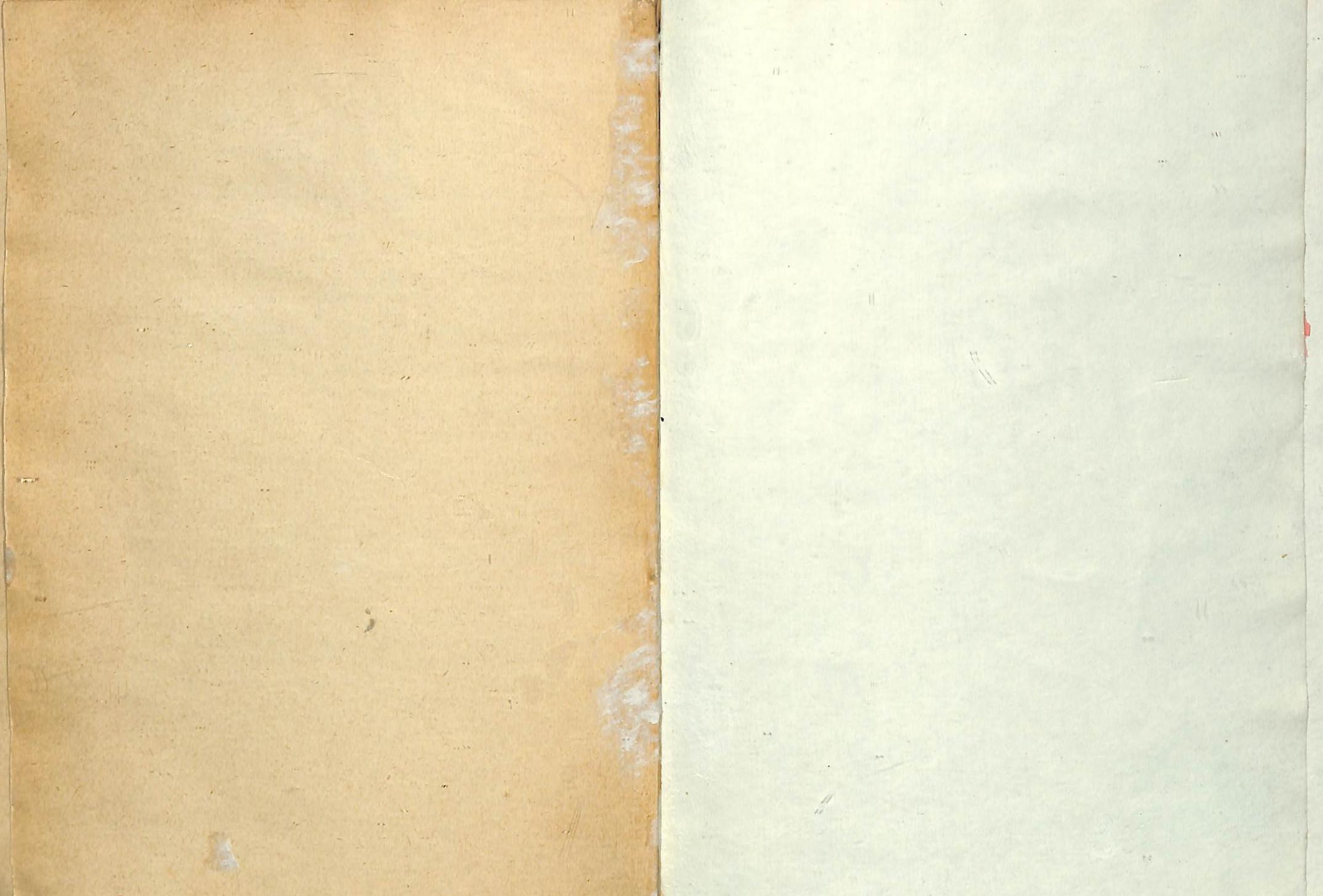
(Սոյն տողերը գրուած են մի եւ նոյն քարին վրայ նաեւ
 խտալերէն գրով եւ լեզուով :)

Յ Ա Ն Կ

էջ

Ընդհանուր ակնարկ մը Բրիտանաց. Հասարակութեանց գերեզմա- նատանց վրայ	7
Կաթողիկէ Հայոց նախկին Գերեզմանավայրը	15
Արդի Ծիշլիի Գերեզմանատունը	45
Յանձնախումբը Գերեզմանատունս	49
Ընդհանուր դաղափար մը Գերեզմանատանս	58
Գերեզմանատանս մէջ թաղուած Եկեղեցականներ եւ Մայրապետներ Յիշատակագրութիւնք Ծիրիմներու. Ս. Պետրոս գլխաւոր ճամբու աջ ու ձախը գտնուած	60
Ս. Սահակ ճամբուն աջ ու ձախը գտնուածներ	66
Ս. Թադէոս ճամբուն աջ ու ձախը գտնուածներ	84
Ս. Թադէոս ճամբուն աջ ու ձախը գտնուածներ	102
Ս. Կոմիտաս ճամբուն աջ կողմը գտնուածներ	118
Ս. Կոմիտաս ճամբուն աջ կողմը գտնուածներ	126
Թաղ Գահանայից	131
Ս. Բարթողիմոս ճամբուն աջ ու ձախը գտնուածներ	153
Թաղ Բրդնիկցոց	184
Թաղ ընդհանուրին	191
Ս. Մեսրոպ ճամբուն ձախ կողմը գտնուածներ	201
Ս. Ն. Ծնորհալի ճամբուն աջ ու ձախը գտնուածներ	201
Ս. Կոմիտաս ճամբուն դիմաց	235
Ս. Հովսէփի մէ ճամբուն աջ ու ձախը գտնուածներ	241
Թաղ Կուսանաց	241
Թաղ ընդհանուր	241
Ս. Յովհան Ոսկերեբան Եկեղեցւոյն մէջ գտնուած մահարձաններ	248
Ս. Աստուածածին Մայր Եկեղեցւոյ մէջ գտնուած մահարձաններ	253
Ս. Երբորդութեան Եկեղեցւոյ մէջ գտնուած մահարձաններ	256
Ս. Փրկիչ Եկեղեցւոյ մէջ գտնուած մահարձաններ	257
Ս. Յակոբ Հիւանդանոցի պարտէզը գտնուած մահարձաններ	269
Անարատ Յղութեան կուսանաց մատրան մէջ գտնուած յիշատակա- գրութիւններ	270

Հայաստանի Ազգային գրադարան

NL0427560

19163